2023.

ZADARSKA ŽUPANIJA

PROVEDBENI PROGRAM ZADARSKE ŽUPANIJE 2021. – 2025.

ZADAR, 2023.

PROVEDBENI PROGRAM ZADARSKE ŽUPANIJE 2021. – 2025.

Izmjene i dopune Provedbenog programa Zadarske županije 2021. – 2025.

KLASA: 302-02/21-01/08
URBROJ: 2198-1-95/05-7-23-35
Zadar, 29. ožujka 2023. godine

NARUČITELJ:

Zadarska županija
Božidara Petranovića 8
23000 ZADAR

IZRAĐIVAČ:

Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA
Put Murvice 14, 23000 Zadar

Izrazi koji se koriste u ovom dokumentu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Angažman Agencije za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA na izradi Provedbenog programa omogućava projekt ZADRA NOVA ZA VAS, financiran iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., Europskog fonda za regionalni razvoj.

Sadržaj

Predgovor 4
1. Uvod 5
1.1. Djelokrug 6
1.2. Vizija 8
1.3. Misija 9
2. Opis izazova i razvojnih potreba koje će se adresirati provedbenim programom Zadarske županije 9
2.1. Gospodarstvo i poslovna infrastruktura 9
2.2. Turizam 11
2.3. Poljoprivreda 12
2.4. Ribarstvo i marikultura 13
2.5. Obrazovanje 14
2.6. Zdravstvena zaštita 15
2.7. Socijalna zaštita i demografija 17
2.8. Komunalna infrastruktura 18
2.9. Promet 19
2.10. Sustav civilne zaštite 20
2.11. Tehnološki razvoj, znanost i inovacije 21
2.12. Energetska učinkovitost 21
2.13. Zaštita okoliša 22
2.14. Javna uprava i administracija 23
2.15. Ravnomjeran regionalni razvoj 24
3. Popis prioriteta djelovanja u području nadležnosti Zadarske županije 26
3.1. Prioritet 1.: Razvoj konkurentnog i inovativnog gospodarstva i povoljne poduzetničke klime 26
3.1.1. Gospodarstvo i poslovna infrastruktura 26
3.1.2. Turizam 27

3.1.3. Obrazovanje 27
3.1.4. Tehnološki razvoj, znanost i inovacije 28
3.1.5. Javna uprava i administracija 28
3.1.6. Popis mjera 30
3.2. Prioritet 2.: Osiguravanje poticajnog i sigurnog okruženja 31
3.2.1. Zdravstvena zaštita 31
3.2.2. Socijalna zaštita i demografija 31
3.2.3. Sustav civilne zaštite 32
3.2.4. Popis mjera 33
3.3. Prioritet 3.: Plavo-zeleni rast i prometna povezanost 33
3.3.1. Komunalna infrastruktura 33
3.3.2. Energetska učinkovitost 34
3.3.3. Zaštita okoliša 34
3.3.4. Poljoprivreda 35
3.3.5. Ribarstvo i marikultura 36
3.3.6. Promet 37
3.3.7. Popis mjera 37
3.4. Prioritet 4.: Ravnomjeran razvoj Zadarske županije 38
3.4.1. Regionalna konkurentnost 38
3.4.2. Razvoj područja s razvojnim posebnostima (BPP, otoci i potpomognuta područja) 39
3.4.3. Popis mjera 40
4. Popis mjera za provedbu odabranih posebnih ciljeva s ključnim aktivnostima i pripadajućim pokazateljima rezultata 41
5. Okvir za praćenje i izvještavanje 99
6. Popis slika 100
7. Popis tablica 100

Predgovor

Provedbeni program Zadarske županije (u daljnjem tekstu: Provedbeni program) kratkoročni je akt strateškog planiranja koji opisuje i osigurava postizanje ciljeva iz srednjoročnog akta strateškog planiranja, odnosno Plana razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave i čini poveznicu s proračunom JP(R)S.

Budući da se Zadarska županija, kao i čitav ostatak svijeta, suočava s posljedicama zdravstvene krize prouzrokovane pandemijom COVID-19, posebno je važno strateški planirati mjere kojima će se umanjiti negativne posljedice na gospodarstvo, ali i sve ostale sektore. Upravo zato Provedbeni program sadrži mjere koje Zadarska županija planira provesti u razdoblju od 2021. do 2025. s ciljem osiguranja brzog gospodarskog opravka te daljnjeg razvoja Zadarske županije kao konkurentne i razvijene županije koja predvodi u plavom i zelenom rastu gospodarstva Jadranske Hrvatske, te županije inovativnog i održivog razvoja sa sigurnim i poticajnim okruženjem za sve njezine stanovnike. Zadarska županija, sukladno svojim nadležnostima i propisima u Republici Hrvatskoj, podržava razvoj gospodarstva na svom području te stvara poticajnu poslovnu klimu. Turizam, prerađivačka industrija, ribarstvo, marikultura i brodarstvo ključne su gospodarske grane koje potiču ovdašnji cjelokupni razvoj.

Prepoznata su četiri glavna prioriteta na kojima se temelji Provedbeni program, a to su:

1.Razvoj konkurentnog i inovativnog gospodarstva i povoljne poduzetničke klime

2. Osiguravanje poticajnog i sigurnog okruženja

3. Plavo zeleni rast i prometna povezanost

4. Ravnomjerni razvoj Zadarske županije

Struktura sadržaja Provedbenog programa definirana je metodologijom izrade strateških dokumenata, te je usklađena s višom razinom razvojnih dokumenata, odnosno Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine.

1. Uvod

Obveza izrade Provedbenog programa za jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave proizlazi iz Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) i Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/18). Provedbeni program Zadarske županije za razdoblje 2021.-2025. kratkoročni je akt strateškog planiranja od regionalnog značaja koji se odnosi na mandatno razdoblje, opisuje prioritetne mjere i aktivnosti za provedbu ciljeva iz povezanih, hijerarhijski viših akata strateškog planiranja, a koji proizlaze iz djelokruga Zadarske županije.

Slika 1. Zadarska županija, geografski položaj
Izvor: ZADRA NOVA

1.1. Djelokrug

Upravno-teritorijalnim ustrojem Republike Hrvatske 16. travnja 1993. osnovana je Zadarsko-kninska županija, a izmjenama teritorijalnog ustroja 1997. njezin je prostorni obuhvat smanjen. U skladu s time promijenjeno je i njezino ime u - Zadarska županija. U djelokrugu svog samoupravnog područja Zadarska županija obavlja poslove od područnog (regionalnog) značaja. Poslovi su podijeljeni na područja: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga županije te povjerenih poslova državne uprave, Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Zadarske županije (Službeni glasnik Zadarske županije broj 27/21), u Zadarskoj županiji ustrojena su sljedeća upravna tijela[1]:

[1] Odluka o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Zadarske županije, Službeni glasnik Zadarske županije broj 27/21 od 25.10.2021.

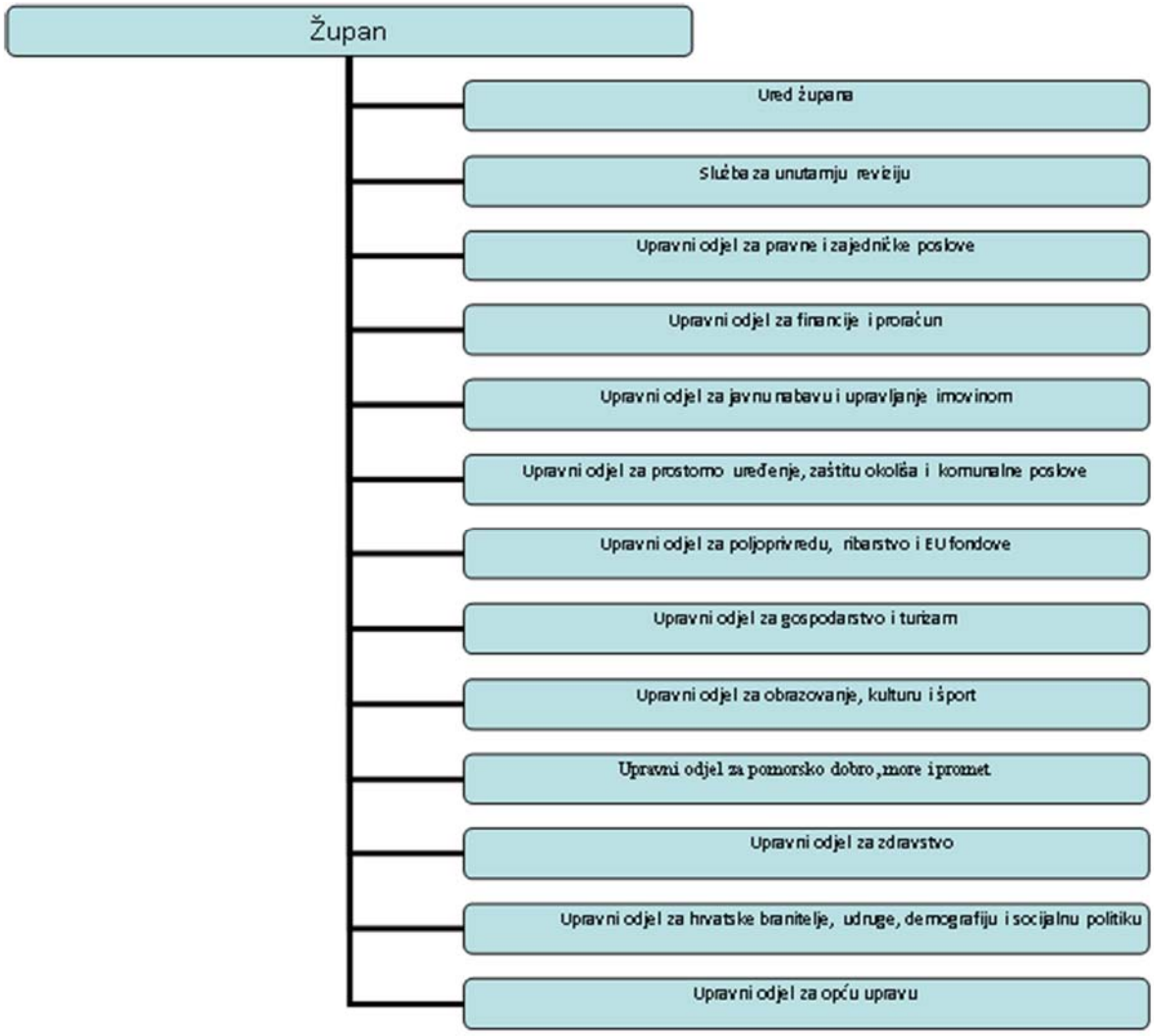

Slika 2. Ustrojstva upravnih tijela Zadarske županije

Sjedište Zadarske županije je u Zadru, a za obavljanje poslova iz djelokruga rada Upravnog odjela za opću upravu uspostavljene su ispostave, i to u: Benkovcu za područje grada Benkovca te općina Lišane Ostrovičke, Polača i Stankovci, u Biogradu na Moru za područje Grada Biograda na Moru te općina Pakoštane, Pašman, Sveti Filip i Jakov i Tkon, Gračacu za područje Općine Gračac, Obrovcu za područje Gada Obrovca te Općine Jasenice, Pagu za područje Grada Paga te općina Povljana i Kolan.

U sastavu Upravnog odjela opće uprave za obavljanje poslova iz djelokruga rada koji se odnose na vođenje državnih matica, evidencije o hrvatskom državljanstvu, registra životnog partnerstva, sklapanje braka i životnog partnerstva te stjecanje hrvatskog državljanstva, djeluju matični uredi sukladno Uredbi o područjima matičnih ureda (NN 2/98), i to: Matični ured Zadar, Matični ured

Zemunik, Matični ured Nin, Matični ured Preko, Matični ured Posedarje, Matični ured Biograd na Moru, Matični ured Pag, Matični ured Obrovac, Matični ured Benkovac i Matični ured Gračac.

Na dan 1. prosinca 2021. godine Zadarska županija zapošljavala je 2 dužnosnika te 255 službenika i namještenika. Prema statusu zaposlenja 226 službenika i namještenika zaposleno je na neodređeno vrijeme (173 žene i 53 muškaraca) te 29 na određeno vrijeme (24 žena i 5 muškarca). Zadarska županija ima zaposleno 5 službenika kojima je potvrđen status osobe s invaliditetom prema članku 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 75/2018), a sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 157/13, 152/14, 39/18). Službenici i namještenici redovito pohađaju seminare, stručne skupove i edukacije sukladno poslovima iz svoje nadležnosti.

Za obavljanje odgovarajućih poslova iz svoga samoupravnog djelokruga Zadarska županija osniva ustanove, trgovačka društva i druge pravne osobe u skladu sa zakonom. Zadarska županija osnivač je ukupno 63 te suosnivač 1 ustanove i 3 trgovačka društva. Većina ustanova (70,1 %) kojima je osnivač Zadarska županija djeluje u području obrazovanja (27 osnovnih, 19 srednjih škola te Srednjoškolski đački dom), potom u području zdravstva i socijalne skrbi (11,9 %), prometu (6,0 %), prostornom uređenju i zaštiti okoliša (4,5 %), gospodarstvu i upravljanju razvojem (4,5 %) te u području kulture (3 %). Županija nadzire rad i vodi brigu o racionalnom i zakonitom radu ustanova i pravnih osoba u svome vlasništvu.

1.2. Vizija

Zadarska županija 2027. godine?

Konkurentna i razvijena županija koja predvodi u plavom i zelenom rastu gospodarstva Jadranske Hrvatske. Županija inovativnog i održivog razvoja sa sigurnim i poticajnim okruženjem za sve njezine stanovnike

1.3. Misija

Učinkovitim i odgovornim upravljanjem javnim poslovima te unaprjeđenjem kvalitete usluga područne samouprave doprinosi se razvoju Zadarske županije, unaprjeđenju gospodarstva te povećanju kvalitete života svih njezinih žitelja

2. Opis izazova i razvojnih potreba koje će se adresirati provedbenim programom Zadarske županije

2.1. Gospodarstvo i poslovna infrastruktura

Gospodarstvo Zadarske županije temelji se na sektorima trgovine, prerađivačke industrije, turizma, pomorskog prometa, građevinarstva te ribarstva i poljoprivrede. Ovi sektori u strukturi ostvarenih prihoda u 2019. godini čine najznačajniji dio ukupno ostvarenih prihoda što ukazuje na nastavak trendova iz prethodnih godina. Udio djelatnosti trgovine na veliko i malo u 2019. godini iznosio je 23,7 % ukupnih prihoda gospodarstva Zadarske županije, što je nešto više nego u prethodnoj godini, ali znatno manje nego u godinama prije krize kada je ovo područje bilo izrazito dominantno u gospodarstvu Zadarske županije s gotovo 34,8 %.

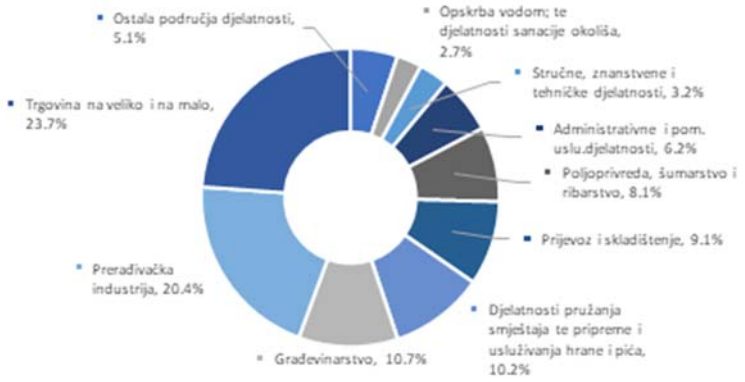

Slika 3. Struktura ukupnih prihoda gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini
Izvor: Analiza gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini, HGK,2020., obrada ZADRA NOVA

Deindustrijalizacijom Zadar je u gospodarskom smislu značajno oslabio u nacionalnim okvirima u odnosu na razdoblje prije Domovinskog rata. U strukturi nacionalnog gospodarstva, Zadarska županija sudjeluje s 2 % ukupnih prihoda i rashoda, odnosno s 2,6 % u ukupnoj neto dobiti razdoblja.

Najveći izazov nadolazećeg razdoblja leži upravo u unaprjeđenju gospodarstva i stvaranja poželjne poduzetničke klime u županiji. Međutim, mikro, mala i srednja poduzeća na području Zadarske županije nedovoljno su konkurentna i kapacitirana za izlazak na dinamično i zahtjevno EU i globalno tržište. Ekonomski pokazatelji dokazuju kako ulaganja u osnaživanje poduzetničkog potencijala nisu u dovoljnoj mjeri uspjela potaknuti razvoj poduzetništva. Gospodarstvo Zadarske županije obilježava ispodprosječna razina razvijenosti, niska produktivnost i rentabilnost te nedostatak visoko educiranog kadra iz područja STEM-a. Značajan izazov predstavlja i korištenje zastarjelih tehnologija, nedostatak inovacija i ulaganja u istraživanje i razvoj, transfer tehnologije. Na području Zadarske županije neravnomjerno su raspoređene poduzetničke aktivnosti, koncentracija poduzetništva je uglavnom u gradu Zadru. U ukupnim prihodima u Zadarskoj županiji poduzetnici s područja grada Zadra sudjeluju s 55,1 %, a u neto dobiti razdoblja s čak 60,4 %.

Razvojne potrebe:

- smanjivati zapreke i osmisliti sustav aktivnije potpore gospodarstvu
- poticati osnivanje klastera
- stvaranje poduzetničke i investicijske klime na prostoru cijele županije
- unaprjeđenje usluga poduzetničkih potpornih institucija (PPI) u svim fazama poslovanja i razvoj prateće infrastrukture
- poboljšanje iskoristivosti EU fondova namijenjenih privatnom sektoru
- poticanje suradnje privatnog i obrazovnog sektora radi primarnog i cjeloživotnog obrazovanja kvalitetnih i stručnih kadrova
- poticanje suradnje gospodarstva i akademske zajednice, te transfer znanja i tehnologija

2.2. Turizam

Zbog svoje iznimno kvalitetne atrakcijske osnove Zadarska županija u posljednja dva desetljeća bilježi snažan rast u broju dolazaka i noćenja turista, no nažalost taj snažan rast ne prati i rast u kvaliteti i promjeni strukture smještajnih objekata. Dobar prirodni položaj i ulaganja u prometnu infrastrukturu doprinijeli su razvoju turizma i svih djelatnosti koje ga prate. Uz kontinuirani porast broja turističkih dolazaka i noćenja, podiže se kvaliteta ukupnog turističkog proizvoda koji se postupno izgrađuje i nadopunjuje razvojem turističke ponude u zaleđu i udaljenim krajevima županije. Visoka sezonalnost turizma, uz sezonski *overtourism* te nedostatak kvalificirane radne snage, najznačajniji su izazovi za turizam o kojemu uvelike ovisi cjelokupno regionalno gospodarstvo. Zadarsku županiju karakterizira i nejednak prostorni razmještaj turističke aktivnosti, stoga je temeljem zajedničkih obilježja u prethodnim procesima strateškog planiranja, prostor Zadarske županije podijeljen na 8 turističkih i prostorno-razvojnih cjelina definiranih Glavnim planom razvoja turizma Zadarske županije 2013. – 2023.

Tablica 1. Prikaz turističkih prostorno-razvojnih cjelina Zadarske županije prema odabranim pokazateljima

Prostorno-razvojna cjelina	Površina u km²	Br. stanovnika	Noćenja (2019.)	Dolasci (2019.)	Stopa tur. gustoće (TDR)	Stopa tur. intenziteta (TIR)
Zadarska rivijera	385,82	93.680	6.881.039	1.136.476	48,86	1.213,15
Biogradska rivijera	165,73	14.298	3.449.230	392.438	57,02	2.744,71
Ugljansko-pašmanska	134,19	9.002	854.146	77.009	17,44	855,47
Dugootočka rivijera	124,47	1.698	368.684	31.373	8,12	1.847,64
Rivijera Pag	200,17	5.396	1.660.769	179.771	22,73	3.331,56
Podvelebitski kanal	491,16	12.196	1.549.853	162.579	8,65	1.333,05
Ravni kotari	830,4	24.734	163.576	15.939	0,54	64,44
Bukovica i Pozrmanje	352,73	4.323	197.255	18.827	1,53	435,51
Lika i gornje Pounje	955,45	4.690	3.624	1.305	0,01	27,83
Zadarska županija	3.643,33	170.017	15.128.176	2.015.717	11,38	1.185,60

Izvor: ZADRA NOVA, 2020.

Osim loše strukture i niske razine kvalitete smještajnih kapaciteta, nedostatna je i ponuda turističkih sadržaja u sezoni, a gotovo zanemariva izvan sezone. Neki od izazova vezanih uz turizam Zadarske županije su i niska razina turističke potrošnje (prema publikaciji „Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj u 2019.“ turisti u destinaciji dnevno prosječno potroše 94,14 EUR, od čega najviše na smještaj 45,75 EUR) te nedostatno korištenje novih tehnologija u promociji i distribuciji turističkih usluga. Značajan problem u turističkoj sezoni čine i nedostatna prometna i komunalna infrastruktura za prijem velikog broja turista te nepostojanje željezničke veze s emitivnim tržištima.

Razvojne potrebe:

- unaprijediti kvalitetu smještajnih kapaciteta
- poboljšanje kvalitete i poticanje profesionalizacije jedinica privatnog smještaja kroz njihovu prenamjenu u male obiteljske hotele i razvoj difuznih hotela
- unaprijediti promociju destinacijske ponude, s posebnim naglaskom na velika „umorna“ tržišta (Njemačka, Austrija, Italija) i kvalitetnije korištenje novih tehnologija

- unaprijediti sustav upravljanja destinacijom kroz umrežavanje dionika turističkog sustava
- ojačati ljudske potencijale u turizmu kroz razvoj novih kurikuluma za potrebe turizma
- unaprjeđenje otpornosti turističkog sektora na vanjske ugroze razvojem kriznih planova
- poticanje izgradnje nautičkih marina kao i lječilišnih centara (zdravstveni turizam)
- poticanje održivih gospodarskih aktivnosti u turizmu s posebnim naglaskom na plasman lokalnih poljoprivrednih proizvoda kroz turistički sektor
- poticanje razvoja specifičnih oblika turizma

2.3. Poljoprivreda

Zadarska županija ima izvrsne prirodne preduvjete, geografski položaj i klimu za razvoj zelenog gospodarstva te se smatra jednim od najvažnijih poljoprivrednih područja Jadranske Hrvatske. Zahvaljujući plodnim Ravnim kotarima ova županija ima veliki poljoprivredni potencijal s posebnim naglaskom na ekološku proizvodnju. Ovdje nastaju vrhunska vina, najbolje ocjenjivano maslinovo ulje i sirevi, raste kvalitetno voće i povrće. Na području Zadarske županije maslinarstvo, vinogradarstvo i stočarstvo (uzgoj ovaca i koza) imaju dugu tradiciju. Ekološki prihvatljiva proizvodnja hrane prilagođena različitim gastronomskim zahtjevima, ali koja je ujedno i zdrava, može potencijalno nadići potrebe lokalnog stanovništva. Međutim, veliki problem u organiziranju komercijalne i učinkovite poljoprivredne proizvodnje predstavlja raštrkanost i usitnjenost posjeda. Kako bi se omogućio razvoj suvremene i konkurentne poljoprivredne proizvodnje, imperativno je potaknuti obnovu katastarskih podataka te rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.

Iz dostupnih podataka razvidno je da poljoprivredu Zadarske županije karakteriziraju mala prosječna veličina gospodarstva (4,8 ha) i usitnjenost posjeda (u prosjeku 0,3 parcela). Slabost poljoprivrednog sektora Zadarske županije očituje se i kroz niske razine udruživanja poljoprivrednika, odnosno nerazvijenost poljoprivrednih zadruga te slabu opremljenost malih OPG-ova. Značajan problem za poljoprivrednike Zadarske županije predstavlja i još uvijek ograničen obuhvat sustava navodnjavanja.

Nedostatna i neadekvatna logistička infrastruktura i oprema onemogućuju povećanje otpornosti, produktivnosti i održivosti tržišno orijentirane poljoprivredne proizvodnje i prerade. Trenutačna razina educiranosti dionika u poljoprivredi Zadarske županije nije dovoljna za odabir proizvodnog asortimana poljodjelskih kultura i primjereno korištenje fitofarmaceutskih sredstava čime se otežava dugoročno osiguravanja stabilne isporuke kvalitetnih prehrambenih proizvoda. Prema podatcima iz Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za 2019. godinu, preko 68 % ukupnih nositelja OPG-a u Zadarskoj županiji starosne su dobi iznad 55 godina.

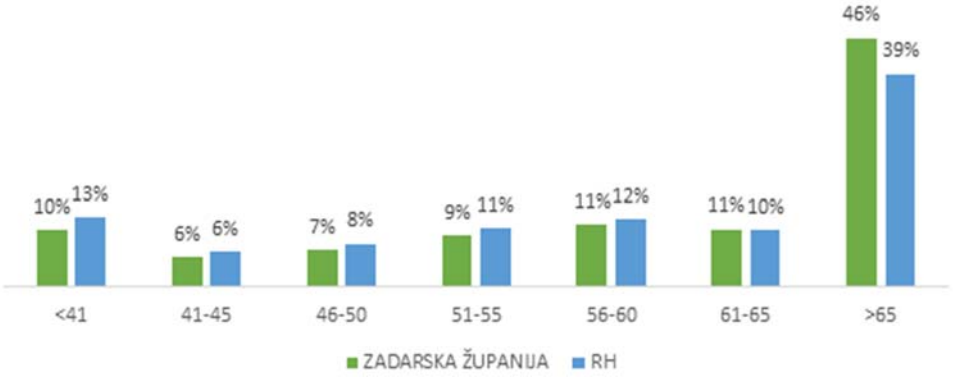

Slika 4. Dobna struktura nositelja OPG-a u Zadarskoj županiji i RH (po razredima u %)
Izvor: Upisnik poljoprivrednika, ARKOD, APPRRR, 2019., obrada ZADRA NOVA

Po obrazovanju, 35 % nositelja OPG-a u Zadarskoj županiji ima završenu srednju školu, a fakultetsko obrazovanje ima 6 % nositelja OPG-a. Među najvećim problemima s kojima se suočavaju nositelji (malih) poljoprivrednih gospodarstava, ističu se nedostatak opreme te nepostojanje adekvatnih prodajno-doradbenih i skladišnih kapaciteta, kao i neuređeno tržište.

Razvojne potrebe:

- uvođenje nove opreme, alata i strojeva; novih (digitalnih) tehnologija i novih praksi u proizvodne procese i plasman poljoprivrednih proizvoda
- funkcionalno okrupnjavanje posjeda putem zakupa
- ulaganje u ekološku proizvodnju i zaštitu autohtonih poljoprivrednih proizvoda, sorti i pasmina kroz poticanje plasmana, brendiranja, promocije i popularizacije lokalnih autohtonih proizvoda Zadarske županije
- poticanje koordinacije i umrežavanja proizvođača povećanjem razine organiziranosti u proizvođačke organizacije i udruživanja (zadrugarstvo)
- poticanje poslovanja malih poljoprivrednika
- unaprjeđenje suradnje poljoprivredno-prehrambenih proizvođača s partnerima u proizvodnji, preradi i distribuciji
- dovršenje sustava navodnjavanja i intenzivnije korištenje podzemnih voda za potrebe navodnjavanja
- intenzivirati edukaciju putem programa cjeloživotnog obrazovanja i radionica za sve koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom kao temeljnom ili kao dopunskom djelatnošću

2.4. Ribarstvo i marikultura

Zadarska županija predvodnik je akvakulture i ribarstva na Jadranu te vodeća u Republici Hrvatskoj. Proizvodnja, priprema i konzumacija zdrave hrane sastavni je dio mediteranskog identiteta zadarske regije. Ukupan ulov ribe u Republici Hrvatskoj u 2019. godini, iznosio je 63.343.451,58 t, od čega na području Zadarske županije 33,23 %. Mala plava riba činila je gotovo 98 % evidentirane ulovljene ribe.

Tablica 2. Ulov morske ribe u Zadarskoj županiji u 2019. godine (kg)

Rb.	Vrsta	2019.
1.	Bijela riba	300.283,55
2.	Glavonošci	81.295,77
3.	Hrskavična riba	16.837,45
4.	Mala plava riba	20.600.363,61
5.	Ostali organizmi	25.414,30
6.	Rakovi	21.783,25
7.	Školjkaši	289,50
8.	Velika plava riba	2.428,20
SVEUKUPNO		21.048.695,63

Izvor: Uprava za ribarstvo, Ministarstvo poljoprivrede, 2020., obrada ZADRA NOVA

Jedan od temeljnih problema ribarstva i akvakulture je nedovoljan broj i neadekvatna infrastruktura, suprastruktura i iskrcajna mjesta u odnosu na potrebe ribolovne flote Zadarske županije. Ribolovnu flotu Zadarske županije čini 448 plovila, što predstavlja 14,4 % ukupne ribolovne flote RH. Osnovni problem iskrcajnih mjesta u Zadarskoj županiji je nedovoljna duljina raspoložive obale za plovila dulja od 15 m, te iskrcaj ribe na mjestima koja ne udovoljavaju temeljnim higijensko-sanitarnim uvjetima. Značajnu prijetnju ribarstvu predstavlja i neizgrađena mreža otpadnih voda na području obale te problem zbrinjavanja otpadnih voda zbog visoke razine saliniteta. Problem otpadnih voda predstavlja velik problem obzirom da direktno utječe na certificiranje proizvoda za tržište Europske unije.

Razvojne potrebe:

- ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju infrastrukture i suprastrukture u lučkim i ribarskim lukama (izgradnja/rekonstrukcija pogona za uzgoj i preradu)
- uvođenje novih tehnologija i praksi u proizvodne procese, razvoj pametnih vještina
- ulaganje u infrastrukturu kojom bi se zbrinule otpadne vode riboprerađivačke industrije, ali i domaćinstava na otocima
- intenzivirati edukaciju putem programa cjeloživotnog obrazovanja i radionica za sve koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom kao temeljnom ili kao dopunskom djelatnošću
- povećati nadzor nad svim sudionicima gospodarskog i drugih oblika ribolova i dosljedno provoditi mjere zaštite nad ugroženim staništima ili nad ugroženim vrstama

2.5. Obrazovanje

Na institucionalnoj razini razvijene su sve razine obrazovanja u Zadarskoj županiji. Koncentracija obrazovnih institucija najviša je u gradu Zadru što je odraz demografskih proces i institucionalnih kapaciteta. Na području Zadarske županije ukupno djeluje 58 matičnih i 78 područnih osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova te 2 matične i 1 područna umjetnička škola. Vidljiva je i nedovoljna povezanost sekundarnog i tercijarnog obrazovanja s potrebama društvene i gospodarske zajednice.

Kao i na nacionalnoj razini, na području Zadarske županije uvelike se osjeti trend odljeva visokoobrazovane i visokokvalificirane radne snage, ali i smanjenje broja učenika i studenata uslijed negativnih demografskih trendova.

Razvojne potrebe:

- prilagoditi nastavne programe u srednjim školama i studijskim programima na Sveučilištu u Zadru potrebama društva i gospodarstva
- prilagodba školskih zgrada suvremenim obrazovnim standardima i opremanje svih škola (rad u jednoj smjeni, rad s novim tehnologijama i dr.)
- razmotriti objedinjavanje istovrsnih ili po programima sličnih srednjih škola u veće škole
- povećati stipendiranje učenika i studenata u deficitarnim zanimanjima u područjima tehnike, biotehnologije, medicine i prirodoslovlja
- uspostava centra izvrsnosti u školskim ustanovama radi edukacije učitelja, nastavnika i profesora kako bi stekli suvremena znanja u prepoznavanju i radu s nadarenim učenicima
- otvaranje novih odgojnih skupina za djecu jasličke dobi

2.6. Zdravstvena zaštita

Zdravstvena zaštita od ključne je važnosti za osiguranje visokog životnog standarda. Potrebe stanovništva Zadarske županije većinski su pokrivene mrežom zdravstvenih ustanova. Opća bolnica Zadar, zajedno sa Poliklinikom zadarske podružnice Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te specijaliziranim bolnicama u Biogradu n/M i Ugljanu, ističu se kao medicinske ustanove koje svojim uslugama i radom nadilaze granice županije. Međutim, udaljenost ruralnih perifernih prostora u otočnom i brdsko-planinskom dijelu županije od adekvatnih medicinskih ustanova predstavlja veliki problem za lokalno stanovništvo.

Na otocima Zadarske županije, posebice onim udaljenijim od kopna, kao i u ruralnim i brdsko-planinskim dijelovima županije zdravstvena zaštita nije na zadovoljavajućoj razini te zdravstvene usluge nisu pravovremeno dostupne stanovnicima. Dobna struktura stanovništva s velikim udjelom starijeg stanovništva zahtijeva češće i kompleksnije medicinske tretmane i povećava potrebu za palijativnom skrbi koja u velikoj mjeri uključuje i medicinsku komponentu. Osim navedenog, vidljiv je i trend iseljavanja liječnika, medicinskih sestara i medicinskih tehničara u razvijenije države s većim primanjima i mogućnostima profesionalnog usavršavanja.

Tablica 3. Mreža javne zdravstvene službe

Djelatnost	Potreban broj timova	Ukupan ugovoreni broj timova	Prazna mjesta	Popunjenost mreže %
Opća obiteljska medicina	101	99	2	98,01
Dentalna	90	79	11	87,77
Zaštita djece	14	10	4	71,42
Zaštita žena	13	10	3	76,92
Laboratorijska dijagnostika	7	7	0	100
Zdravstvena njega	49	49	0	100
Medicina rada	7	5	2	71,42

Higijensko- epidemiološka zdravstvena zaštita	5	5	0	100
Zdravstvena zaštita mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničko liječenje ovisnosti	3	3	0	100
Patronaža zdravstvene zaštite	37	37	0	100
Palijativna skrb	3	2	1	66,66
Zdravstvena zaštita školske djece i studenata	8	7	1	87,5
Javno zdravstvo	2	2	0	100

Izvor: Ugovoreni sadržaji zdravstvene zaštite u RH, HZZO, 2020., obrada ZADRA NOVA

Mreže laboratorijske dijagnostike, zdravstvene njege, higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite, zaštite mentalnog zdravlja i javnog zdravstva su u potpunosti popunjene. Zatim slijedi mreža opće obiteljske medicine gdje nedostaju svega dva tima da bi bila u potpunosti popunjena (timovi nedostaju u Biogradu na Moru i Pakoštanima). U mreži dentalne medicine nedostaje 11 timova (2 u Benkovcu i Zadru te po jedan tim u Biogradu na Moru, Gračacu, Kalima, Pakoštanima, Posedarju, Ražancu te Sv. Filip i Jakovu). Mrežom zaštite djece je predviđeno 14 timova, ali četiri tima nedostaju i to u Biogradu na Moru, Pagu (ugovara se u Pagu ili Novalji za cijeli otok Pag) te dva tima u Zadru. Što se tiče mreže zaštite žena nedostaju tri tima i to sva tri u Zadru. Što se tiče mreže medicine rada, nedostaju dva tima u županiji da bi mreža bila potpuna. Za mrežu koordinatora palijativne skrbi su predviđena 2+1 tim, što znači da se zbog posebnih dodatnih potreba koje uvjetuju ruralna područja, otoci i sl., preporučuje dodatno osiguravanje još jednog koordinatora. U djelatnosti preventivno odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata pri Zavodu za javno zdravstvo Zadar, od potrebnih 8, u mreži djeluje 7 timova.

Razvoje potrebe:

- ulaganje u edukaciju liječnika i drugog medicinskog osoblja te stipendiranje učenika i studenata u području biomedicine i zdravstva
- osnivanje mobilnih timova s ciljem povećanja dostupnosti zdravstvene zaštite u perifernim dijelovima Zadarske županije
- osnivanje mobilnih timova s ciljem osiguravanja palijativne skrbi u perifernim dijelovima Zadarske županije
- osiguravanje brzog i sigurnog prijevoza za pacijente na otocima i u brdsko-planinskim dijelovima županije kojima je potrebna hitna medicinska pomoć
- ulaganje u modernizaciju bolničkog sustava u skladu sa suvremenom medicinskom doktrinom, medicinsko–tehnološkom opremom, poticanjem energetske učinkovitosti i održivim korištenjem resursa u zdravstvenim ustanovama.
- dovršetak izgradnje dnevnih bolnica te izgradnja Centra za palijativnu skrb Zadarske županije – Hospicij na Babindubu
- digitalizacija zdravstvenog sustava
- jačanje sustava preventivne medicine i uloge mreže Zavoda za javno zdravstvo s posebnim naglaskom na prevenciju i ranu dijagnostiku

2.7. Socijalna zaštita i demografija

Negativni prirodni prirast, visoki postotak starije populacije u ukupnom broju stanovnika te neuravnotežena naseljenost i ispodprosječna gustoća naseljenosti, demografska su obilježja Zadarske županije. Stanovništvo županije pokazuje trend starenja populacije, pa je briga o starijim osobama postala jedno od temeljnih pitanja. Na području Zadarske županije kontinuirano se raste broj stanovnika starijih od 65 godina, dok se istovremeno smanjuje broj mlađeg stanovništva. Prema *Procjeni stanovništva 2019. godine*, udio stanovništva u dobi 0 – 14 godina (24.980 ili 14,82 %) znatno je manji od udjela stanovništva od 65 i više godina (37.934 ili 22,51 %), što je evidentni pokazatelj starenja stanovništva.

Tablica 4. Stanovništvo prema starosti i spolu na području Zadarske županije u 2019. godini

Dob	Muškarci	Žene	Ukupno
0-4	4.004	3.773	**7.777**
5-9	4.348	4.128	**8.476**
10-14	4.490	4.237	**8.727**
15-19	4.306	4.210	**8.516**
20-24	5.356	4.966	**10.322**
25-29	5.174	4.991	**10.165**
30-34	5.133	4.878	**10.011**
35-39	5.530	5.423	**10.953**
40-44	5.586	5.486	**11.072**
45-49	5.272	5.201	**10.473**
50-54	5.649	5.571	**11.220**
55-59	5.534	5.515	**11.049**
60-64	5.925	5.866	**11.791**
65-69	5.533	5.835	**11.368**
70-74	4.304	4.990	**9.294**
75-79	3.328	4.101	**7.429**
80-84	2.248	3.421	**5.669**
85 i više	1.316	2.585	**3.901**
Ukupno	**83.036**	**85.177**	**168.213**

Izvor: Procjena stanovništva u RH u 2019.godini, DZS, 2020., obrada ZADRA NOVA

Nedostatni kapaciteti za smještaj starijih i nemoćnih u institucije, te nepostojanje centara za brigu o različitim potrebitim skupinama (bolestima demencije, PTSP – branitelji). Sve veći broj starog stanovništva, povećanje broja osoba sa poteškoćama u razvoju i slični faktori dodatno opterećuju sustav socijalne zaštite čiji se održavanje i unaprjeđenje otežava nedostatnim financijskim ulaganjima. Uz to, kao jedan od problema nameće se i neriješeno pitanje palijativne skrbi. Značajan izazov predstavlja i nedostatak stručne radne snage, odnosno nedostatan broj djelatnika po ustanovama. Nadalje, usluge socijalne skrbi nisu jednako dostupne u svim dijelovima Zadarske županije.

Razvojne potrebe:

- poticanje društvenog i ekonomskog okruženja za mlade i obitelj
- razvoj i unaprjeđenje sustava potpora i programa temeljenih na istraživanju životnih navika i stavova mladih obitelji o demografskim kretanjima u Zadarskoj županiji
- subvencioniranje stambenih kredita za višečlane obitelji na području cijele Zadarske županije
- poticanje izgradnje vrtića na području cijele Zadarske županije
- izgradnja i opremanje dječjih igrališta na području Zadarske županije.
- povećanje broja djelatnika i razine njihova znanja u sustavu socijalne zaštite te socijalnim udrugama (stručnih, ekonomskih i sl.)
- unaprjeđenje kvalitete i broja smještajnih objekata za brigu o starijima, osobama s invaliditetom, različitim bolestima demencije, palijativne skrbi
- povećanje naknade za smještaj umirovljenika u privatnim domovima
- ujednačavanje dostupnosti socijalnih usluga na području cijele županije
- razvijanje programa rane intervencije i inkluzije
- poticanje izvaninstitucionalnih oblika skrbi te razvijanje sustava poticaja za poduzetničke pothvate u okviru socijalne zaštite (privatni domovi za starije, ustanove za palijativnu skrb i sl.)
- osvještavanje lokalne zajednice o postojanju i aktivnostima organizacija socijalne zaštite

2.8. Komunalna infrastruktura

Unaprjeđenje razine komunalne infrastrukture u Zadarskoj županiji jedan je od najvećih izazova posebice u kontekstu održivog razvoja. Kada je riječ o komunalnoj infrastrukturi na području Zadarske županije, probleme predstavlja nepostojanje sustavnog plana vodoopskrbe i odvodnje na svim razinama te nedovoljna i nekvalitetno izgrađena vodovodna mreža, posebice na otocima i u nekim ruralnim dijelovima Zadarske županije. Komunalni i vodoopskrbni sustav na otocima Zadarske županije najčešće nema razvijenu niti osnovnu infrastrukturu, dok su i cijene komunalnih usluga više nego u priobalnom i zaobalnom području. Tijekom ljetnih mjeseci najveći su problemi s nestašicom vode, zbog male količine padalina, poglavito na područjima otoka te u Ravnim Kotarima i Bukovici. Osim nedovoljne izgrađenosti i priključenosti na vodoopskrbne sustave, problem predstavljaju i veliki gubici u sustavu, zatim krševitost priobalja, povećana potrošnja vode uslijed povećanog broja turista tijekom turističke sezone, kao i sve veći broj izgrađenih objekata koji stvaraju veliki pritisak na okoliš i postojeći sustav koji je trenutno nezadovoljavajući. Na području Zadarske županije i dalje je prisutna nedovoljna razvijenost usluga javne odvodnje koje zaostaju spram usluga javne vodoopskrbe, tojest znatno je veći dio stanovništva priključen na sustav javne vodoopskrbe nego na sustav javne odvodnje. Dakle, trenutno stanje na razini Zadarske županije nezadovoljavajuće je glede broja stanovnika koji imaju priključak na sustave javne odvodnje, odnosno još je uvijek neadekvatna izgrađenost sustava odvodnje potrebnog za pravilno sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda (posebice na otocima). Nužni preduvjet za unaprjeđenje komunalne infrastrukture predstavljaju riješeni imovinsko-pravni odnosi te prostorno-planska dokumentacija.

Kada je riječ o zbrinjavanju otpada, vidljiv je problem nedostatnog recikliranja otpada te veliki broj ilegalnih i zatvorenih nesaniranih odlagališta. Sustav za recikliranje otpada na području Zadarske

županije još uvijek nije uspostavljen pa se većina otpada i dalje prikuplja pod kategorijom miješanoga komunalnog otpada.

Razvojne potrebe:

- unaprjeđenje sustava vodoopskrbe, odvodnje i zbrinjavanja otpada na području cijele Zadarske županije, s posebnim naglaskom na otočne zajednice
- unaprjeđenje plinofikacije
- edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom korištenju vode, održivom gospodarenju otpadom i otpadnim vodama te obnovljivim izvorima energije

2.9. Promet

Povezanost Zadarske županije s drugim hrvatskim regijama u gotovo svim prometnim granama dosta je dobra, a prometni sustav unutar županije visoko je razvijen. Nerazvijenost željezničkog prometa i povezanosti s ostatkom Hrvatske je najveći nedostatak. Željeznička pruga Zadar–Knin trenutačno nije u funkciji što je otežavajuća okolnost koja se negativno odražava na teretni promet u zadarskoj luci kao i na gravitacijske domete Zadra u smjeru Knina i ličkog dijela Zadarske županije.

Tablica 5. Željezničke pruge na području Zadarske županije

Oznaka	Relacija	Duljina
M606	Knin – Zadar	41,5 km
M604	Oštarije – Knin – Split Predgrađe	52,7 km
R103	DG – L. D. Polje – Knin	16,4 km

Izvor: Prijedlog nacrta Prometnog masterplana Sjeverna Dalmacija, 2018., obrada ZADRA NOVA

Pruga je nastradala tijekom Domovinskog rata, a u lošem je stanju bila i prije toga. Tehnički se smatra nezadovoljavajućom i nekonkurentnom i potrebna joj je cjelovita rekonstrukcija. K tome, poseban je problem što pruga prolazi kroz gusto naseljeni prostor Bibinja.

Povećan pritisak u cestovnom i pomorskom prometu pogotovo je povećan za vrijeme turističke sezone što rezultira smanjenjem sudionika prometa. Jedan od izazova svakako je velika emisija CO2 i drugih štetnih plinova što se planira smanjiti korištenjem obnovljivih izvora energije i ekološki prihvatljivih energenata. Promet je uvelike opterećen za vrijeme ljetnih mjeseci. Nedostatak parkirnih mjesta problem je za vrijeme sezone ne samo u urbanim područjima (samom gradu Zadru) nego i u drugim turističkim središtima. Stanje prometnica u ruralnim područjima Zadarske županije lošije je u odnosu na urbana. Ruralna mjesta potrebno je javnim prijevozom više povezati s urbanim dijelovima. Slična je situacija i na otocima gdje mjesta nisu međusobno dovoljno dobro povezana cestovnim javnim prijevozom. Vidljiv je i nedostatak komunalnih vezova za brodice u Zadru, ali i u većini drugih luka i lučica na kopnenoj obali i na otocima. Kada je riječ o prometu, stanovnicima koji žive na otocima jedan od značajnijih izazova predstavlja i nepostojanje javnih putničkih veza među otocima, čak i onima u sastavu iste jedinice lokalne samouprave. Lučka infrastruktura razvijena je kako na obali, tako i u otočnom dijelu. Od izuzetnog značaja za gospodarstvo čitave Zadarske županije svakako je luka Gaženica, najveća i najsuvremenija putnička i trajektna luka na istočnoj obali Jadrana. Ostvarenjem projekta luke Gaženica Zadar je postao nezaobilaznim tranzitnim središtem putničkog i teretnog prometa ovog dijela Europe. Na luku Gaženica nadovezuje se moderna autocesta, kao i Zračna luka Zadar koja je povezana s brojnim europskim destinacijama.

Razvojne potrebe:

- korištenje obnovljivih izvora energije ili ekološki prihvatljivijih energenata
- povećanje frekvencije i gustoće te prostorne dostupnosti javnog prijevoza
- povećanje kapaciteta namijenjenih prometu u mirovanju
- izgradnja suvremene željezničke pruge prilagođene nagibnim i drugim brzim vlakovima, uz prikladno povezivanje s Gaženicom koje će izbjeći promet kroz naselja, posebno ne na razini drugih prometnica
- povećanje kapaciteta komunalnih vezova za brodice i uređenje stalnog i privremenog korištenja komunalnog veza
- unaprijediti veze otoka s kopnom (most Pašman–kopno) te otoka međusobno (osobito onih susjednih te onih u sastavu iste JLS) putem modernih brodova pogonjenih ekološki prihvatljivim pogonskim gorivima

2.10. Sustav civilne zaštite

Sustav sigurnosti u Zadarskoj je županiji na zadovoljavajućoj razini. Institucionalno je izgrađen i operativan, a potrebno ga je i dalje unaprjeđivati ulaganjem u edukaciju nositelja te u opremu i tehnologiju. U djelokrugu civilne i protupožarne zaštite, zaštite od prirodnih nepogoda te uklanjanja preostale minske opasnosti u Zadarskoj županiji, izvjesno je da će u narednom razdoblju u fokusu djelovanja i rada Stožera civilne zaštite i nadalje biti sprječavanje širenja epidemije COVID-19.

Na području Zadarske županije nalazi se industrijska zona Gaženica te poslovne zone Benkovac, Stankovci, Poličnik i Bibinje koje predstavljaju potencijalnu opasnost po pitanju tehničko-tehnoloških nesreća. Iako je vidljiv trend kontinuiranog smanjenja minski sumnjivih područja, stanovništvu Zadarske županije i dalje prijeti opasnost i ugroza od minskoeksplozivnih i neeksplozivnih ubojnih sredstava. Također, kada je riječ o pomorskom prometu, postoji mogućnost onečišćenja mora u skladu s intenziviranjem pomorskog prometa.

Tablica 6. Stanje MSP-a na dan 1. siječnja 2021. godine po županijama

R. br.	Županija	Minski sumnjivo područje na dan 1. siječnja 2021.
		km²
1.	Zadarska	9,0

Izvor: Plan protuminskog djelovanja do 2021. g., MUP

Razvojne potrebe:

- ulaganja u prevenciju, odnosno jačanje ljudskih kapaciteta (osnaživanje sposobnosti operativnih snaga sustava Civilne zaštite) i uvjeta rada, nabavku opreme i sanitetskih vozila
- poticanje međusektorske suradnje za kvalitetnije nošenje s kriznim situacijama
- izgradnja sustava nadzora od požara i onečišćenja kojim će biti obuhvaćeni i teže dostupni dijelovi Zadarske županije
- osnivanje timova za kriznu komunikaciju
- izrada Plana djelovanja civilne zaštite za Zadarsku županiju radi što kvalitetnije zaštite stanovništva

- u suradnji s Hrvatskim centrom za razminiranje i Ministarstvom unutarnjih poslova, u cijelosti razminirati područje Zadarske županije

2.11. Tehnološki razvoj, znanost i inovacije

Jedna od stavki bitnih za unaprjeđenje tehnološki napredne proizvodnje je digitalna transformacija koja preko razvoja informacijskih i visokih tehnologija pridonosi razvoju društva i gospodarstva. Značajan izazov predstavlja i nedovoljna suradnja između poslovnog sektora i istraživanja i time povezana nedostatna razina transfera tehnologije te nedovoljno razvijena tehnologijska i razvojno-istraživačka infrastruktura i usluge.

Kada je riječ o ljudskim kapacitetima, nedostatni su u cjelokupnom području tehnološkog razvoja i inovacija. U gospodarstvu Zadarske županije prisutna je niska razina ulaganja u istraživanje i razvoj te niska razina inovativnosti proizvodnje. Prema statusu infrastrukture u Zadarskoj županiji, postoji digitalni jaz između urbanih i ruralnih područja (brdsko-planinska područja te otoci), što se ogleda u neravnomjernom razvoju i dostupnosti određenih usluga unutar elektroničkih komunikacijskih sustava. Na području Zadarske županije nedostatna je pokrivenost širokopojasnim internetom i pristupom suvremenim elektroničkim komunikacijskim uslugama.

Razvojne potrebe

- osmisliti sustav potpore za razvoj istraživanja i transfer tehnologija
- ulaganja u razvojne projekte sa značajnim utjecajem na društvenu i gospodarsku dobrobit
- snažnije povezivanje javnog, privatnog i znanstveno-istraživačkog sektora u istraživanju i razvoju, transferu tehnologija i pametnoj specijalizaciji Zadarske županije
- regionalna specijalizacija u smjeru novih tehnologija i inovacija u funkciji proizvodnje
- poboljšati kapacitete Sveučilišta u Zadru kao jednog od nositelja gospodarskog razvoja i znanstveno-istraživačkih djelatnosti
- potpore poduzetnicima koji svoje poslovanje i rast zasnivaju na primjeni znanja, razvoju tehnologija i inovacija
- stvaranje regionalnog inovacijskog sustava kroz povezivanje poslovne infrastrukture što pridonosi konkurentnosti gospodarstva
- razvoj i modernizacija elektroničkih komunikacijskih sustava, jednostavnija komunikacija između građana i javnog sektora, kao i javnog i privatnog sektora
- razvoj vještina za pametnu specijalizaciju (edukacije, pristup novim tehnologijama, razmjena znanja)
- osiguravanje kvalitetnog i pouzdanog širokopojasnog pristupa i drugih elektroničkih komunikacijskih usluga na području Zadarske županije.

2.12. Energetska učinkovitost

Zadarska je županija vodeća je u Hrvatskoj po investicijama u obnovljive izvore energije, osobito na području korištenja energije vjetra. Na području Zadarske županije potrebe za energijom u najvećoj mjeri podmiruju se iz derivata nafte i električne energije pa se nameće potreba za povećanjem udjela

obnovljivih izvora energije u njezinoj ukupnoj potrošnji. Prirodni plin i dalje čini mali udio u ukupnoj neposrednoj potrošnji, tj. oko 1,7 %.

Tablica 7. Neposredna potrošnja energije na području Zadarske županije prema energentima i sektorima potrošnje (u PJ)

Energenti/Sektori potrošnje	Industrija	Promet	Kućanstva	Usluge	Ukupno
Motorni benzin	-	1,2302	-	-	**1,2302**
Dizelsko gorivo	-	3,7781	-	-	**3,7781**
Preostali derivati nafte (ekstra lako loživo ulje, loživo ulje, ukapljeni naftni plin)	0,2312	0,0530	0,2307	0,3507	**0,8656**
Prirodni plin	0,0839	0,0023	0,0250	0,0581	**0,1693**
Ogrjevno drvo i biomasa	0,1176	-	1,3972	0,0003	**1,5151**
Električna energija	0,5403	0,0003	1,3466	0,7742	**2,6614**
UKUPNO	**0,9730**	**5,0639**	**2,9995**	**1,1833**	**10,2197**

Izvor: Akcijski plan energetske učinkovitosti Zadarske županije za razdoblje 2020. – 2022. godine, Zadarska županija, 2020.

Kada je riječ o obnovljivim izvorima energije (OIE) na području Zadarske županije, najčešće se koristi energija vjetra, dok su potencijali energije od sunca, vode i biomasa nedovoljno iskorišteni. Također, zamjetno je nedovoljno korištenje u javnom sektoru elektro i toplinskih postrojenja koja koriste energiju sunca. Kao jedan od izazove ističe se i nedostatak kvalitetnog kadra, posebice u području korištenja obnovljivih izvora energije

Razvojne potrebe:

- unaprjeđivanje te poticanje plinofikacije u svim dijelovima Zadarske županije
- spajanje na plinsku mrežu korisnika od javnog značaja (bolnice, škole, vrtići, domovi za starije)
- kontinuirano provođenje energetske obnove zgrada u nadležnosti Zadarske županije
- povećanje kapaciteta iz obnovljivih izvora energije, poglavito na području vjetroelektrana i fotonaponskih elektrana
- povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u sektoru industrije
- poticanje ulaganja u čiste tehnologije povezane s vodikom
- partnerski pristup JLS na području Zadarske županije, uz funkcionalno objedinjavanje na razini projekata
- osiguravanje kvalitetnog i pouzdanog širokopojasnog pristupa i drugih elektroničkih komunikacijskih usluga na području Zadarske županije

2.13. Zaštita okoliša

Neprocjenjiva i raznolika prirodna baština Zadarske županije kompleksan je prostor vrlo osjetljivog morskog i kopnenog ekosustava. Razvoj biljnih i životinjskih zajednica na otocima i kopnu često je ograničen prirodnim fenomenom krša kojeg obilježava specifičan mehanizam otjecanja vode i oskudni

uvjeti. Sve češće pojave onečišćenja, a ponekad zagađenja ili trajne devastacije, posebno se ističu u gušće naseljenim zonama i zonama intenzivnije gospodarske djelatnosti. Na kakvoću tla na području Zadarske županije nepovoljno može utjecati nepropisno korištenje kemijskih sredstava u poljoprivredi, erozija zemljišta, smanjivanje površina pod šumom, demografska ekspanzija i urbanizacija, industrija te pojava ekstremnih klimatskih uvjeta (duga sušna razdoblja, poplave).

U lukama otvorenim za javni promet i lukama posebne namjene u kojima se odvijaju brojne ljudske aktivnosti, mogući utjecaji na okoliš su višestruki – onečišćenje naftnim derivatima, otpadnim vodama, otpadom i metalima, zatim ekološke nesreće, onečišćenje balastnim vodama te aktivnosti vezane za akvatorij i objekte na kopnu. Kada je riječ o onečišćenju zraka, s obzirom da na području Zadarske županije ne postoje industrijska postrojenja koja imaju značajan utjecaj na kvalitetu zraka, glavni izvor onečišćenja je - promet.

Komunalni i vodoopskrbni sustav na otocima Zadarske županije najčešće nema razvijenu niti osnovnu infrastrukturu, dok su cijene komunalnih usluga više nego u priobalnom i zaobalnom području. Veliki problem na području Zadarske županije predstavlja i nedovoljno razvijen sustav recikliranja otpada, uz velik broj ilegalnih i zatvorenih nesaniranih odlagališta koja predstavljaju direktnu prijetnju zaštiti okoliša.

Razvojne potrebe:

- unaprjeđenje i izgradnja sustava odvodnje, vodoopskrbe te zbrinjavanja otpada na području cijele Zadarske županije
- provoditi programe edukacije i informiranja kako lokalnog stanovništva, gospodarskih subjekata te turista o održivom korištenju vode, gospodarenju otpadom te otpadnim vodama
- sanacija i zatvaranje divljih odlagališta otpada
- smanjenje gubitaka vode u sustavu
- smanjenje broja korištenja vodopropusnih septičkih jama
- zaštititi biljne i životinjske zajednice
- smanjiti pritisak na obalu betonizacijom i drugim zlouporabama pomorskoga dobra i drugih atraktivnih dijelova prostora
- smanjiti unos štetnih tvari koje se koriste u poljoprivredi

2.14. Javna uprava i administracija

Zadarska županija je jedinica područne (samo)uprave koja je višestruko opravdala svoje osnivanje. Institucije Zadarske županije pridonose funkcionalnoj integraciji velikog dijela kontaktnoga sjevernodalmatinsko-južnoličkog prostora. Potrebno je istaknuti da su u Zadarskoj županiji osnovane i mnoge institucije koje podupiru i pomažu različite aspekte razvoja (*ZADRA NOVA*, *INOVACIJA*, *AGRRA* i dr.).

Međutim, nekoliko je ključnih izazova koji ipak otežavaju i/ili potpuno onemogućuju razvoj i implementaciju projektnih ideja, a to su: nedovoljna financijska decentralizacija te administrativna usitnjenost na razini JLS –ova, s nedovoljnim kapacitetima za pripremu, prijavu i provedbu različitih projekata (su)financiranih iz EU fondova, a što smanjuje mogućnosti razvoja temeljenog na pametnom, održivom i uključivom rastu.

Razvojne potrebe:

- unaprjeđenje poslovanja i uspostava moderne i transparentne lokalne i područne (regionalne) samouprave
- jačanje ljudskih potencijala, a osobito kapaciteta za učinkovito korištenje fondova EU te upravljanje imovinom u vlasništvu lokalne i regionalne samouprave
- jačanje lokalne, regionalne i međunarodne suradnje, poglavito pri provedbi razvojnih procesa
- digitalizacija regionalne samouprave kroz koju će sve javne usluge biti digitalne i dostupne on-line
- podizanje kvalitete komunikacije javnopravnih tijela lokalne i regionalne samouprave te suradnje i otvorenosti prema savjetovanju i sudjelovanju građana i organizacija civilnog društva u oblikovanju i provedbi razvojnih politika na području Zadarske županije
- osigurati status Zadra kao prvorazrednoga regionalnog središta koji je u svim aspektima javne uprave hijerarhijski podređen samo središnjim državnim tijelima u glavnom gradu
- osigurati organizacijsku transformaciju JLS u svrhu funkcionalnog objedinjavanja poslova i kvalitetnijeg funkcioniranja svih tih jedinica
- relocirati pojedine poslove iz djelokruga područne (samo)uprave u subregionalna središta s ciljem harmoničnog teritorijalnog razvoja cijele Zadarske županije
- nužna je i veća participacija JLS u instrumentima kohezivne politike (ITU i dr.)

2.15. Ravnomjeran regionalni razvoj

Većina manje razvijenih dijelova Zadarske županije suočava se s jednakim preprekama razvoju, poglavito u jedinicama lokalne samouprave koje su prema indeksu razvijenosti ispod prosjeka Republike Hrvatske. Na otocima, ali i nekim dijelovima zaleđa Zadarske županije, najveći izazov predstavlja problem vodoopskrbe i odvodnje, slaba prometna povezanost te zbrinjavanje komunalnog otpada. Većina otoka nije uključena u regionalni vodoopskrbni sustav, a mnoga naselja imaju i problem s nedostatkom kvalitetnih komunalnih vezova.

Kada je riječ o komunalnoj infrastrukturi na ruralnim područjima i otocima, problem predstavlja nepostojanje sustavnog plana vodoopskrbe i odvodnje na svim razinama te nedovoljna i nekvalitetno izgrađena vodovodna mreža. Radi nepostojanja sustava odvodnje na otocima, ugroženi su osjetljivi otočni i morski ekosustavi.

Stanje prometnica u ruralnim područjima nije na zadovoljavajućoj razini. Većina ruralnih mjesta nisu dovoljno povezana s urbanim dijelovima kroz javni prijevoz. Slična je situacija i na otocima. Mjesta na otoku nisu međusobno dovoljno dobro povezana cestovnim javnim prijevozom. Kada je riječ o prometu, otočkim stanovnicima jedan od značajnijih izazova predstavlja i nepostojanje javnih putničkih veza među otocima, čak i onima u sastavu iste JLS.

Na otocima Zadarske županije, posebice onim udaljenijim od kopna, kao i u ruralnim i brdsko-planinskim dijelovima Zadarske županije, zdravstvena zaštita nije na zadovoljavajućoj razini, odnosno zdravstvene usluge nisu pravovremeno dostupne stanovnicima. Taj se problem posebno očituje kada je riječ o starijem stanovništvu, a ono prevladava na ovim područjima. Starije stanovništvo zahtijeva

češće i kompleksnije medicinske tretmane kao i palijativnu skrb koja nerijetko uključuje i medicinsko zbrinjavanje.

Brdsko-planinski prostor Zadarske županije, zaleđe, Ravne kotare i Bukovicu obilježava višegodišnja depopulacija, nedovoljna prometna povezanost i slab gospodarski razvoj. Naselja s urbanim obilježjima (Obrovac, Gračac, a dijelom i Benkovac koji je na granici Bukovice i Ravnih kotara) nisu dovoljno kapacitirana središta koja bi svojim gradskim funkcijama kvalitetno servisirala, odnosno prožela ruralni brdsko-planinski prostor koji im gravitira.
Razvojne potrebe:

- unaprjeđenje sustava vodoopskrbe, odvodnje i zbrinjavanja otpada na otocima i ruralnim područjima
- ulaganje u infrastrukturu kojom bi se zbrinule otpadne vode riboprerađivačke industrije, ali i domaćinstava na otocima
- ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju infrastrukture i suprastrukture u lučkim i ribarskim lukama
- osnivanje mobilnih timova s ciljem povećanja dostupnosti zdravstvene i socijalne zaštite te palijativne skrbi u perifernim dijelovima Zadarske županije
- osiguravanje brzog i sigurnog prijevoza za pacijente na otocima i u brdsko-planinskim dijelovima županije kojima je potrebna hitna medicinska pomoć
- unaprijediti veze otoka s kopnom (most Pašman–kopno) te otoka međusobno (osobito onih susjednih te onih u sastavu iste JLS) putem modernih brodova pogonjenih ekološki prihvatljivim pogonskim gorivima
- unaprijediti veze ruralnih mjesta s urbanim dijelovima županije
- osigurati širokopojasni internet svim otočnim i ruralnim kućanstvima te društvenim i gospodarskim subjektima

3. Popis prioriteta djelovanja u području nadležnosti Zadarske županije

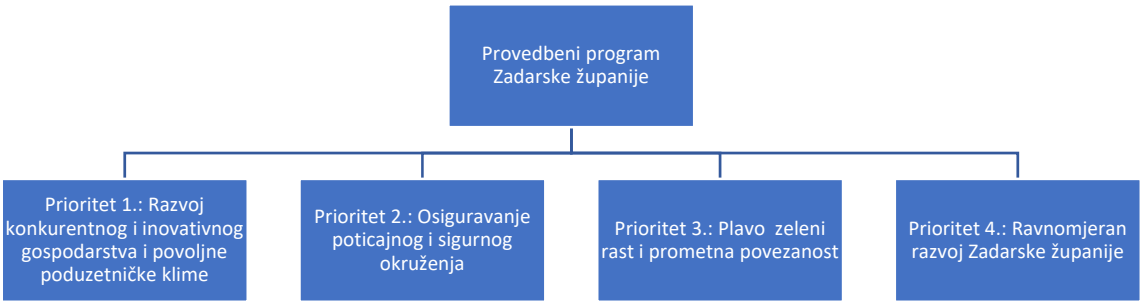

Slika 5. Prioriteti Provedbenog programa Zadarske županije
Izvor: ZADRA NOVA

3.1. Prioritet 1.: Razvoj konkurentnog i inovativnog gospodarstva i povoljne poduzetničke klime

3.1.1. Gospodarstvo i poslovna infrastruktura

U procesu razvoja konkurentnog i inovativnog gospodarstva i povoljne poduzetničke klime izuzetno je važno da Zadarska županija prati globalne trendove i da se usmjeri k izgradnji konkurentnoga gospodarstva koje će se temeljiti na znanju, kreativnim industrijama te novim, pametnim i čistim tehnologijama.

Gospodarstvo Zadarske županije nije lišeno izazova klimatskih promjena i 4. industrijske revolucije. Globalna pandemija dodatno je istaknula sve veću nužnost reindustrijalizacije gospodarstva. Gospodarstvo Zadarske županije sektorski se polarizira procesom deindustrijalizacije te razvojem turizma nauštrb razvoja drugih gospodarskih djelatnosti. Međutim, zbog izrazito povoljnog geoprometnog položaja i dobre prometne povezanosti, gospodarstvo Zadarske županije ima veliki potencijal za privlačenje investitora.

Tomu u prilog ide i činjenica da se Zadarska županija ističe i kvalitetnom mrežom poduzetničke infrastrukture koja uključuje poduzetničke zone, razvojne agencije te inkubatore čiji se kapacitet širi zbog postojanja visoke razine potražnje za njegovim uslugama. Kako bi se gospodarstvo Zadarske županije i dalje razvijalo ka što većoj konkurentnosti i održivosti, nužno je usmjeravati ga prema

digitalizaciji, tehnološkoj automatizaciji, inovativnosti, visokim tehnologijama u poslovnim i proizvodnim procesima te finalnim proizvodima.

Prema podatcima objavljenim u publikaciji *Gospodarski profil Zadarske županije* (HGK, Županijska komora Zadar, 2020.), trenutačan raspored poduzetničkih aktivnosti u Zadarskoj županiji je relativno neravnomjeran, s izrazitom koncentracijom u gradu Zadru gdje se nalazi preko 60 % ekonomskih kapaciteta Zadarske županije (ostvarenih prihoda, zaposlenih, izvoza, broja tvrtki). Stoga je potrebno planove razvoja gospodarstva i poduzetništva osmisliti kako bi se gospodarska aktivnost disperzirala u cijeloj Zadarskoj županiji, u skladu s posebnostima, mogućnostima i potrebama lokalnih zajednica.

3.1.2. Turizam

Zadarska županija u posljednja dva desetljeća prepoznatljiva je kao poželjna turistička destinacija što potvrđuje snažan rast broja turističkih dolazaka i noćenja. Bogata kulturna i prirodna baština samo je dio onoga što Zadarsku županiju čini prepoznatljivom i poželjnom turističkom destinacijom, međutim valja istaknuti kako ipak nisu svi dijelovi dovoljno turistički valorizirani. Brojna područja Zadarske županije, svojim obilježjima imaju preduvjete za razvoj specifičnih oblika turizma, no nisu dovoljno valorizirana. Na području Zadarske županije važno je poticati razvoj kulturnog turizma koji podrazumijeva kreativni i vjerski turizam kao i zdravstveni turizam te avanturizam.

Podrška razvoju specifičnih oblika turizma i unaprjeđenju kvalitete turističke ponude Zadarske županije uz javnu turističku infrastrukturu svakako mora obuhvatiti i daljnji razvoj sustava potpora poboljšanju kvalitete privatnih smještajnih objekata, s posebnim naglaskom na unaprjeđenje kvalitete i profesionalizacije privatnog smještaja pretvaranjem u B&B, male obiteljske ili difuzne hotele, ali obvezno u skladu s prostornim, infrastrukturnim i demografskim mogućnostima pojedinog područja. Indeks turističke razvijenosti Zadarske županije (aritmetička sredina) iznosi 21,97.

U predstojećem strateškom razdoblju potrebno je unaprijediti turističku ponudu prije svega u kvalitativnom smislu, a mjestimično ju (geografski i sektorski) kvantitativno ograničiti ili čak i smanjiti (npr. u pogledu broja neprimjerenih privatnih smještajnih kapaciteta, u pogledu broja automobila koji zauzimaju parkirne i druge javne površine u jezgrama naselja i dr.). Potrebno je osmisliti sustave potpore za unaprjeđenje kvalitete smještaja, posebno kod pružatelja usluga privatnog smještaja koji su spremni obogatiti svoju ponudu dodatnim uslugama i pretvaranjem u B&B ili male obiteljske hotele. K tome, potrebno je osmisliti sustav unaprjeđenja kvalitete destinacije kroz stvaranje difuznih hotela koji objedinjuju više ponuđača u jedinstvenu uslugu. Unaprjeđenje turističke ponude potrebno je ostvariti i u infrastrukturi (različite staze, plaže, kamping odmorišta, smeđa signalizacija itd.).

3.1.3. Obrazovanje

Odgoj i obrazovanje temeljni su segmenti u pogledu dugoročnog unaprjeđenja kvalitete života, kao i formiranja nositelja društvenog i gospodarskog života na području Zadarske županije. Na području Zadarske županije odgojno-obrazovni programi dostupni su svim učenicima i potrebno je i nadalje ulagati u podizanje kvalitete prostornih i materijalnih uvjeta za rad škola.

U okviru predškolskog odgoja i obrazovanja očita je potreba za otvaranjem novih odgojnih skupina za djecu jasličke dobi. Nastavit će se poticati izgradnja vrtića u što većem broju gradova i općina na području Zadarske županije, a u suradnji s lokalnim zajednicama Zadarske županije, izgraditi i opremiti 40 dječjih igrališta.

Potrebno je u većoj mjeri stipendirati i pružati potporu učenicima i studentima u deficitarnim zanimanjima s područja tehnike, biotehnologije, medicine i prirodoslovlja). Konačno, važno je poticati kulturu meritokracije kao temeljnog kriterija pri zapošljavanju i uključivanju mladih u sve procese društvenog i gospodarskog života.

3.1.4. Tehnološki razvoj, znanost i inovacije

Razvoj informacijskih tehnologija i visokih tehnologija umnogome pridonosi razvoju društva i gospodarstva. U tom pogledu digitalna transformacija je nužnost, ali ne i jedina bitna u daljnjem razvijanju tehnološki napredne proizvodnje. Rastuće Sveučilište u Zadru i njegova usmjerenost k razvoju studijskih programa iz područja STEM-a, posebice IT, jedan je od ključnih potencijala jer se na učinkovitiji način treba nositi s velikim izazovom nedostatka ljudskih potencijala u cjelokupnom području tehnološkog razvoja i inovacija. Potrebno je stoga poboljšati kapacitete Sveučilišta u Zadru kao jednog od važnih nositelja gospodarskog razvoja i znanstveno-istraživačkih djelatnosti.

Tehnologijska i razvojno-istraživačka infrastruktura i usluge nisu dovoljno razvijene, a razina ulaganja u istraživanje i razvoj u gospodarstvu je niska. To pak utječe na nisku razinu inovativnosti proizvodnje. Važno je snažnije povezivanje javnog, privatnog i znanstveno-istraživačkog sektora u istraživanju i razvoju, transferu tehnologija i pametnoj specijalizaciji Zadarske županije. Regionalna specijalizacija trebala bi ići u smjeru novih tehnologija i inovacija u funkciji ekološki prihvatljive proizvodnje u primarnom i sekundarnom sektoru.

Osim toga, važno je u većoj mjeri koristiti postojeće potporne linije u okviru EU za proces pametne specijalizacije, potpore digitalnom društvu, istraživanju i razvoju i k tome osmisliti sustav potpore za razvoj istraživanja i transfer tehnologija. Pri tome su mala i srednja poduzeća očekivani zametak budućeg razvoja pa ih treba podržavati, posebno ona koja svoje poslovanje i rast zasnivaju na primjeni znanja, razvoju tehnologija i inovacija.

3.1.5. Javna uprava i administracija

Kao nužnost kod djelovanja i sa svrhom poboljšanja ukupne učinkovitosti tijela područne (regionalne) i lokalne samouprave u Zadarskoj županiji, ističe se primjena informacijsko-komunikacijskih tehnologija u svakodnevnim aktivnostima poslovanja, jačajući tako produktivnost te stvarajući preduvjete za nove investicije, gospodarski rast i napredak. Proces sveobuhvatne digitalizacije javnih usluga obuhvatit će objedinjavanja baza podataka, modernizaciju sadašnjeg IT sustava na novi, fleksibilan sustav uz korištenje otvorenih rješenja i manje troškove, uvođenje novih GIS sustava te projekte poput digitalizacije Zavoda za prostorno uređenje Zadarske županije i digitalizacije arhivske građe. Kroz projekt e-županija provest će se katalogizacija i razvoj e-Usluga regionalne uprave i samouprave putem jedinstvene platforme čime će se unaprijediti učinkovitost, kvaliteta, transparentnost i dostupnost usluga regionalne uprave i samouprave i povezanih javnopravnih tijela i postići status „pametne županije“. Poticat će se daljnji razvoj i implementacija e-Usluga lokalne uprave te ustanova i trgovačkih

društava u njihovu vlasništvu, kao i realizacija projekata iz područja informatičkih i telekomunikacijskih tehnologija u okviru razvoja pametnog grada (e-Zadrani), olakšavajući time dostupnost i primjenu javnih usluga građanima.

Jačanje ljudskih kapaciteta u području primjene novih tehnologija, u strateškom planiranju, pripremi i provedbi razvojnih projekata i onih financiranih sredstvima EU te u drugim relevantnim područjima, provodit će se kroz provedbu obrazovanja i osposobljavanja kojima će se unaprjeđivati vještine službenika u lokalnoj i regionalnoj samoupravi kako bi se omogućilo usklađivanje znanja i vještina s promjenama u okruženju. Kompetentna i profesionalna lokalna i regionalna uprava i samouprava počivat će na vrednovanju ljudskih resursa temeljem profesionalnih rezultata i načela jednakog tretmana.

EU fondovi Zadarskoj županiji u proteklom razdoblju omogućili su značajno jačanje standarda, a posebice u segmentu revitalizacije imovine u javnom vlasništvu u funkciji razvoja društva i gospodarstva. Međutim, za još učinkovitije korištenje fondova EU te pripremu i provedbu razvojnih projekata, regionalna i lokalna samouprava dodatno će jačati kapacitete te intenzivirati aktivnosti na uređenju imovinsko-pravnih odnosa te stavljanju u funkciju imovine u vlasništvu lokalne i regionalne samouprave kao preduvjet učinkovitijeg poslovanja te racionalizacije troškova, a uz bolju dostupnost usluga korisnicima u Zadarskoj županiji.

Osnaživanje ljudskih resursa, uvođenjem novih tehnologija u rad javne uprave kao i poboljšanjem međusobne koordinacije i komunikacije među svim dionicima, unaprjeđuju se institucionalni kapaciteti i povećava se kvaliteta rada na dobrobit svih dionika. Kako bi se postigla učinkovitost promicat će se suradnja među svim akterima razvoja i to na svim razinama, od lokalne do međuregionalne i međunarodne, te na različitim područjima, poput komunalnih poslova i provedbe projekata financiranih sredstvima EU fondova.

Jedinice lokalne samouprave na području Zadarske županije odgovaraju prostornoj organizaciji te doprinose komunalnoj opremljenosti naselja. No, nedovoljna financijska sredstva predstavljaju problem u razvoju pojedinih jedinica lokalne samouprave, poglavito nerazvijenih dijelova Zadarske županije, koji zaostaju u razvoju u usporedbi sa centrom Zadarske županije - Gradom Zadrom. Administrativna usitnjenost na razini jedinica lokalne samouprave te nedovoljni kapaciteti za pripremu i provedbu projekata financiranih iz EU fondova, predstavljaju dodatnu otežavajuću okolnost pri razvoju. U nadolazećem razdoblju stavi će se naglasak na osiguravanje statusa Zadra kao prvorazrednog regionalnog središta koji je u svim aspektima javne uprave hijerarhijski podređen samo središnjim državnim tijelima u glavnome gradu. Istodobno će se promicati uzajamna suradnja jedinica lokalne samouprave i njihova organizacijska transformacija u pravcu funkcionalnog objedinjavanja poslova i kvalitetnijeg funkcioniranja pojedinih jedinica, ali i relocirati pojedine poslove iz djelokruga područne (samo)uprave u subregionalna središta s ciljem harmoničnog teritorijalnog razvoja cijele Zadarske županije.

Posebni napori ulagat će se u podizanje kvalitete komunikacije javnopravnih tijela lokalne i regionalne samouprave te suradnju i otvorenost prema savjetovanju i sudjelovanju građana i organizacija civilnog društva u oblikovanju i provedbi razvojnih politika na području Zadarske županije.

3.1.6. Popis mjera

- M.1.2. Stvaranje poticajnog poslovnog okruženja za razvoj proizvodnog sektora i sektora više i visoke dodane vrijednosti
- M.2.1. Razvoj, modernizacija i jačanje kapaciteta poduzetničke infrastrukture i potpornih institucija
- M.2.2. Uspostava potpornih modela za olakšavanje pristupa internacionalizaciji i financiranju razvoja i komercijalizacije novih proizvoda
- M.2.4. Razvoj društvenog poduzetništva i poticanja poduzetništva žena i mladih
- M.4.1. Razvoj sustava upravljanja destinacijom
- M.4.2.. Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture
- M.4.4. Povećanje prepoznatljivosti destinacije
- M.5.1. Unaprjeđenje sustava upravljanja, očuvanja i valorizacije kulturne i povijesne baštine
- M.5.2. Jačanje financijskih, institucionalnih i ljudskih resursa u kulturi i kreativnim industrijama
- M.5.3. Unaprjeđenje infrastrukture i poboljšana koordinacija dionika u kulturi i kreativnim industrija
- M.5.4. Poboljšanje kvalitete i dostupnosti kulturnih sadržaja izvan urbanih područja
- M.6.1. Unaprjeđenje obrazovne infrastrukture (obrazovni objekti, sportski objekti, učionice…)
- M.6.2. Povećanje dostupnosti i osiguravanje jednakih uvjeta za sudjelovanje u programima ranog i predškolskog odgoja te na svim razinama obrazovanja
- M.6.4. Daljnji razvoj regionalnih centara kompetentnosti i unaprjeđenje kvalitete strukovnog obrazovanja
- M.6.5. Poticanje razvoja obrazovnih programa kroz prekvalifikaciju, doškolovanje i osposobljavanje
- M.6.6. Poticanje suradnje i jačanje sustava, programa i mjera za unaprjeđenje regionalnog tržišta rada i poticanje samozapošljavanja
- M.7.1. Optimizacija i digitalizacija usluga i procesa javne uprave
- M.7.2. Jačanje ljudskih potencijala u javnom sektoru
- M.7.3. Razvoj civilnog društva i osnaženje kapaciteta i suradnje među svim akterima razvoja

- M.7.4. Jačanje kapaciteta za učinkovito korištenje fondova EU te pripremu i provedbu razvojnih projekata
- M.7.5. Poticanje snažnije međuregionalne i međunarodne suradnje
- M.7.6. Unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom u vlasništvu lokalne i regionalne samouprave

3.2. Prioritet 2.: Osiguravanje poticajnog i sigurnog okruženja

3.2.1. Zdravstvena zaštita

Zdravstvena je zaštita jedan od temeljnih uvjeta osiguranja visokog životnog standarda. Mreža zdravstvenih ustanova u Zadarskoj županiji u najvećoj mjeri pokriva potrebe stanovništva, s time da su ruralni periferni prostori u otočnom i brdsko-planinskom dijelu Zadarske županije udaljeni od ustanova u kojima brzo i učinkovito mogu dobiti kvalitetnu medicinsku skrb. Uz Opću bolnicu Zadar koja se, zajedno s Poliklinikom Opće bolnice Zadar, kvalitetom usluga i na znanstvenim istraživanjem utemeljenog rada, afirmirala kao medicinska ustanova koja nadilazi granice zadarske županije, Specijalizirane bolnice za ortopediju Biogradu na moru i Psihijatrijske bolnice na Ugljanu dodatno pridonose omogućavanju zdravstvene zaštite.

Jedan od ključnih izazova zdravstvenog sustava Zadarske županije je jačanje sustava preventivne zdravstvene zaštite medicine i širenje, odnosno popunjavanje praznih mjesta u mreži javne zdravstvene službe Zavoda za javno zdravstvo s posebnim naglaskom na prevenciju i javnu dijagnostiku. Ulaganjem u suvremene medicinske standarde i dostignuća doktrine te uvođenjem telemedicine i daljnje digitalizacije zdravstvenog sustava potrebno je dodatno unaprijediti zdravstvenu skrb građana i skratiti liste čekanja.

Zdravstveni djelatnici u obvezi su stalnog stručnog usavršavanja i cjeloživotnog učenja, a mogućnost obrazovanja medicinskih sestara na srednjoškolskoj razini i nastavak obrazovanja na zdravstvenim studijima na Sveučilištu u Zadru bitna je pretpostavka dugoročnog razvoja i transformacije bolničkog sustava, odnosno Opće bolnice Zadar s opće na kliničku razinu. Stoga je sustavno ulaganje u zdravstveno-obrazovnu infrastrukturu i obrazovanje zdravstvenog osoblja bitno za kvalitetnu zdravstvenu zaštitu.

3.2.2. Socijalna zaštita i demografija

Kada je riječ o socijalnoj zaštiti i demografiji, prioritet Zadarske županije u ovom mandatnom razdoblju je osigurati društvenu solidarnost, ravnopravnost i jednake prilike za sve žitelje Zadarske županije. Prvenstveni je cilj briga za mlade obitelji, djecu i starije.

Zadarska županija je suočena s ubrzanim starenjem stanovništva i negativnim demografskim trendovima te iseljavanjem mladih. Na području Zadarske županije kontinuirano raste broj stanovnika starijih od 65 godina, a istovremeno se smanjuje broj mlađeg stanovništva. Prema Procjeni stanovništva 2019. godine, udio stanovništva u dobi od 0 do 14 godina (14,82 %) je znatno manji od

udjela stanovništva od 65 i više godina (22,51 %), što je pokazatelj starenja stanovništva. Kako bi se negativni demografski trendovi zaustavili ili bar usporili potrebno je poduzeti dugotrajne demografske mjere. Stvaranje poticajnog okruženja za mlade i obitelj, u sklopu strateškog cilja demografske revitalizacije Zadarske županije, ostvarivat će se kroz konkretne mjere poput razvoja i unaprjeđenja sustava potpora i programa temeljenih na istraživanju životnih navika i stavova mladih obitelji o demografskim kretanjima u Zadarskoj županiji. U ovom mandatnom razdoblju jedna od demografskih mjera biti će (uz već povećane naknade za novorođenu djecu) i subvencioniranje stambenih kredita za višečlane obitelji. Osim navedenoga, u idućem razdoblju i dalje će se ulagati u izgradnju i opremanje dječjih igrališta u svim dijelovima županije.

U ovom mandatu Zadarska županija će povećati iznos naknade odnosno sufinanciranja smještaja u privatnim domovima za starije i nemoćne za 300 kuna, te osigurati besplatni javni prijevoz umirovljenicima s područja Zadarske županije. Pokrivenost starijeg stanovništva formalnim uslugama smještaja za starije i nemoćne osobe u 2019. godini iznosila je 3,18 %. U svrhu stvaranja što kvalitetnijih i boljih uvjeta i brige za stare i nemoćne žitelje županije, rekonstruirati će se i prilagoditi odjel za pacijente s dijagnozom Alzheimerove bolesti, kao i stacionar zbog sve veće potrebe za tim oblikom skrbi. Uz navedeno, izgradit će se novi domovi te će se povećati smještajni kapaciteti postojećih domova za starije i nemoćne.

Na području Zadarske županije posebno je izražena potreba za razvojem palijativne skrbi. Osim planiranog centra za palijativnu skrb na Babindubu, osnovat će se dodatni mobilni timovi čime će se osigurati i unaprijediti palijativna skrb u perifernim dijelovima Zadarske županije.

Posebna će se pozornost obratiti na unaprjeđenje socijalne skrbi onih najranjivijih i najpotrebitijih skupina društva kao što su osobe s invaliditetom, osobe s bolestima demencije, djeca s poteškoćama u razvoju, osobe s PTSP-om, osobe s različitim ovisnostima (o drogi, alkoholu, kockanju i dr.) te osobe na rubu siromaštva. Potrebno je osigurati mogućnost prenoćišta za žene. Posebnu skrb valja osigurati braniteljima putem veteranskih modela zdravstvene i socijalne skrbi.

3.2.3. Sustav civilne zaštite

Sustav civilne zaštite u Zadarskoj županiji je vrlo razvijen. Institucionalno je izgrađen i operativan, a potrebno ga je i dalje unaprjeđivati ulaganjem u edukaciju nositelja kao i ulaganjem u opremu i tehnologiju.

Sigurnost žitelja Zadarske županije je na visokoj razini, a u prilog tome govori stabilan i razvijen sustav zaštite i spašavanja predvođen sigurnosnim službama iz sustava Civilne zaštite Zadarske županije. U djelokrugu civilne i protupožarne zaštite, prirodnih nepogoda te uklanjanja preostale minske opasnosti u Zadarskoj županiji u narednom razdoblju, kako je već sada izvjesno, u fokusu će i nadalje biti rad Stožera civilne zaštite u sprječavanju širenja epidemije COVID-19. Osnovni cilj koji se postavlja je upravljati rizicima na način da se kontinuirano radi na prevenciji i planiranju kako bi se smanjivali rizici od velikih nesreća i ublažile posljedice nastalih neželjenih događaja. Zadarska županija će i ubuduće biti spremna suočiti se s novim prijetnjama i sigurnosnim izazovima, a najučinkovitiji način uz jačanje prevencije, je i osnaživanje sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite za djelovanje u kriznim situacijama.

Kvalitetan sigurnosni sustav treba se nositi sa izazovima koji imaju više različitih uzroka (poplave, suše, požari, orkanski vjetrovi) koji mogu ugroziti sigurnost ljudi i materijalnih dobara. Uz sve navedeno, iako je vidljiv trend kontinuiranog smanjenja minski sumnjivih područja i dalje stanovništvu Zadarske županije prijeti opasnost i ugroza od minskoeksplozivnih i neeksplozivnih ubojnih sredstava, te je proces razminiranja potrebno u skoroj budućnosti dovršiti.

3.2.4. Popis mjera

- M.8.1. Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture i usluga u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice i razvoj telemedicine
- M.8.2. Razvoj i modernizacija infrastrukture i usluga socijalne skrbi u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice
- M.8.3. Daljnji razvoj i provedba programa promocije zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti te programa prevencije u sustavu socijalne skrbi
- M.9.1. Unaprjeđenje sportske infrastrukture i sustava za konkurentan natjecateljski sport
- M.9.2. Unaprjeđenje sportske infrastrukture i sustava predškolskog, školskog i akademskog sporta
- M.9.3. Poticanje i unaprjeđenje dostupnosti rekreacije i tjelesnog vježbanja građana
- M.10.2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture za mlade i obitelji
- M.11.1. Jačanje kapaciteta sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite kroz ulaganja u razvoj infrastrukture i primjernu novih tehnika i tehnologija
- M.11.2. Jačanje ljudskih kapaciteta i uvjeta rada sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite
- M.11.3. Povećanje djelotvornosti sustava za provedbu prevencije i smanjenja rizika te djelotvornosti odgovora kod katastrofa i tehničko-tehnoloških ugroza

3.3. Prioritet 3.: Plavo-zeleni rast i prometna povezanost

3.3.1. Komunalna infrastruktura

Kao najznačajniji izazov ovog mandatnog razdoblja, kada je riječ o komunalnoj infrastrukturi je rješavanje problema vodovoda i odvodnje na otocima i u ruralnim područjima. Na području Zadarske županije je 92,13 % stanovništva priključeno na javnu vodoopskrbu, kao što je već navedeno, na otocima i u nekim dijelovima zaleđa Zadarske županije još uvijek nije razvijen sustav vodoopskrbe i odvodnje. Ulaganjem u modernizaciju i proširenje vodovodne mreže, sustava javne odvodnje, a posebice rješavanjem pitanja komunalne infrastrukture otoka i nekih dijelova zaleđa, ali i pitanja prikupljanja otpadnih voda nautičkog turizma, znatno će se pridonijeti sveopćem očuvanju prirode i zaštiti okoliša, ali i daljnjeg napretka odnosno rasta gospodarstva. Trajno će se ulagati u programe smanjenja gubitaka vode iz vodoopskrbnih sustava, ali i poticati primjena inovativnih rješenja i tehnologija u vodnom gospodarstvu.

U cijeloj županiji nije dovoljno razvijen sustav recikliranja otpada, (2018. godine stupanj recikliranja komunalnog otpada na području Zadarske županije iznosio je 15,6 %) te je velik broj ilegalnih i zatvorenih nesaniranih odlagališta. Kvaliteti sustava za zbrinjavanje otpada na razini županije pridonijet će izgradnja Centra za gospodarenje otpadom Biljane Donje. Na području cijele Zadarske županije provest će se aktivnosti uspostave i unaprjeđenja sustava kružnog gospodarenja otpadom jačanjem kapaciteta komunalnih poduzeća kroz izgradnju i opremanje novih i proširenje postojećih postrojenja za oporabu i reciklažnih centara i sortirnica, pretovarnih stanica, reciklažnih dvorišta te nabavu povezne opreme, vozila i drugih povezanih tehnologija u skladu sa suvremenim standardima sektora.

3.3.2. Energetska učinkovitost

Svoj razvoj Zadarska županija treba temeljiti na razvoju alternativnih izvora energije, uz istodobno jačanje istraživanja i razvoja proizvoda i usluga u energetskom sektoru i kroz primjenu novih tehnologija.

Kako bi se zadovoljile energetske potrebe svih dijelova Zadarske županije potrebno je daljnje unaprjeđenje energetske infrastrukture i sustava energoopskrbe uz kontinuirano održavanje visoke pouzdanosti prijenosnog sustava i sigurnosti opskrbe korisnika električnom energijom propisane kvalitete te daljnjim razvojem energetske infrastrukture za prirodni plin. Zadarska županija nastavit će aktivnosti poboljšanja energetske učinkovitosti u svim sektorima, između ostalog, poticanjem prelaska objekata od javnog značaja poput bolnica, škola, vrtića, domova za starije, gospodarskih subjekata te višestambenih zgrada s potrošnje derivata nafte (mazut, loživo ulje, ukapljeni naftni plin) na plin, električnu energiju i druge okolišno prihvatljivije načine opskrbe energijom.

Povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture i zgrada u javnom i privatnom sektoru provodit će se kroz aktivnosti energetske obnove zgrada i druge infrastrukture u javnom vlasništvu, ali i kroz daljnje sufinanciranje mjera energetske obnove višestambenih zgrada i obiteljskih kuća. Nastavit će se priprema i razvoj projekata podizanja energetske učinkovitosti javne rasvjete te povezani projekti podizanja svijesti stanovništva o potrebi smanjenja svjetlosnog onečišćenja. Zadarska županija pokrenula je i proces plinofikacije, koji će se kontinuirano unaprjeđivati i poticati plinofikaciju u svim dijelovima županije.

U sektoru prometa podržat će se projekti unaprjeđenja energetske učinkovitosti sufinanciranjem i poticanjem izgradnje punionica za električna vozila te poticanjem korištenja osobnih vozila na električni pogon. Na području Zadarske županije trenutno se nalaze 4 punionice za vozila na električni pogon.

Osim svega navedenoga, Zadarska županija će osmisliti i provoditi programe stipendiranja ili potpore novim obrazovnim programima koji se odnose na OIE. Također, naglasak će se staviti na poticanje uporabe obnovljivih izvora energije, ali i na poticanje inovacija u energetskom sektoru.

3.3.3. Zaštita okoliša

Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u uvjetima konstantnog povećanog pritiska na okoliš, predstavlja preduvjet zdravog i sigurnog života za sve stanovnike Zadarske županije.

Rashodi za zaštitu okoliša na području Zadarske županije u 2019. godini iznosili su 419,91 HRK po stanovniku. Zadarska županija planira u mandatnom razdoblju povećati investicije u zaštitu okoliša kroz ulaganja u uspostavu i unaprjeđenje sustava praćenja kakvoće okoliša i prirode te ulaganja u suvremenu mjernu opremu i tehnologije. Poticati će se primjena informacijsko-komunikacijskih tehnologija i geoprostornog informacijskog sustava (GIS) za prikazivanje podataka o stanju okoliša i prirode. S druge strane upravljanje morem i obalnim područjem, prostorno planiranje urbanih područja te postojeća izgrađena područja zahtijevaju novi pristup upravljanju ovim područjima kroz integralno upravljanje, razvoj zelene infrastrukture i kružnu obnovu prostora i zgrada. U svrhu unapređenja upravljanja zelenom infrastrukturom objedinit će se do sada kreirane zasebne i nepovezane podloge i projekte inventarizacije zelenih površina u jedinstven i cjelovit katastar zelenila urbanih područja. Prostorno planiranje bit će u fokusu nadolazećeg mandatnog razdoblja. Veliku važnost pri unaprjeđenju sustava zaštite okoliša te održivog upravljanja prostornim resursima bit će poticanje ulaganja u obnovu napuštenih, zapuštenih, neiskorištenih ili zagađenih zemljišta i infrastrukture. Osim svega navedenoga, potrebno smanjiti unos štetnih tvari u tlo i vode koje se koriste u poljoprivredi te smanjiti emisiju CO2 i drugih štetnih plinova korištenjem ekološki prihvatljivih energenata.

Od ukupne površine Zadarske županije 10,36 % ubraja se u zaštićena morska i kopnena područja, Zadarska županija će ulagati napore da se postotak zaštićenog područja poveća kroz mandatno razdoblje. Obala kopna i otoka je najviše izložena negativnim posljedicama intenzivnoga korištenja. Potrebno je stoga smanjiti pritisak na obalu betonizacijom i drugim zloupotrebama pomorskoga javnog dobra i drugih atraktivnih dijelova prostora uvođenjem integralnog upravljanja morem i obalnim područjem. Potrebno je utvrditi i registrirati granice pomorskog dobra na cijelom području Zadarske županije. Isto tako, potrebno je svesti na najmanju moguću mjeru svjetlosno onečišćenje uvođenjem ekološki prihvatljivih sustava javne rasvjete, ne samo u gradovima već u svim naseljenim mjestima i na osvijetljenim dijelovima pojedinih objekata prometne infrastrukture.

Svakako najznačajniji projekt iz područja zaštite okoliša kojeg treba istaknuti je izgradnja *Centra za gospodarenje otpadom Zadarske županije*, očekivani datum završetka izvođenja radova je druga polovica 2022. godine. Centar predstavlja visoko kvalitetnu i najsigurniju alternativu postojećim odlagalištima jer je predviđena mehaničko-biološka obrada miješanog komunalnog otpada po najvećim europskim standardima, a uz to će se vršiti i obrada građevnog otpada.

3.3.4. Poljoprivreda

Zadarska županija će potporama podržavati mala poljoprivredna gospodarstva za uređenje i poboljšanje kvalitete poljoprivrednog zemljišta, za nabavu strojeva, oprema i alata, za očuvanje i proširenje stočnog fonda, opremanje objekata, digitalizacija te certificiranje i marketinšku pripremu proizvoda. Radi se o vrlo konkretnoj financijskoj pomoći Zadarske županije, a sve u svrhu poticanja konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača. Trenutno se u Upisniku poljoprivrednih proizvođača nalazi 8.000 proizvođača sa područja Zadarske županije. Gore navedenim financijskim potporama i poticajima, Zadarska županija će imati pozitivan utjecaj na porast broja poljoprivrednih proizvođača.

U nadolazećem razdoblju dovršit će se i sustavi navodnjavanja na području Baštice, Lišanskog polja te Vranskog polja, a dodatno će se intenzivirati mogućnosti korištenja podzemnih voda. Završetkom

provedbe projekata navodnjavanja, na području Zadarske županije će biti više od 2.400 ha poljoprivrednih površina pod sustavom javnog navodnjavanja.

Ulagat će se i u intenziviranje korištenja znanja i inovacija kroz razvoj novih projekata i izgradnju specijaliziranu poduzetničku potpornu infrastrukturu za prehrambeno-prerađivačku industriju (hrana) s edukacijskim, demonstracijskim, inovacijskim i *coworking* centrima za stručno usavršavanje i cjeloživotno obrazovanje u području poljoprivrede, menadžmenta i ruralnog poduzetništva, a sve u svrhu jačanja konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača. Prijenosom znanja, prakse i inovacija posebno će se unaprijediti upravljanje poslovanja dionika u poljoprivredi, financijsku pismenost i marketinške vještine, korištenje (digitalnih) alata u poljoprivredno-prehrambenom sektoru i ruralnim područjima.

I u ovom mandatnom razdoblju Zadarska županija će poticati koordinaciju i umrežavanje između proizvođača povećanjem razine organiziranosti u proizvođačke organizacije i udruživanja (zadrugarstvo), uz istovremeno unaprjeđenje suradnje poljoprivredno-prehrambenih proizvođača s partnerima u proizvodnji, preradi i distribuciji, a u svrhu integracije u poljoprivredno-prehrambene lance vrijednosti.

Svi navedeni napori i ulaganja koja će u mandatnom razdoblju Zadarska županija poduzeti utjecat će na porast udjela prihoda poljoprivrednog sektora u BDP-u Zadarske županije, koji je prema zadnjim dostupnim podacima (za 2018. godinu) iznosio 5,38 %.

3.3.5. Ribarstvo i marikultura

Na području Zadarske županije proizvodi se oko 63 % od ukupne proizvodnje u akvakulturi u Republici Hrvatskoj, tj. nešto više od 10.800 tona, dok je ukupna vrijednost godišnje proizvodnje gotovo 530 milijuna kuna. No, ovakvi rezultati nameću nova promišljanja i nove projekte, a to su kvalitetni projekti ribarske infrastrukture kroz koje će se ribarima i gospodarstvenicima koji se bave akvakulturom osigurati kvalitetne, sigurne i dobro opremljene ribarske luke. Samim time će se povećati udio prihoda sektora ribarstva i marikulture u BDP-u Zadarske županije, koji za 2018. godinu iznosi 9,62 %.

U ovom mandatnom razdoblju Zadarska županija će pružati podršku i potpore organiziranju i udruživanju u sektoru ribarstva uz povezivanje sa sektorom prerade. Sve navedeno će biti usmjereno ka uspostavi regionalnog eko i inovacijskog sustava za poduzetnike sektora ribarstva i akvakulture te integriranju u strateške lance vrijednosti hrane.

Potrebno je transferom znanja, prakse i inovacija unaprijediti upravljanje poslovanja dionika u ribarstvu i marikulturi, financijsku pismenost i marketinške vještine te korištenje (digitalnih) alata. Spomenuto se planira ostvariti daljnjim razvojem ribarske suprastrukture u luci Gaženica u vidu razvoja ribarskog HUB-a koji će gospodarskim subjektima omogućiti lakši izlazak na tržište te izravno povezivanje s inovacijama, znanstvenim istraživanjima o novim tehnologijama u području uzgoja te obuci potrebnog stručnog kadra.

Daljnji rast i razvoj konkurentnog, održivog i otpornog ribarstva i akvakulture Zadarska županija će ojačati ulaganjima u infrastrukturu i suprastrukturu u lučkim i ribarskim lukama (izgradnja/rekonstrukcija pogona za uzgoj i preradu) te uvođenjem novih tehnologija i praksi u

proizvodne procese. Ključna je izgradnja ribarskih luka, vezova i adekvatnih remontnih brodogradilišta i uspostava adekvatne logističke potpore za opskrbu ribarskih plovila gorivom.

Kako bi se količina otpadnih voda smanjila, a ujedno i povećala kvaliteta proizvoda iz mora, intenzivirat će se i ulaganja u infrastrukturu kojom bi se zbrinule otpadne vode riboprerađivačke industrije, ali i domaćinstava na otocima.

3.3.6. Promet

Ubrzani razvoj gospodarstva, posebno turizma kao jednog od oslonaca razvoja Zadarske županije, uvjetuje potrebu za kvalitetnom prometnom infrastrukturom. Slijedom navedenoga, izraziti napori ulagat će se u međuregionalno povezivanje unutar Hrvatske i uključivanje u širi europski prostor.

Kao jedan od najznačajnijih planiranih projekata ističe se modernizacija i ekologizacija infrastrukture Zračne luke Zadar, što uključuje izgradnju, proširenje i rekonstrukciju operativnih površina i terminala, te kroz energetsku učinkovitost i instalaciju solarnih panela smanjenje operativnih troškova Zračne luke Zadar kako bi ista postala i prva ekološka zračna luka u Hrvatskoj. Realizacijom ovog projekta ostvarit će se uvjeti za povezivanje Zadra i s prekooceanskim destinacijama, te značajno povećanje broja putnika (u 2019. godini 801.347 putnika), ali i teretnog prometa.

Za potpunu funkcionalnost prometnog čvorišta nužan i je željeznički promet, stoga će se u narednom periodu osigurati preduvjeti za modernizaciju željezničkog prometa u Zadarskoj županiji, što uključuje izmještanje željezničkog prometa iz naselja te povezivanje grada Zadra, Luke Gaženica i Zračne luke Zadar, uz naglasak na luku Gaženica kao središnju točku ovog prometnog čvorišta.

Kroz aktivnosti vezane uz upravljanje županijskim i lokalnim cestama unaprijedit će se povezanost svih dijelova Zadarska županije s funkcijama glavnih gravitacijskih centara u županiji, te istovremeno osigurati kvalitetnu infrastrukturu za cijelo područje županije.

Planom razvoja i uređenja lučkih područja u Zadarskoj županiji, obuhvaćeni su projekti razvoja lučke infrastrukture koja je indirektno povezana s ostalim elementima razvoja okolice i gospodarstva, uz istovremeno poboljšanje sigurnosti pomorskog prometa te uvjeta života i rada otočnog i priobalnog stanovništva. Povećanje kapaciteta komunalnih vezova za brodice i uređenje stalnog i privremenog korištenja komunalnog veza, jedan je od preduvjeta za opstanak otočnog stanovništva.

3.3.7. Popis mjera

- M.12.1. Unaprjeđenje sustava za praćenje i zaštitu svih okolišnih sastavnica (zrak, voda, more, tlo, krajobraz, biljni i životinjski svijet te zemljina kamena kora)
- M.12.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja, očuvanja i valorizacije prirodne baštine
- M.12.3. Potpore očuvanju bioraznolikosti, zaštićenih područja i područja Natura 2000- ciljnih vrsta i stanišnih tipova
- M.12.4. Integralno upravljanje morem i obalnim područjem
- M.12.5. Poticanje kružnog gospodarenja prostorom i zgradama (*brownfield* investicija)

- M.12.6. Razvoj zelene infrastrukture na urbanim područjima i stvaranje zelenih gradova
- M.13.1. Unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom i poticanje prijelaza na kružno gospodarstvo
- M.13.2. Unaprjeđenje kvalitete i održivo upravljanje sustava vodoopskrbe i odvodnje (vodnog gospodarstva)
- M.14.1. Unaprjeđenje modernizacija i razvoj energetske infrastrukture i sustava energoopskrbe
- M.14.3. Poticanje i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije u javnom i privatnom sektoru
- M.15.1. Razvoj potporne infrastrukture za potrebe poljoprivredne proizvodnje
- M.15.3. Poticanje ulaganja u ekološku proizvodnju i zaštitu autohtonih poljoprivrednih proizvoda, sorti i pasmina
- M.16.1. Razvoj potporne infrastrukture i suprastrukture za potrebe sektora ribarstva i akvakulture
- M.17.2. Unaprjeđenje infrastrukture i organizacija cestovnog prometa i prometa u mirovanju
- M.17.3. Razvoj i unaprjeđenje mreže pomorske infrastrukture i usluga
- M.17.7. Unaprjeđuje međuotočne povezanosti i povezanosti otoka i kontinentskog zaleđa s funkcijama glavnih gravitacijskih centara u županiji

3.4. Prioritet 4.: Ravnomjeran razvoj Zadarske županije

3.4.1. Regionalna konkurentnost

S ciljem podizanja regionalne konkurentnosti, Zadarska županija će poticati industrijsku tranziciju prema nišama visoke dodane vrijednosti, osnaživanje malog i srednjeg poduzetništva te poslovnog okruženja, povećanje uloge znanosti i istraživanja u regionalnom gospodarstvu te razvoj Zadarske županije kao prepoznatljive destinacije održivog, pametnog i cjelogodišnjeg turizma.

U svrhu industrijske tranzicije Zadarske županije, ulagat će se u razvoj i unaprjeđenje regionalne infrastrukture i stvaranje poticajnog poduzetničkog okruženja za privlačenje investicija. Ulaganje u razvoj *tehnopolisa* za industriju 4.0.+ koji će obuhvatiti specijaliziranu poduzetničku potpornu infrastrukturu s demonstracijskim, inovacijskim, *coworking* i edukacijskim centrima, ključno će odrediti smjer takve tranzicije.

Kontinuirano će se raditi i na unaprjeđenju i osuvremenjivanju usluga poduzetničkih potpornih institucija namijenjenim osnaživanju poduzetnika početnika (*start-up*) i rastućih poduzeća (*scale-up*). Cilj je da se time potiču investicije u svrhu kreiranja i komercijalizacije novih finalnih proizvoda namijenjenih regionalnom tržištu, ali i izvozu.

Mikro, mala i srednja poduzeća ključna su za konkurentnost i prosperitet gospodarstva Zadarske županije. Podupirat će se snažan razvoj poduzetničke infrastrukture i potpornih institucija, financiranje razvoja i komercijalizacije novih proizvoda, internacionalizacija poslovanja, poticanje digitalizacije i modernizacije poslovnih i proizvodnih procesa, društveno poduzetništvo i poduzetništvo žena i mladih. Zbog izrazite koncentracije poduzetničkih aktivnosti u gradu Zadru, posebna će se pozornost obratiti razvoju otočnog i ruralnog gospodarstva.

Posebna će se pozornost posvetiti i jačanju znanstveno-istraživačkog potencijala Zadarske županije u području stvaranja novih ideja koje posjeduju međunarodni značaj ili primjenjivost za inovacije i poduzetništvo. U svrhu značajnijeg pokretanja razvoja temeljem istraživačko-razvojnih aktivnosti i primjene znanja, podupirat će se stvaranje okruženja koje će omogućiti ulaganja u razvojne i znanstveno-istraživačke projekte sa značajnim utjecajem na društvenu i gospodarsku dobrobit.

U području turizma ulagat će se u sustav upravljanja destinacijom, unaprjeđivati turistička infrastruktura te nadalje razvijati ključne specifične oblike turizma i promotivne aktivnosti u svrhu povećanja prepoznatljivosti destinacije. Cilj je postići odmak od masovnosti prema Zadarskoj županiji kao prepoznatljivoj destinaciji održivog, pametnog i cjelogodišnjeg turizma.

Nastavit će se ulaganja u unaprjeđenje javne turističke infrastrukture povezane s razvojem ključnih specifičnih oblika turizma, posebice eko, agro, gastro i eno turizma s ciljem razvoja nedovoljno turistički valoriziranih ruralnih otočnih i kopnenih dijelova Zadarske županije. Na cijelom području Zadarske županije poticat će se i razvoj kulturnog turizma (koji uključuje kreativni i vjerski turizam), zdravstvenog te avanturizma.

3.4.2. Razvoj područja s razvojnim posebnostima (BPP, otoci i potpomognuta područja)

Ravnomjeran razvoj svih dijelova Zadarske županije jedan je od prioriteta Zadarske županije u ovom mandatnom razdoblju. To je ključna sastavnica održivog i trajnog rasta, demografskog oporavka i jačanja socijalne pravednosti.

Stoga će se posebna pozornost usmjeriti na potrebu smanjivanja unutarnjih razlika, s naglaskom na otoke, brdsko-planinska i potpomognuta područja, kako bi se svaki dio Zadarske županije učinio što boljim i poželjnijim za život njezinih stanovnika.

Otoci i brdsko-planinska područja Zadarske županije suočeni su s vlastitim specifičnim izazovima koji proizlaze iz nedovoljne prometne povezanosti i sezonske održivosti infrastrukture. Stoga će se i dalje usmjeriti velika pozornost na osiguravanje kvalitetnih (brzo)brodskih i trajektnih veza, izgradnju i održavanje temeljne lučke infrastrukture, proživljavanje otoka kapilarnom prometnom infrastrukturom, zbrinjavanje komunalnog otpada te na potpore poduzetnicima i obrtnicima s otoka i s potpomognutih i brdsko-planinskih područja.

Veća pozornost nego do sada posvetit će se problemima odvodnje jer većina otoka nije uključena u regionalni vodoopskrbni sustav, a mnoga naselja imaju problem i s nedostatkom kvalitetnih komunalnih vezova.

U ostvarenju tih ciljeva Zadarska županija će se usmjeriti i na europske fondove kao izvor financiranja u provođenju mjera demografske i gospodarske revitalizacije potpomognutih i brdsko-planinskih područja kao i razvoja pametnih sela i pametnih otoka. Te će mjere biti u funkciji unaprjeđenja

prometne, komunalne, socijalne i druge društvene infrastrukture i njima pripadajućih usluga. Ulagat će se u razvoj širokopojasne infrastrukture i elektroničkih komunikacijskih mreža velikog kapaciteta te poduzetničke potporne infrastrukture i usluga u svrhu poticanja razvoja lokalnih gospodarstava.

S obzirom na iznimno očuvan prirodni okoliš na brdsko-planinskim i potpomognutim područjima Zadarske županije, poticat će se razvoj ekološke poljoprivrede, održivo gospodarenje šumama kao i pažljiva eksploatacija vode i drugih sirovina. Poticat će se različiti održivi oblici turizma, a s obzirom na prevladavajuće staro stanovništvo u tim dijelovima Zadarske županije, unaprjeđivat će se dostupnost medicinske i socijalne skrbi.

3.4.3. Popis mjera

- M.18.2. Podizanje digitalnih kompetencija i stvaranje uvjeta za digitalnu transformaciju i primjenu naprednih tehnologija u gospodarstvu i društvu
- M.19.1. Demografska i gospodarska revitalizacija potpomognutih i brdsko-planinskih područja
- M.19.2. Demografska i gospodarska revitalizacija ruralnih područja i razvoj pametnih sela
- M.19.3. Demografska i gospodarska revitalizacija otočnih područja i razvoj pametnih otoka

4. Popis mjera za provedbu odabranih posebnih ciljeva s ključnim aktivnostima i pripadajućim pokazateljima rezultata

Prioritet 1.: Razvoj konkurentnog i inovativnog gospodarstva i povoljne poduzetničke klime

PC1. POTICANJE INDUSTRIJSKE TRANZICIJE PREMA NIŠAMA VISOKE DODANE VRIJEDNOSTI		
MJERA 1.2.: STVARANJE POTICAJNOG POSLOVNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ PROIZVODNOG SEKTORA I SEKTORA VIŠE I VISOKE DODANE VRIJEDNOSTI		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Razvoj i unaprjeđenje poslovnog okruženja Zadarske županije, a posebice proizvodnim sektorima i sektorima više i visoke dodane vrijednosti.	
OPIS MJERE	Provedbom ove mjere osigurat će se daljnji razvoj poslovnog okruženja, unaprijedit će se poslovna infrastruktura, a sve te aktivnosti posebno će se provoditi u području onih sektora koji doprinose višoj i visokoj dodanoj vrijednosti. Aktivnosti koje se posebno ističu unutar provedbe ove mjere usmjerene su prema poduzetništvu u svrhu razvoja proizvodnog sektora i sektora više i visoke dodane vrijednosti kroz edukacije i financijsku, projektnu i drugu podršku poduzetnicima, te pripremu i provedbu razvojnih projekata.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Priprema i provedba razvojnih projekata 2. Provedba aktivnosti edukacija za poduzetnike 3. Pružanje podrške MSP-ima	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ODRŽANIH EDUKACIJA**	11	12
• **BROJ PROJEKATA U PROVEDBI**	2	8
• **BROJ PODUZETNIKA KOJIMA JE PRUŽENA POTPORA**	50	100
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 8. Promicati ravnomjeran, uključiv i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve, SDG 9. Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivo i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije*

PC2. STVARANJE SNAŽNOG MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA I POTICAJNOG POSLOVNOG OKRUŽENJA		
MJERA 2.1.: RAZVOJ, MODERNIZACIJA I JAČANJE KAPACITETA PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE I POTPORNIH INSTITUCIJA		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ovom mjerom podupirat će se razvoj poduzetničke infrastrukture i potpornih institucija u svrhu jačanja i razvoja malog i srednjeg poduzetništva za potrebe privlačenja investicija na području Zadarske županije.	
OPIS MJERE	Svrha provedbe ove mjere je podupiranje snažnijeg razvoja poduzetničke infrastrukture. Provedbom ove mjere doprinijet će se daljnjem poticanju institucija, a sve u svrhu daljnjeg jačanja i razvoja malog i srednjeg poduzetništva. Aktivnosti se baziraju na privlačenju što većeg broja investicija na području Zadarske županije, a prvenstveno subvencioniranja kredita gospodarskih subjekata u cilju što većeg jačanja konkurentnosti.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Subvencioniranje kredita gospodarskih subjekata u cilju jačanja konkurentnosti 2. Uspostava i komunalno opremanje poslovnih zona 3. Jačanje MSP-a	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ODOBRENIH KREDITA**	33	n/a
• **BROJ PODUZETNIKA KOJIMA JE PRUŽENA POTPORA**	50	100
• **BROJ PROJEKATA U PROVEDBI**	2	8
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 8. Promicati ravnomjeran, uključiv i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve*	

PC2. STVARANJE SNAŽNOG MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA I POTICAJNOG POSLOVNOG OKRUŽENJA		
MJERA 2.2.: USPOSTAVA POTPORNIH MODELA ZA OLAKŠAVANJE PRISTUPA INTERNACIONALIZACIJI I FINANCIRANJU RAZVOJA I KOMERCIJALIZACIJE NOVIH PROIZVODA		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjerom će se poticati razvoj i komercijalizacija novih proizvoda te potpore internacionalizaciji poslovanja poduzetnika Zadarske županije.	
OPIS MJERE	Provedba ove mjere uključuje aktivnosti dodjeljivanja potpora i subvencioniranja kreditnih kamata za unaprjeđenje konkurentnosti, razvoj novih proizvoda i njihove komercijalizacije, unaprjeđenja poslovnih procesa te provedbu programa poticanja razvoja malih razvojnih tvrtki (start up-ova).	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Dodjeljivanje potpora gospodarskim subjektima 2. Subvencioniranje kredita gospodarskih subjekata 3. Priprema i provedba razvojnih projekata 4. Podrška poduzetnicima	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ DODIJELJENIH POTPORA**	73	40
• **BROJ DODIJELJENIH KREDITA**	28	20
• **BROJ PODUZETNIKA KOJIMA JE PRUŽENA POTPORA**	101	60
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 8. Promicati ravnomjeran, uključiv i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve*	

PC2. STVARANJE SNAŽNOG MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA I POTICAJNOG POSLOVNOG OKRUŽENJA		
MJERA 2.4.: RAZVOJ DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA I POTICANJE PODUZETNIŠTVA ŽENA I MLADIH		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjerom će se poticati razvoj uslužnog sektora više dodane vrijednosti, društvenog poduzetništva i poticanja poduzetništva žena i mladih.	
OPIS MJERE	Provedba ove mjere uključuje aktivnosti koje doprinose poticanju razvoja uslužnog sektora više dodane vrijednosti. Poseban naglasak bit će se na sektorima društvenog poduzetništva kao i poduzetništva žena i mladih. Ključna aktivnost sastoji se od dodjeljivanja potpora gospodarskim subjektima kako bi se doprinijelo njihovu daljnjem razvoju. Mjera u cijelosti doprinosi promicanju ravnomjernog uključivo i održivog gospodarskog rasta.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Dodjeljivanje potpora gospodarskim subjektima 2. Pružanje podrške poduzetnicima 3. Poticanje društvenog poduzetništva 4. Poticanje poduzetništva žena i mladih 5. Priprema i provedba razvojnih projekata	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ DODIJELJENIH POTPORA**	73	80
• **BROJ PODUZETNIKA/ KOJIMA JE PRUŽENA POTPORA**	84	70
• **BROJ PRIPREMLJENIH/PROVEDENIH PROJEKATA**	5	5
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 8. Promicati ravnomjeran, uključiv i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve*	

PC4. RAZVOJ ZADARSKE ŽUPANIJE KAO PREPOZNATLJIVE DESTINACIJE ODRŽIVOG, PAMETNOG I CJELOGODIŠNJEG TURIZMA		
MJERA 4.1.: RAZVOJ SUSTAVA UPRAVLJANJA DESTINACIJOM		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Provedbom ove mjere financirat će se ulaganja u unaprjeđenje u razvoj turističkog eko sustava, poticanje umrežavanja turističkih dionika javnog i privatnog sektora, pametnije upravljanje resursima i razvoj pametnih vještina.	
OPIS MJERE	Kroz ovu mjeru financirati će se aktivnosti koje doprinose unaprjeđenju ekosustava iz područja turizma. Ostale aktivnosti koje se provode kroz ovu mjeru doprinijet će razvoju pametnijeg upravljanja resursima, razvoj sustava određivanja i praćenja nosivosti pojedinih mikrodestinacija, kao i primjena novih tehnologija, inovativnih softverskih rješenja u izgradnji Zadarske županije kao pametne destinacije. Jedna od aktivnosti odnosi se na razvoj pametnih vještina kako bi se doprinijelo cilju razvoja pametnih gradova i otoka na području Zadarske županije.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Udruženo oglašavanje u svrhu bolje promidžbe destinacije 2. Poticanje zajedničkih promotivnih aktivnosti 3. Priprema i provedba razvojnih projekata 4. Izrada studija i druge projektne dokumentacije 5. Unaprjeđenje razvoja pametnih vještina	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ IZRAĐENIH STUDIJA I DOKUMENATA**	1	2
• **BROJ PROJEKATA / INICIJATIVA UMREŽAVANJA DIONIKA**	0	n/p
• **BROJ ODRŽANIH EDUKACIJA**	0	n/p
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 8. Promicati ravnomjeran, uključiv i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve* 	

PC4. RAZVOJ ZADARSKE ŽUPANIJE KAO PREPOZNATLJIVE DESTINACIJE ODRŽIVOG, PAMETNOG I CJELOGODIŠNJEG TURIZMA		
MJERA 4.2.: RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Provedbom ove mjere jačat će se i razvijati turistička infrastruktura u cilju jačanja obogaćivanja turističke ponude na području Zadarske županije te u cilju jačanja konkurentnosti cijelog gospodarstva.	
OPIS MJERE	Bogata kulturna i prirodna atrakcijska osnova snažan su potencijal za razvoj turizma na području Zadarske županije, no cjelovit razvoj turističke ponude potrebna je kvalitetna valorizacija kulturne i prirodne baštine. U tom pogledu nužno je daljnje ulaganje u kvalitetnu turističku infrastrukturu izgrađenu sukladno načelima pametnog i održivog razvoja kako bi se smanjili negativni utjecaji na okoliš. Glavne aktivnosti na kojima se temelji ova mjera su izrada projektno tehničke dokumentacije, priprema i provedba razvojnih projekata javne turističke infrastrukture, ali i dodjela potpora turističkom sektoru, posebice ugostiteljima te pružateljima smještaja u turizmu.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Podizanje kvalitete turističkog smještaja u obiteljskim kućama 2. Priprema i provedba projekata razvoja javne turističke infrastrukture 3. Izgradnja i uređenje javne turističke infrastrukture (biciklističkih staza, plaža, vidikovaca i dr.) 4. Dodjela financijskih potpora turističkom sektoru	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ DODJELJENIH POTPORA**	39	34
• **BROJ OBNOVLJENIH KUĆA**	16	34
• **BROJ UREĐENIH OBJEKATA JAVNE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE**	6	12
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 9. Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivo i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije*	

PC4. RAZVOJ ZADARSKE ŽUPANIJE KAO PREPOZNATLJIVE DESTINACIJE ODRŽIVOG, PAMETNOG I CJELOGODIŠNJEG TURIZMA		
MJERA 4.4.: POVEĆANJE PREPOZNATLJIVOSTI DESTINACIJE		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ovom mjerom planira se repozicioniranje Zadarske županije s ciljem promoviranja Zadarske županije kao prepoznatljive cjelogodišnje destinacije održivog i pametnog turizma s brojnim i kvalitetnim turističkim i kulturnim sadržaja.	
OPIS MJERE	Prepoznatljivost destinacije jedan je od glavnih preduvjeta za daljnji razvoj turizma na bilo kojem području pa tako i na području Zadarske županije. Zbog svega navedenog fokus ove mjere upravo je na aktivnostima promidžbe koja će doprinijeti većoj prepoznatljivosti Zadarske županije kao poželjne destinacije za domaće i strane turiste.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Promoviranje destinacije 2. Poticanje rada Turističke zajednice Zadarske županije 3. Poduzimanje mjera kojima će se postići veća prepoznatljivost Zadarske županije kao poželjne destinacije 4. Priprema i provedba razvojnih projekata 5. Izrada studija i provedba istraživanja	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ PODRŽANIH ORGANIZACIJA MANIFESTACIJA I DRUGIH DOGAĐANJA**	52	70
• **BROJ SUFINANCIRANIH I PROVEDENIH PROJEKATA**	26	35
• **BROJ IZRAĐENIH STUDIJA/PROVEDENIH ISTRAŽIVANJA**	1	2
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 8. Promicati ravnomjeran, uključiv i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve*	

PC5. OČUVANJE I VALORIZACIJA KULTURNE I POVIJESNE BAŠTINE UZ RAZVIJ KREATIVNIH INDUSTRIJA I DOSTUPNOST KULTURNIH SADRŽAJA NA PODRUČJU CIJELE ZADARSKE ŽUPANIJE		
MJERA 5.1.: UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA, OČUVANJA I VALORIZACIJE KULTURNE I POVIJESNE BAŠTINE		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ovom mjerom doprinijet će unaprjeđenju kvalitete života društva te očuvanju kulturnog i nacionalnog identiteta, kao i identiteta Zadarske županije. Omogućit će se valoriziranje kulturnih dobara čime će se doprinijeti i razvoju Zadarske županije kroz ekonomski i socijalni te turistički aspekt.	
OPIS MJERE	Kultura je sastavni dio svakodnevnog života društva. Upravo zato aktivnosti unutar ove mjere usmjerene su ka očuvanju kulturnog i nacionalnog identiteta te identiteta Zadarske županije. Jedino kvalitetnom valorizacijom kulturnih dobara koja se nalaze na području Zadarske županije može se doprinijeti razvoju Zadarske županije kao kulturnog središta posebice kroz ekonomski, socijalni te turistički aspekt. Kroz aspekt turizma posebno je važno da turisti prepoznaju Zadarsku županiju kao destinaciju kulturnog turizma. Unutar nadležnosti Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu i šport nalazi se i djelatnost Narodnog muzeja kao jednog od najbitnijih muzeja na području Zadarske županije. Financiranjem održavanja izložbi u istom doprinosi se razvoju kulturne ponude na području Zadarske županije.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Priprema i provedba razvojnih projekata u svrhu osiguravanja prostornih uvjeta i opremanja 2. Uvođenje novih tehnoloških rješenja 3. Prikupljanje građe Narodnog muzeja 4. Održavanje izložbi u Narodnom muzeju 5. Prezentiranje ostalog sadržaja u kulturi 6. Provedba kulturnih programa 7. Organizacija i održavanje događanja u kulturi 8. Priprema studija i dokumenata 9. Priprema i provedba projekata	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ SAKUPLJENE GRAĐE**	720	820
• **BROJ POJEDINAČNIH KULTURNIH DOGAĐANJA /**	70	90

(IZLOŽBI, PREDSTAVA, MANIFESTACIJA…) • **BROJ IMPLEMENTIRANIH NOVIH TEHNOLOŠKIH RJEŠENJA**	10	12
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima; SDG 12. Osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje* 	

PC5. OČUVANJE I VALORIZACIJA KULTURNE I POVIJESNE BAŠTINE UZ RAZVOJ KREATIVNIH INDUSTRIJA I DOSTUPNOST KULTURNIH SADRŽAJA NA PODRUČJU CIJELE ZADARSKE ŽUPANIJE		
MJERA 5.2.: JAČANJE FINANCIJSKIH, INSTITUCIONALNIH I LJUDSKIH RESURSA U KULTURI I KREATIVNIM INDUSTRIJAMA		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Provedbom ove mjere, kroz jačanje financijskih, institucionalnih te ljudskih resursa u kulturi i kreativnim industrijama ostvarit će se jedan od najbitnijih preduvjeta za njihov daljnji razvoj i iskorak.	
OPIS MJERE	Provedbom ove mjere doprinijet će se jačanju financijskih, institucionalnih, a posebice ljudskih resursa u sektoru kulture. Poseban naglasak u novoj financijskoj perspektivi bit će na kreativnim industrijama, pa sukladno tome provodit će se aktivnosti kojima će se podupirati njihov daljnji razvoj. Uz Narodni muzej, jedno od najbitnijih sjedišta kulturne scene na području Zadarske županije je i Kneževa palača. Upravo zato financiranjem izložbe koje se održavaju u Kneževoj palači doprinosi se povećanju broja kulturnog sadržaja na području Zadarske županije. Povećanjem broja kulturnih sadržaja, a posebice izložbi doprinosi se cilju da kulturni sadržaji budu dostupni tijekom cijele godine, a ne samo tijekom turističke sezone.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Financiranje redovnog rada ustanova u kulturi 2. Organizacija pojedinačnih događanja u kulturi, kreativnim industrijama (izložbe, predstave, manifestacije i dr.) 3. Poticanje kreativnih industrija 4. Priprema i provedba razvojnih projekata 5. Provedba edukacija i osposobljavanja	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ POJEDINAČNIH KULTURNIH DOGAĐANJA**	70	90

(IZLOŽBI, PREDSTAVA, MANIFESTACIJA…)		
• **BROJ SUFINANCIRANIH PROJEKATA**	102	130
• **BROJ POSJETITELJA**	41000	55000
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 8. Promicati ravnomjeran, uključiv i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve* 	

PC5. OČUVANJE I VALORIZACIJA KULTURNE I POVIJESNE BAŠTINE UZ RAZVIJ KREATIVNIH INDUSTRIJA I DOSTUPNOST KULTURNIH SADRŽAJA NA PODRUČJU CIJELE ZADARSKE ŽUPANIJE	
MJERA 5.3.: UNAPRJEĐENJE INFRASTRUKTURE I POBOLJŠANA KOORDINACIJA DIONIKA U KULTURI I KREATIVNIM INDUSTRIJAMA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Provedbom ove mjere nastavit će se aktivnosti na poboljšanju u infrastrukture u kulturi te koordinaciji dionika u kulturi i kreativnim industrijama. Nastavit će se aktivnosti promocije hrvatske baštine i identiteta.
OPIS MJERE	Ljudski resursi glavni su pokretač kulturnog života na području Zadarske županije. Provedbom ove mjere podizat će se aktivnosti kojima će se jačati koordinacija dionika u kulturi i kreativnim industrijama. Adekvatan i kvalitetan prostor za odvijanje kulturnog sadržaja jedan je od glavnih preduvjeta za daljnji razvoj kulturnog i kreativnog sektora. Upravo zato daljnja ulaganja nastavit će se u smjeru poboljšanja i unaprjeđenja infrastrukture u kulturi. Glavne aktivnosti koje se ističu unutar ove mjere sumjerene su ka organizaciji i provedbi kazališnih programa i manifestacija te organiziranju i sudjelovanju na domaćim i međunarodnim festivalima. Tehnička kultura sastavni je dio kulture te upravo zato izuzetno važno i dalje nastaviti poticati i promovirati njezino djelovanje.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Priprema i provedba razvojnih projekata u svrhu osiguravanja prostornih uvjeta i opremanja 2. Organizacija i provedba zajedničkih programa i manifestacija 3. Organiziranje i sudjelovanje na domaćim i međunarodnim festivalima 4. Poticanje i promicanje tehničke kulture
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost / Ciljana vrijednost

• **BROJ SUDJELOVANJA NA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM FESTIVALIMA**	5	7
• **BROJ PROVEDENIH PROGRAMA IZ PROGRAMA TEHNIČKE KULTURE**	3	5
• **BROJ IZGRAĐENIH /OBNOVLJENIH I OPREMLJENIH OBJEKATA**	1	3
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 8. Promicati ravnomjeran, uključiv i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve*	

PC.5. OČUVANJE I VALORIZACIJA KULTURNE I POVIJESNE BAŠTINE UZ RAZVOJ KREATIVNIH INDUSTRIJA I DOSTUPNOST KULTURNIH SADRŽAJA NA PODRUČJU CIJELE ZADARSKE ŽUPANIJE	
MJERA 5.4.: POBOLJŠANJE KVALITETE I DOSTUPNOSTI KULTURNIH SADRŽAJA IZVAN URBANIH PODRUČJA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Kroz ovu mjeru postići će se da kultura ne bude dostupna samo u urbanim područjima, već je i izuzetno važno njezino širenje i van granica urbanih središta prema ruralnijim dijelovima županije. Sama kulturna događanja moraju biti dostupna neovisno o ljetnoj sezoni nego tijekom cijele godine prema afinitetima publike.
OPIS MJERE	Većina kulturnog sadržaja i kulturnih objekata na području Zadarske županije smještena je njenom sjedištu odnosno Gradu Zadru. Budući da je jedan od glavnih ciljeva u promoviranju kulture dostupnost kulture na svim područjima, aktivnosti unutar ove mjere bit će usmjerene na poboljšanje kvalitete i dostupnosti kulturnih sadržaja izvan urbanih područja. Sukladno tome poticat će se razvoj izvedbenih umjetnosti te unaprjeđenje audiovizualnih djelatnosti i medija izvan samog središta županije.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Poticanje i promoviranje kulture izvan urbanih područja 2. Poticanje razvoja izvedbenih umjetnosti

	3. Unaprjeđenje audiovizualnih djelatnosti i medija	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ODRŽANIH MANIFESTACIJA I PROJEKATA IZ KULTURE**	70	100
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima; SDG 12. Osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje* 	

PC.6. POVEĆANJE USKLAĐENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNOG SUSTAVA S POTREBAMA DRUŠTVA I GOSPODARSTVA	
MJERA 6.1.: UNAPRJEĐENJE OBRAZOVNE INFRASTRUKTURE (OBRAZOVNI OBJEKTI, SPORTSKI OBJEKTI, UČIONICE)	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Provedbom ove mjere poboljšat će se uvjeti rada za učenike i nastavno osoblje, modernizirati prostor i oprema, te ulagati u razvoj ljudskih potencijala u svrhu podizanja standarda.
OPIS MJERE	Kvalitetna obrazovna infrastruktura omogućava bolje i dostupnije obrazovanje svima koji su uključeni u obrazovni proces. Provedbom ove mjere osigurat će se unaprjeđenje obrazovne infrastrukture kroz poboljšanje kvalitete obrazovnih objekata, sportskih objekata te učinioca kao i svih ostalih prostorija u kojima se odvijaju obrazovni procesi. Unutar ove mjere posebno se ističe aktivnost podizanja kvalitete smještaja u Đačkom domu kao jedan od osnovnih preduvjeta za osiguravanje kvalitete života učenika koji ga koriste. Posebno je važno i dalje poticati pripremu, izradu projektne dokumentacije za prijavu na EU fondove jer se upravo njima najbrže osigurava izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture u obrazovanju.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Sufinanciranje redovnog rada Srednjih škola 2. Sufinanciranje redovnog rada Osnovnih škola 3. Priprema i provedba projekata unaprjeđenja infrastrukture i opremljenosti 4. Financiranje programa javnih potreba u prosvjeti 5. Podizanje kvalitete smještaja u Đačkom domu
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost / Ciljana vrijednost

• **BROJ PROJEKATA / PROGRAMA**	49	52
• **BROJ ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA**	49	52
• **BROJ ZAPOSLENIKA ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA**	2301	2320
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 4. Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svih ljudi* 	

PC.6. POVEĆANJE USKLAĐENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNOG SUSTAVA S POTREBAMA DRUŠTVA I GOSPODARSTVA	
MJERA 6.2.: POVEĆANJE DOSTUPNOSTI I OSIGURAVANJE JEDNAKIH UVJETA ZA SUDJELOVANJE U PROGRAMIMA RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA TE SVIM RAZINAMA OBRAZOVANJA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Kroz ovu mjeru nastavit će se daljnji razvoj obrazovanih i drugih sadržaja kroz programe iznad standarda, programe rada za darovite učenike te unapređenje i opremanje sustava obrazovanja.
OPIS MJERE	Uključivo i pravedno obrazovanje jedno je od ciljeva cjeloživotnog učenja. Kroz ovu mjeru provodit će se aktivnosti kojima će se nastaviti daljnji razvoj sadržaja s područja obrazovanja s posebnim naglaskom na programe koji doprinose nadstandardu. Osim navedenog unutar ove mjere provodit će se i aktivnosti koje unaprjeđuju programe rada za darovite učenike. Jedan od primjera dobra prakse unutar ove mjere je razvijanje centara izvrsnosti u području hrvatskoj jezika, informatike, tehničke kulture i matematike.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Priprema i provedba projekata stručnog osposobljavanja 2. Priprema i provedba projekata mobilnosti učenika i nastavnika 3. Financiranje troškova namirnica i pripreme obroka u školama 4. Organizacija produženog boravka 5. Aktivnosti organizacije natjecanja i smotri 6. Razvijanje centara izvrsnosti u području hrvatskoj jezika, informatike, tehničke kulture i matematike 7. Sufinanciranje pomoćnika u nastavi 8. Sufinanciranje prijevoza srednjoškolaca 9. Sufinanciranje smještaja učenicima u Đačkom domu

	10. Priprema i izrada projektne dokumentacije za prijave na EU fondove 11. Priprema i provedba projekata 12. Provedba projekta e-škole	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA**	49	52
• **BROJ ZAPOSLENIKA ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA**	2301	2320
• **BROJ POLAZNIKA ODGOJNO-OBRAZOVNIH PROGRAMA**	12921	12935
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 1. Iskorijeniti siromaštvo svugdje i u svim njegovim oblicima, SDG 4. Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svih ljudi* 	

PC.6. POVEĆANJE USKLAĐENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNOG SUSTAVA S POTREBAMA DRUŠTVA I GOSPODARSTVA	
MJERA 6.4.: DALJNJI RAZVOJ REGIONALNIH CENTARA KOMPETENTNOSTI I UNAPRJEĐENJE KVALITETE STRUKOVNOG OBRAZOVANJA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Provedbom ove mjere nastavit će se aktivnosti na daljnjem razvoju uspostave regionalnih centara kompetentnosti kroz koje će se unaprjeđivati kvaliteta strukovnog obrazovanja.
OPIS MJERE	Provedbom ove mjere nastavit će se aktivnosti kojima će se nastaviti proces razvoja uspostave Regionalnih centara kompetentnosti. Ključne aktivnosti unutar ove mjere prvenstveno se odnose na izgradnju novih prostornih kapaciteta unutar kojih će se odvijati nastava iz područja strukovnog obrazovanja. Na taj način unaprijedit će se kvaliteta strukovnog obrazovanja. Opremanjem školskih prostora suvremenom opremom za učenje temeljeno na radu osigurat će se prostor radionica, a poseban naglasak stavit će se na aktivnosti koje će osigurati izradu novih

	standarda kvalifikacija strukovnih kurikuluma te programa obrazovanja odraslih.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Izgradnja novih prostornih kapaciteta za provedbu nastave iz područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja 2. Opremanje školskih prostora radionica suvremenom opremom za učenje temeljeno na radu 3. Izrada novih standarda kvalifikacija strukovnih kurikuluma i programa obrazovanja odraslih	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2024.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA**	2	4
• **BROJ ZAPOSLENIKA I DRUGIH SUDIONIKA RCK**	139	145
• **BROJ POLAZNIKA ODGOJNO-OBRAZOVNIH PROGRAMA**	1000	1050
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 4. Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svih ljudi*	

PC.6. POVEĆANJE USKLAĐENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNOG SUSTAVA S POTREBAMA DRUŠTVA I GOSPODARSTVA	
MJERA 6.5.: POTICANJE RAZVOJA OBRAZOVNIH PROGRAMA KROZ PREKVALIFIKACIJU, DOŠKOLOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Daljnjim razvojem programa prekvalifikacije, doškolovanja i osposobljavanja pružit će se odgovor na potrebe za novim znanjima i vještinama te na taj način omogućiti veću razinu zaposlenosti.
OPIS MJERE	Obrazovni programi moraju što više biti usklađeni sa potrebama tržišta rada. Kako bi se ostvario taj preduvjet, kroz ovu mjeru financirat će se aktivnosti kojima se potiče promicanje prekvalifikacije, doškolovanja i osposobljavanja. Cijeli ovaj proces doprinijet će osiguravanju uključivo obrazovanja kojim će se promicati prilike za cjeloživotno učenje svih.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Poticanje programa za obrazovanje odraslih

	2. Poticanje razvoja programa za prekvalifikaciju 3. Poticanje programa za doškolovanje 4. Promicanje prilika za cjeloživotno učenje	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ PROGRAMA ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH U SREDNJIM ŠKOLAMA ZADARSKE ŽUPANIJE**	6	8
• **BROJ POLAZNIKA PROGRAMA**	60	80
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 4. Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svih ljudi* 	

PC.6. POVEĆANJE USKLAĐENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNOG SUSTAVA S POTREBAMA DRUŠTVA I GOSPODARSTVA		
MJERA 6.6.: POTICANJE SURADNJE I JAČANJE SUSTAVA, PROGRAMA I MJERA ZA UNAPRJEĐENJE REGIONALNOG TRŽIŠTA RADA I POTICANJE SAMOZAPOŠLJAVANJA		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Kroz ovu mjeru poticat će se prilagodba i jačanje sustava za unaprjeđenje regionalnog tržišta rada u novim okolnosti četvrte industrijske revolucije s posebnim naglaskom na poticanje samozapošljavanja.	
OPIS MJERE	Unutar 4. industrijske revolucije poseban naglasak stavljen je na samozapošljavanje. Kroz ovu mjeru provodit će se aktivnosti kojima će se poticati prilagodba i jačanje sustava za unaprjeđenje regionalnog tržišta rada u novonastalim okolnostima. Ključna aktivnost unutar ove mjere odnosi se na koordinaciju usluga učeničkog servisa i poticanje besplatnog srednjoškolskog obrazovanja za deficitarna zanimanja.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Usluge učeničkog servisa 2. Poticanje besplatnog srednjoškolskog obrazovanja za deficitarna zanimanja 3. Programi prekvalifikacije uključujući i teško zapošljivu skupinu	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ SKLOPLJENIH UGOVORA**	4.500	5.300

• **BROJ UČENIKA U DEFICITARNIM ZANIMANJIMA**	1.053	1.150
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 4. Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svih ljudi* 	

PC.7. POBOLJŠANJE KVALITETE I UČINKOVITOSTI JAVNOPRAVNIH TIJELA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE	
MJERA 7.1.: OPTIMIZACIJA I DIGITALIZACIJA USLUGA I PROCESA JAVNE UPRAVE	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Poticati širenje informacijskih i telekomunikacijskih tehnologija u javnom upravljanju i poboljšanju javnih usluga, unaprijediti sustav regionalne samouprave, povećati i ubrzati komunikaciju zaposlenika unutar organizacije, postići brže kolanje dokumenata i informacija, kontinuirano pratiti, planirati i analizirati proračun s namjerom svrhovitog trošenja sredstava, poboljšati transparentnost i vidljivost rada javne uprave, povećati dostupnost javnih usluga, unaprijediti komunikaciju s građanima i privatnim sektorom.
OPIS MJERE	Kako bi javna uprava bila što transparentnija i dostupnija građanima, unutar iste bitno je provoditi optimizaciju i digitalizaciju unutarnjih usluga i procesa. Na taj način postiže se brža i kvalitetnija komunikacija zaposlenika unutar organizacije, ali i dostupnost javnih usluga. Aktivnostima koje će se provoditi unutar ove mjere unaprijedit će se komunikacija zaposlenika međusobno, ali i komunikacija s građanima i privatnim sektorom. Sve to rezultirat će unaprjeđenjem sustava lokalne i regionalne samouprave, kvalitetnije će se izvršavati poslovi iz djelokruga samouprave, te će se pravovremeno obavještavati javnost o djelatnostima župana i njegova zamjenika.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Unapređenje sustava regionalne uprave 2. Izvršavanje poslova iz djelokruga samouprave 3. Obavještavanje javnosti o radu župana i njegova zamjenika te samouprave Zadarske županije 4. Provođenje kontinuirane digitalizacije poslovanja i financijskog upravljanja županijskom riznicom kroz: e-servis i e-certifikate te ažuriranje računovodstvenog sustava riznice

	5. Kontinuirano planiranje, izvršavanje i analiza Proračuna te kontrola fiskalne odgovornosti i namjenskog te svrhovitog trošenja proračunskih sredstava 6. Provođenje redovite računovodstvene i financijske kontrole knjigovodstvenih isprava te financijskih izvještaja Zadarske županije i njenih proračunskih korisnika te ostalih korisnika 7. Praćenje i kontrola financiranja EU projekata u pripremi i provedbi 8. Rješavanje upravnih postupaka u II. stupnju za predmete žalbi na rješenja o gradskim i općinskim porezima	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ NABAVLJENE RAČUNALNE OPREME / PROGRAMA I LICENCI**	60	150
• **BROJ ODGOVORA NA UPITE NOVINARA I GRAĐANA**	150	160
• **OCJENA TRANSPARENTNOSTI PRORAČUNA**	5	5
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 16. Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite odgovorne i uključive institucije na svim razinama*	

PC.7. POBOLJŠANJE KVALITETE I UČINKOVITOSTI JAVNOPRAVNIH TIJELA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE	
MJERA 7.2.: JAČANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U JAVNOM SEKTORU	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Osiguravati uvjete za rad predstavničkih tijela te jačanje ljudskih potencijala u upravnim tijelima te ustanovama i drugim javnopravnim tijelima kojima je osnivač Zadarska županija za obavljanje poslova iz djelokruga regionalne samouprave.
OPIS MJERE	Aktivnosti koje će se provoditi unutar ove mjere usmjerit će se prema osiguravanju potrebnih uvjeta za rad predstavničkih tijela Zadarske županije, povećanju kompetencija i vještina zaposlenika kroz edukaciju i seminare, stručno osposobljavanje u inozemstvu,

	ali i kroz nabavu stručne literature. Provedbom ove mjere promicat će se mobilnost zaposlenika upravnih tijela Zadarske županije te zaposlenika javnopravnih tijela kojima je osnivač Zadarska županija u svrhu stjecanja novih znanja i vještina kroz međuregionalnu i međunarodnu suradnju. Od ostalih aktivnosti posebno se ističu aktivnosti kojima će se doprinijeti omogućavanju zaposlenicima da steknu uvjete za obavljanje poslova kroz stjecanje certifikata, državnih ispita itd.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Osiguravanje uvjeta za rad predstavničkih tijela 2. Osiguravanje uvjeta za rad zaposlenika 3. Izrada plana prijma i provedba planiranih postupka zapošljavanja 4. Provedba planiranih edukacija i osposobljavanja 5. Provedba postupaka u okviru službeničkog suda 6. Provedba mobilnosti zaposlenika i stručnog osposobljavanja u inozemstvu
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost / Ciljana vrijednost
• **BROJ ZAPOSLENIKA**	249 / 300
• **BROJ POSTUPAKA U OKVIRU SLUŽBENIČKOG SUDA**	1 / 0
• **BROJ ČLANOVA PREDSTAVNIČKIH TIJELA**	38 / 38
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 4. Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svih ljudi*

PC.7. POBOLJŠANJE KVALITETE I UČINKOVITOSTI JAVNOPRAVNIH TIJELA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE	
MJERA 7.3.: RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA I OSNAŽENJE KAPACITETA I SURADNJE MEĐU SVIM AKTERIMA RAZVOJA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Poticati djelovanje organizacija civilnog društva u području lokalne uprave, poticati međusobnu suradnju organizacija i njihovu suradnju s institucijama javne uprave u svim područjima djelovanja Zadarske županije, poticati suradnju s vjerskim zajednicama na području očuvanja kulturno-povijesne materijalne i duhovne baštine, poticati transparentnost u radu javne uprave te unaprijediti komunikaciju s građanima i privatnim sektorom.

OPIS MJERE	Provedbom ove mjere osigurat će se daljnje financiranje civilnog sektora čime će se osnažiti međusobna suradnja organizacija civilnog društva s institucijama javne uprave. Osim navedenog ključne aktivnosti unutar ove mjere odnose se na organizacije obilježavanja obljetnica vezanih uz sjećanje na Domovinski rat, obilježavanje dana osnutka Zadarske županije, te redovnih aktivnosti koje su usmjerene prema kontinuiranom djelovanju radnih tijela Zadarske županije. Navedena financijska podrška dodjeljivat će se i jedinicama lokalne samouprave s područja Zadarske županije.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Organizacija događanja u okviru djelokruga Zadarske županije 2. Uključivanje organizacija civilnog društva u projekte Zadarske županije 3. Potpora aktivnostima udruga i vjerskih zajednica	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ORGANIZIRANIH I PROVEDENIH DOGAĐANJA**	2	2
• **BROJ PRUŽENIH POTPORA I DONACIJA**	24	30
• **BROJ AKTIVNOSTI TIJELA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**	1	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 5. Postići ravnopravnost spolova i osnažiti sve žene i djevojčice; SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama*	

PC.7. POBOLJŠANJE KVALITETE I UČINKOVITOSTI JAVNOPRAVNIH TIJELA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE

MJERA 7.4.: JAČANJE KAPACITETA ZA UČINKOVITO KORIŠTENJE FONDOVA EU TE PRIPREMU I PROVEDBU RAZVOJNIH PROJEKATA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Financiranje, razvoj i provedba razvojnih projekata od značaja za područje Zadarske županije sredstvima iz strukturnih i investicijskih fondova Europske unije.	
OPIS MJERE	Financiranje razvojnih projekata Zadarske županije sredstvima iz strukturnih i investicijskih fondova Europske unije omogućili su značajno jačanje životnog standarda stanovništva županije u različitim segmentima društvenog i gospodarskog razvoja. U svrhu što učinkovitijeg korištenja sredstava EU fondova za financiranje razvojnih projekata Zadarske županije nužno je podizanje institucionalnih, ljudskih i drugih kapaciteta javnopravnih tijela u pogledu podizanja razumijevanja djelovanja javnog i privatnog sektora, pružanja stručne pomoći u pripremi i provedbi razvojnih projekata, provedbi edukativnih aktivnosti i mjera informiranja o mogućnostima financiranja iz EU fondova.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Poticanje razumijevanja djelovanja javnog i privatnog sektora 2. Pružanje stručne pomoći u pripremi i provedbi razvojnih projekata javnopravnim tijelima i javnim ustanovama s područja županije 3. Provedba mjera informiranja o mogućnostima financiranja iz EU fondova 4. Provedba edukativnih aktivnosti i osposobljavanja o EU fondovima 5. Izrada strateških dokumenata 6. Razvoj projektnih ideja 7. Priprema projekata 8. Provedba projekata	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ PROJEKATA U PRIPREMI**	110	80
• **BROJ PROJEKATA U PROVEDBI**	65	40
• **BROJ ODRŽANIH JAVNIH DOGAĐANJA**	17	15
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 2. Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu, SDG 4. Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima, SDG 5. Postići ravnopravnost spolova i osnažiti sve žene i djevojčice, SDG 8. Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve, SDG 16. Promicati mirna i uključiva društva za održivi*	

	razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama.	

PC.7. POBOLJŠANJE KVALITETE I UČINKOVITOSTI JAVNOPRAVNIH TIJELA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE		
MJERA 7.5.: POTICANJE SNAŽNIJE MEĐUREGIONALNE I MEĐUNARODNE SURADNJE		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Osnažiti suradnju s partnerskim regijama u RH, EU i šire te Središnjim državnim uredom za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Osnažiti suradnju s jedinicama lokalne samoupravne na području Zadarske županije, kao i institucijama u inozemstvu koje rade na očuvanju identiteta hrvatskog naroda kao nacionalne manjine.	
OPIS MJERE	U nadolazećem razdoblju poseban naglasak bit će stavljen na sve intenzivniju međuregionalnu i međunarodnu suradnju. Dosadašnju međunarodnu suradnju, Županija proširila je na talijansku regiju Veneto i bugarsku regiju Plovdiv te švedsku županiju Kalmar. Sve intenzivnija suradnja provodit se s kineskim pokrajinama. Nastavit će se suradnja s Hrvatskom zajednicom županija, osobito na području promidžbe rada županijske samouprave.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Uspostava međužupanijske i međunarodne suradnje regija 2. Priprema pravnog okvira za uspostavljanje suradnje 3. Organiziranje susreta 4. Promicanje ljudskih prava, demokracije, vrijednosti iz povijesti hrvatskog naroda itd. 5. Pružanje potpora inozemnim institucijama 6. Pružanje potpore jedinicama lokalne samouprave	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ POSJETA STRANIH IZASLANSTAVA I VELEPOSLANIKA**	2	16
• **BROJ PRUŽENIH POTPORA I DONACIJA**	13	21
• **BROJ POTPISANIH SPORAZUMA O SURADNJI SA STRANIM REGIJAMA**	0	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	-	

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 16. Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama*	

PC.7. POBOLJŠANJE KVALITETE I UČINKOVITOSTI JAVNOPRAVNIH TIJELA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE	
MJERA 7.6. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA IMOVINOM U VLASNIŠTVU LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Racionalno, transparentno i javno upravljanje imovinom u vlasništvu Županije i s njima povezanim obvezama, poduzimanjem svih radnji pažnjom dobrog gospodara, te sukladno osnovnim načelima upravljanja državnom imovinom. Imovinsko pravne poslove i poslove obnove i stambenog zbrinjavanja kontinuirano obavljati na zakonit, učinkovit i kvalitetan način trajno težeći poboljšanju poslovnih procesa i pravovremenom rješavanju zahtjeva stranaka.
OPIS MJERE	Aktivnostima unutar ove mjere koordinirat će se sva imovina koja se nalazi u vlasništvu Županije i pravnih osoba. Sukladno tome, svrha ove mjere temelji se na provođenju normativnih aktivnosti koje provodi Županijska skupština, a usmjerena su prema stvaranju pravnog i normativnog okvira za upravljanje navedenom imovinom. Posebna pozornost usmjerena je prema projektima od općeg i javnog interesa te prema smanjenju troškova koji proizlaze iz zakupnog odnosa. Cilj svih navedenih projekata temelji se na povećanju kvalitete života građana, a ostvaruje se kroz pomno planiranje djelovanja svih županijskih odjela, agencija i ustanova koji će tako objedinjene svoje djelovanje nastaviti na istoj lokaciji.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Uspostava sustava upravljanja objektima u vlasništvu/na korištenju Zadarske županije i osiguravanje dostatnog broja poslovnih prostora i optimalnih uvjeta za rad upravnih tijela Zadarske županije, pravnih osoba kojima je županija osnivač i/ili vlasnik, odnosno u kojima županija ima većinski udio u kapitalu ili većinsko pravo u odlučivanju 2. Izgradnja/rekonstrukcija/adaptacija i opremanje objekata u vlasništvu/na korištenju Zadarske županije 3. Rješavanje postupaka imovinsko-pravnih odnosa na nekretninama 4. Izrada projektno tehničke dokumentacije 5. Postupanje s nezakonito izgrađenim zgradama 6. Stambeno zbrinjavanje

ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ RIJEŠENIH PREDMETA LEGALIZACIJE NEZAKONITO IZGRAĐENIH ZGRADA**	2.000	0
• **BROJ RIJEŠENIH PREDMETA IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA**	500	610
• **BROJ IZGRAĐENIH / OBNOVLJENIH I/ILI OPREMLJENIH NEKRETNINA**	1	0
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 16. Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama*	

Prioritet 2.: Osiguravanje poticajnog i sigurnog okruženja

PC.8. POBOLJŠANJE DOSTUPNOSTI I KVALITETE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI UZ DALJNJI RAZVOJ I JAČANJE PROGRAMA PREVENCIJE ZA ZDRAV I KVALITETAN ŽIVOT	
MJERA 8.1. RAZVOJ I MODERNIZACIJA ZDRAVSTVENE INFRASTRUKTURE I USLUGA U SKLADU SA STANDARDIMA KVALITETE I POTREBAMA ZAJEDNICE, I RAZVOJ TELEMEDICINE	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Svrha provedbe ove mjere podrazumijeva daljnji razvoj zdravstvenih ustanova i usluga kako bi se podigla kvaliteta istih te kako bi bile u skladu sa standardima. U nadolazećem razdoblju posebno će biti obuhvaćena ulaganja u bolničku infrastrukturu i odjele te suvremenu medicinsku opremu te daljnja digitalizacija zdravstvenog sustava i uvođenje telemedicine.

OPIS MJERE	Kvalitetna zdravstvena infrastruktura jedan je od osnovnih preduvjeta koji mora biti zadovoljen da bi se sustav zdravstvene zaštite funkcionirao na adekvatan način. Unutar ove mjere provodit će se aktivnosti kojima će se omogućiti daljnji razvoj infrastrukture u zdravstvu koji će biti usmjeren prema podizanju kvalitete standarda. Osim kvalitetne infrastrukture izuzetno je bitna i kvalitetna opremljenost. U novom financijskom razdoblju bit će poseban naglasak na suvremenoj medicinskoj opremi. Osim svega navedenog, ključna aktivnost unutar ove mjere usmjerit će se prema razvoju digitalizacije zdravstvenog sustava te uvođenjem telemedicine kako bi zdravstvena skrb postala što dostupnijom i bržom svim žiteljima Zadarske županije.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu i opremanje medicinsko-tehnološko opremom i uređajima 2. Unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga 3. Razvoj sustava potpore onkološkim kroničnim bolesnicima, posebice u ruralnim područjima i otocima 4. Unaprjeđenje programa palijativne i hospicijske skrbi uspostavom sustavnog pristupa 5. Uvođenje zdravstvenih usluga osobama s invaliditetom (dentalne, ginekološke itd.) 6. Specijalističko usavršavanje i edukacija doktora i medicinskog osoblja	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ PRUŽENIH USLUGA/ OBRAĐENIH PACIJENATA / KORISNIKA**	194	250
• **BROJ ZAPOSLENIH ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA**	1867	1909
• **BROJ IZGRAĐENIH I/ILI UREĐENIH I OPREMLJENIH ZDRAVSTVENIH JEDINICA (OBJEKATA, ORDINACIJA I SL.)**	5	8
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina* 	

PC.8. POBOLJŠANJE DOSTUPNOSTI I KVALITETE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI UZ DALJNJI RAZVOJ I JAČANJE PROGRAMA PREVENCIJE ZA ZDRAV I KVALITETAN ŽIVOT		
MJERA 8.2. RAZVOJ I MODERNIZACIJA INFRASTRUKTURE I USLUGA SOCIJALNE SKRBI U SKLADU SA STANDARDIMA KVALITETE I POTREBAMA ZAJEDNICE		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Svrha mjere je osigurati smještajne kapacitete za starije i nemoćne osobe unaprjeđenjem kvalitete i širenjem institucionalnih socijalnih usluga te jačanjem kapaciteta stručnjaka za rad s pripadnicima ciljnih skupina. Osim toga, svrha ove mjere je ujedno i unaprjeđenje usluga izvaninstitucionalne skrbi i zaštita stanovnika u riziku od siromaštva.	
OPIS MJERE	Na području Zadarske županije izuzetno je važno osigurati smještajne kapacitete starijim i nemoćnim osobama. Osim aktivnosti koje su sumjerene prema unaprjeđenju kvalitete smještajnih kapaciteta domova za starije i nemoćne važno je i osigurati i izvaninstitucionalne usluge kako bi se omogućila dostupnost socijalnih usluga što većem broju korisnika. Kako kapaciteti u javnim domovima za starije i nemoćne ne udovoljavaju potrebama, Zadarska županija sufinancirat će smještaj starijim i nemoćnim u privatnim domovima. Osim starijih i nemoćnih posebnu skupinu ranjivog stanovništva čine i djeca s teškoćama u razvoju. Upravo zato nastavit će se provoditi aktivnosti usmjerene prema financiranju usluga rane intervencije.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Redovna djelatnost ustanova socijalne skrbi 2. Provedba hitnih intervencija 3. Razvoj i ulaganje u izgradnju kapaciteta ustanova socijalne skrbi, izgradnja odjela za Alzheimer Doma za starije i nemoćne Zadar 4. Poticanje razvoja izvaninstitucionalnih usluga 5. Sufinanciranje smještaja starijim i nemoćnim osobama u privatnom smještaju na području Zadarske županije 6. Financiranje usluga rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju 7. Poticanje rada udruga građana iz područja zdravstva, socijalne skrbi i humanitarnog rada	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ KORISNIKA USTANOVA SOCIJALNE SKRBI**	350	411
• **BROJ UDRUGA KORISNIKA PRORAČUNA**	60	75

• **BROJ IZGRAĐENIH I/ILI UREĐENIH I OPREMLJENIH KAPACITETA**	0	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	-	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 1. Iskorijeniti siromaštvo svugdje i u svim njegovim oblicima, SDG 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina*	

PC.8. POBOLJŠANJE DOSTUPNOSTI I KVALITETE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI UZ DALJNJI RAZVOJ I JAČANJE PROGRAMA PREVENCIJE ZA ZDRAV I KVALITETAN ŽIVOT	
Mjera 8.3. DALJNJI RAZVOJ I PROVEDBA PROGRAMA PROMOCIJE ZDRAVLJA, PREVENCIJE I RANOG OTKRIVANJA BOLESTI TE PROGRAMA PREVENCIJE U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Jedan od ključnih prioriteta u nadolazećem razdoblju je jačanje sustava preventivne medicine i uloga mreže Zavoda za javno zdravstvo Zadarske županije s posebnih naglaskom na prevenciju i ranu dijagnostiku. Dodatna pažnja posvetit će se najranjivijim skupinama u zdravstvenom sustavu.
OPIS MJERE	Prevencija i rana dijagnostika jedan su od ključnih prioriteta kako bi se smanjila stopa oboljelih pa posljedično tomu i smrtnosti. U novom financijskom razdoblju poseban naglasak bit će na daljnjem razvoju i provedbi programa koji su usmjereni prema promociji zdravlja te prevenciji i ranom otkrivanju bolesti. Ključne aktivnosti unutar ove mjere upravo zato usmjerene su ka prevenciji bolesti te poticanju rane dijagnostike kako bi se osigurao zdrav život i promicati blagostanje ljudi svih starosnih skupina.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Provođenje aktivnosti promocije zdravlja i prevencije bolesti 2. Unaprjeđenje mentalnog zdravlja te prevencija i sprječavanje bolesti ovisnosti 3. Unaprjeđenje kvalitete zdravstvenih usluga 4. Aktivnosti vezane za zaštitu i unaprjeđenje zdravlja stanovnika 5. Provođenje zaštite od čimbenika štetnih za zdravlje, uključujući sve mjere za očuvanje i unaprjeđenje higijenskih uvjeta za život i rad

ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ PROGRAMA / PROJEKATA U PREVENCIJI**	4	4
• **BROJ PRUŽENIH USLUGA/ OBRAĐENIH PACIJENATA / KORISNIKA**	366	366
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina* 	

PC.9. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE UČINKOVITOSTI SUSTAVA SPORTA ZA POTICANJE REKREACIJE I VRHUNSKE SPORTSKE REZULTATE	
MJERA 9.1.: UNAPRJEĐENJE SPORTSKE INFRASTRUKTURE I SUSTAVA ZA KONKURENTAN NATJECATELJSKI SPORT	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Kvalitetna športska infrastruktura jedan je od preduvjeta za kvalitetan razvoj športa na području Zadarske županije. Ulaganjem u istu doprinosi se konkurentnosti natjecateljskog sporta. Na području Zadarske županije šport i športska rekreacija prepoznaju se kao jedno od važnih područja kvalitete života, zdravlja i radne sposobnosti stanovništva Zadarske županije. Športski sadržaji razvijat će se dalje unaprjeđenjem dostupnosti sportske infrastrukture i poticanjem stanovništva na bavljenje športom.
OPIS MJERE	Kako bi se poticala i razvijala konkurentnost natjecateljskog sporta na području Zadarske županije, potrebno je nastaviti daljnji kontinuirani rad na unaprjeđenju ne samo sportske infrastrukture već cijelog sustava natjecateljskog sporta. Ključne aktivnosti unutar ove mjere usmjerene su prema pružanju potpore Športskoj zajednici Zadarske županije, koja rezultira većim brojem programa. Dugoročno, u mandatnom razdoblju, osim većeg broja programa, u cilju je i povećati broj vrhunskih i vrsnih sportaša na području Zadarske županije.

KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Pružanje potpore Športskoj zajednici Zadarske županije 2. Poticanje razvoja natjecateljskog sporta 3. Poticanje rada sportskih klubova i udruga	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ PROGRAMA ŠPORTSKE ZAJEDNICE ZADARSKE ŽUPANIJE**	23	25
• **BROJ SUFINANCIRANIH SPORTSKIH UDRUGA I KLUBOVA**	106	120
• **BROJ ODRŽANIH MANIFESTACIJA I PROJEKATA U SPORTU**	124	150
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	-	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina* 	

PC.9. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE UČINKOVITOSTI SUSTAVA SPORTA ZA POTICANJE REKREACIJE I VRHUNSKE SPORTSKE REZULTATE	
MJERA 9.2.: UNAPRJEĐENJE SPORTSKE INFRASTRUKTURE I SUSTAVA PREDŠKOLSKOG, ŠKOLSKOG I AKADEMSKOG SPORTA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Kroz ovu mjeru doprinijet će se povećanju razine standarda infrastrukture u sustavu predškolskog, školskog i akademskog sporta. Razvijat će se novi programi te proširivati postojeći.
OPIS MJERE	Osim u području natjecateljskog sporta, infrastrukturu je važno razvijati i u sustavu predškolskog, školskog i akademskog športa kako bi se dalje nastavilo poticanje i promicanje predškolskog, školskog i akademskog športa. Kako bi se navikla baljenja sportom razvijala od ranih dana kod djece, važno su daljnja ulaganja u športske programe za djecu predškolskog uzrasta, kao i

	osiguravanje prostora za bavljenje sportom. Aktivnosti promicanja sporta u školama posebno će se usmjeriti prema organiziranju natjecatelja školskih športskih društava osnovnih i srednjih škola.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Poticanje i promicanje školskog športa 2. Organiziranje natjecanja školskih športskih društava osnovnih i srednjih škola 3. Izgradnja i rekonstrukcija sportskih objekata	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ŠPORTSKIH DVORANA U PREDŠKOLSTVU**	12	14
• **BROJ ŠKOLSKIH DVORANA**	23	25
• **BROJ ŠKOLSKIH PROGRAMA U SPORTU**	12	14
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	-	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina*	

PC.9. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE UČINKOVITOSTI SUSTAVA SPORTA ZA POTICANJE REKREACIJE I VRHUNSKE SPORTSKE REZULTATE	
MJERA 9.3.: POTICANJE I UNAPRJEĐENJE DOSTUPNOSTI REKREACIJE I TJELESNOG VJEŽBANJA GRAĐANA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Rekreativni sadržaj dalje će se razvijati kroz poticanje i unaprjeđenje dostupnosti rekreacije i vježbanja građana, posebno na otvorenom. Važno je omogućiti da rekreativni sadržaj bude dostupan stanovništvu na otocima i u ruralnim područjima.
OPIS MJERE	Poticanjem rekreativnog bavljenja sportom doprinosi se prevenciji bolesti i poticanju zdravog načina života. Upravo zato kroz ovu mjeru provodit će se aktivnosti kojima će se promicati, razvoj i unaprjeđenje športa, organiziranje športskih natjecanja, manifestacija te suradnja s drugim športskim organizacijama u zemlji i svijetu. Sve te aktivnosti zajedno će rezultirati većim

	brojem održanih manifestacija i projekata te većem broju športskih udruga na području Zadarske županije.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Promicanje, razvoj i unaprjeđenje športa 2. Organiziranje športskih natjecanja i manifestacija 3. Suradnja s drugim športskim organizacijama u zemlji i svijetu	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ODRŽANIH MANIFESTACIJA I PROJEKATA U SPORTU**	120	127
• **BROJ SPORTSKIH UDRUGA NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE**	451	458
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	-	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina* 	

PC.10. RAZVOJ ZADARSKE ŽUPANIJE KAO POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA MLADE I OBITELJ	
MJERA 10.2.: UNAPRJEĐENJE DOSTUPNOSTI DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE ZA MLADE I OBITELJI	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Svrha provedbe mjere je prevencija ili ublažavanje depopulacije, odnosno povećanje stope nataliteta te stvaranje uvjeta za bolji položaj mladih i obitelji u Zadarskoj županiji.
OPIS MJERE	Svrha provedbe ove mjere odnosi se na aktivnosti kojima će se doprinijeti razvoj i unaprjeđenje sustava potpora i programa temeljenih na rezultatima dobivenim istraživanjem životnih navika i stavova mladih i obitelji. Sukladno dobivenim rezultatima, osmišljavati će se daljnje aktivnosti kojima će se doprinijeti demografskoj revitalizaciji i boljem položaju mladih i obitelji. Jedni od postavljenih ciljeva unutar ove mjere odnose se na broj zahtjeva za pružanje financijske potpore.

KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Pružanje financijske potpore za novorođenu/posvojenu djecu 2. Subvencioniranje stambenih kredita 3. Poticanje razvoja stambenih zona 4. Izgradnja novih i uređenje, opremanje i rekonstrukcija postojećih dječjih igrališta	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ZAHTJEVA ZA PRUŽANJE FINANCIJSKE POTPORE ZA NOVOROĐENU DJECU**	1615	1600
• **BROJ SUBVENCIONIRANIH STAMBENIH KREDITA**	0	0
• **BROJ UREĐENIH I OPREMLJENIH DJEČJIH IGRALIŠTA**	10	10
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 1. Iskorijeniti siromaštvo svugdje i u svim njegovim oblicima, SDG 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina*	

PC.11. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZA JAČANJE OTPORNOSTI ZADARSKE ŽUPANIJE	
MJERA 11.1.: JAČANJE KAPACITETA SIGURNOSNIH SLUŽBI I SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE KROZ ULAGANJA U RAZVOJ INFRASTRUKTURE I PRIMJENU NOVIH TEHNIKA I TEHNOLOGIJA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjera će doprinijeti izgradnji okruženja otpornog na krize. Prije svega izgradnji sustava civilne zaštite kao dijela sigurnosnog sustava Republike Hrvatske, koje će biti sposobno nositi se s ugrozama uzrokovanim ljudskim i/ili prirodnim faktorima.
OPIS MJERE	Kako bi se posljedice kriza smanjile, potrebno je poticati okruženje koje će biti otporno na krize. Upravo zato ključne aktivnosti unutar ove mjere bit će usmjerene na financiranje i jačanje kapaciteta sustava civilne zaštite. Navedenim aktivnostima gradovi i naselja unutar prostora Zadarske županije postat će sigurniji.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Financiranje i jačanje kapaciteta sustava civilne zaštite

	2. Osiguravanje opreme i prostora za sustav civilne zaštite 3. Organiziranje i financiranje redovnog rada sustava civilne zaštite	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ODRŽANIH EDUKACIJA I VJEŽBI**	12	35
• **BROJ UVEDENIH NOVIH TEHNOLOŠKIH RJEŠENJA**	0	2
• **BROJ INFRASTRUKTURNIH (PROSTORNIH) ZAHVATA I NABAVA OPREME**	0	3
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima*	

PC.11. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZA JAČANJE OTPORNOSTI ZADARSKE ŽUPANIJE	
MJERA 11.2.: JAČANJE LJUDSKIH KAPACITETA I UVJETA RADA SIGURNOSNIH SLUŽBI I SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ovom mjerom doprinijet će se kvalitetnijem i učinkovitijem funkcioniranju sustava zaštite od požara (vatrogastva - kao temeljne operativne snage sustava civilne zaštite).
OPIS MJERE	Unutar mjere jačanja ljudskih kapaciteta i uvjeta rada sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite posebna pozornost usmjerit će se prema aktivnostima za djelovanje vatrogastva, te će se financijskom podrškom vatrogastva u Zadarskoj županiji cijelo funkcioniranje vatrogastva kao temeljne operativne snage sustava civilne zaštite, učiniti kvalitetnijim i učinkovitijim.

KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Podmirivanje financijskih obveza Zadarske županije za učinkovito funkcioniranje sustava vatrogastva 2. Osiguravanje sredstava za troškove izvanrednih intervencija kod vatrogasnih postrojbi pri požarima velikih razmjera 3. Poboljšanje opremljenosti i kapaciteta protupožarnih snaga 4. Informiranje stanovništva o protupožarnoj zaštiti	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ ODRŽANIH EDUKACIJA I VJEŽBI**	30	40
• **BROJ UVEDENIH NOVIH TEHNOLOŠKIH RJEŠENJA**	1	1
• **BROJ INFRASTRUKTURNIH (PROSTORNIH) ZAHVATA I NABAVA OPREME**	2	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima* 	

PC.11. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZA JAČANJE OTPORNOSTI ZADARSKE ŽUPANIJE	
MJERA 11.3.: POVEĆANJE DJELOTVORNOSTI SUSTAVA ZA PROVEDBU PREVENCIJE I SMANJENJA RIZIKA TE DJELOTVORNOSTI ODGOVARA KOD KATASTROFA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH UGROZA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Povećati prevenciju i djelotvornost odgovora na posljedice elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških i ostalih nepredvidivih nesreća i izvanrednih događaja.
OPIS MJERE	Za područje Zadarske županije razvijeni su planovi djelovanja pomoću kojih se identificiraju rizici i prijetnje od velikih nesreća, odnosno prirodnih katastrofa i tehničko-tehnoloških ugroza.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Potpora JLS pri prijavi i obradi šteta i radu u registru šteta od prirodnih nepogoda 2. Priprema izvješća o konačno utvrđenim štetama

ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ OBRAĐENIH PRIJAVA I KONAČNO UTVRĐENIH ŠTETA**	35	34
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima* 	

Prioritet 3.: Plavo zeleni rast i prometna povezanost

PC. 12. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA, OČUVANJA PRIRODNE BAŠTINE I ODRŽIVOG UPRAVLJANJA PROSTORNIM RESURSIMA	
MJERA 12.1.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZA PRAĆENJE STANJA I ZAŠTITU SVIH OKOLIŠNIH SASTAVNICA (ZRAK, VODE, MORE, TLO, KRAJOBRAZ, BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET TE ZEMLJINA KAMENA KORA)	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjera će doprinijeti unaprjeđenju sustava izrade i provedbe planova i programa namijenjenima zaštiti okoliša i prirode.
OPIS MJERE	Unutar ove mjere provodit će se aktivnosti vezane uz sustav izrade i provedbe planova, programa i projekata usmjerenih prema zaštiti okoliša i prirode. Zadarska županija prostor je velike i raznolike prirodne baštine u kojoj se ističu različiti, vrlo osjetljivi kopneni i morski ekosustavi. Međutim, antropogeni utjecaji i pritisak na okoliš u trajnom su porastu i potrebno je osigurati učinkovitost sustava i mjera te razviti navike i način života koji će omogućiti smanjenje tog utjecaja. Sukladno tome, potrebno je razviti odgovarajući pravni okvir i provesti aktivnosti koje će omogućiti strukturnu promjenu i unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i prirode.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Izrada i provedba planova, programa i projekata usmjerenih prema zaštiti okoliša i prirode. 2. Provedba plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora 3. Izgradnja skloništa za napuštene životinje i provedba mjera promicanja zaštite životinja 4. Zaštita zaštićenih lokaliteta

	5. Promidžba zaštićenih lokaliteta	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ IZRAĐENIH DOKUMENATA I STUDIJA**	2	2
• **BROJ IMPLEMENTIRANIH RJEŠENJA ZA PRAĆENJE STANJA I ZAŠTITU OKOLIŠNIH SASTAVNICA**	2	2
• **BROJ IZGRAĐENIH SKLONIŠTA ZA ŽIVOTINJE**	0	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 14. Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održivi razvoj, SDG 15. Štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti*	

PC. 12. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA, OČUVANJA PRIRODNE BAŠTINE I ODRŽIVOG UPRAVLJANJA PROSTORNIM RESURSIMA	
MJERA 12.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA, OČUVANJA I VALORIZACIJE PRIRODNE BAŠTINE	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjera će doprinijeti jačanju sustava upravljanja, zaštite te valorizacije prirodne baštine na području Zadarske županije kroz primjenu suvremene mjerne opreme i tehnologije te primjenu informacijsko komunikacijskih tehnologija i geoprostornog informacijskog sustava.
OPIS MJERE	Unaprjeđenje sustava upravljanja, očuvanja i valorizacija prirodne baštine na području Zadarske županije postići će se aktivnostima koje se odnose na primjernu suvremene mjerne opreme i tehnologije te kroz primjenu informacijsko komunikacijskih tehnologija i geoprostornog informacijskog sustava. Ključne aktivnostima koje se provode ovom mjerom

	uključuju sufinanciranje javnih ustanova, udruga, JLS-ova te aktivnosti sanacija odlagališta otpada.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Sanacije odlagališta 2. Potpore programima u zaštiti okoliša i prirode JLS-ovima, javnim ustanovama i udrugama 3. Poboljšanje opremljenosti i kapaciteta javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima i prirodnim vrijednostima Zadarske županije	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ LOKACIJA NA KOJIMA SU PROVEDENE MJERE ZAŠTITE I SANACIJE PODRUČJA**	2	3
• **BROJ PODRŽANIH PROJEKATA I PROGRAMA**	15	15
• **BROJ NOVIH IMPLEMENTIRANIH RJEŠENJA**	1	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 13. Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja (priznajući da je UNFCCC glavni međunarodni, međuvladin forum za pregovaranje o globalnom odgovoru na klimatske promjene), SDG 14. Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održivi razvoj, SDG 15. Štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti*	

PC. 12. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA, OČUVANJA PRIRODNE BAŠTINE I ODRŽIVOG UPRAVLJANJA PROSTORNIM RESURSIMA

MJERA 12.3.: POTPORE OČUVANJU BIORAZNOLIKOSTI ZAŠTIĆENIH PODRUČJA I PODRUČJA NATURA 2000 - CILJNIH VRSTA I STANIŠNIH TIPOVA		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjerom će se doprinijeti dodatnom ojačavanju sustava upravljanja, očuvanja i valorizacije bogate prirodne baštine Zadarske županije.	
OPIS MJERE	Mjera je usmjerena na provođenje aktivnostima kojima će se promicati održavanje, zaštita i promidžba zaštićenih lokaliteta. Dodatno će se ojačati sustav upravljanja prirodnom baštinom na području Zadarske županije, kao i očuvanju i valorizaciji. Aktivnostima koje doprinose navedenom cilju upravljaju javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima, a rezultati će se, osim navedenim, manifestirati i brojem izrađenih planova upravljanja za odabrane lokalitete u Zadarskoj županiji.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Održavanje zaštićenih lokaliteta 2. Zaštita zaštićenih lokaliteta 3. Promidžba zaštićenih lokaliteta	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ IZRAĐENIH PLANOVA UPRAVLJANJA ZA ODABRANE NATURA 2000 LOKALITETE U ZADARSKOJ ŽUPANIJI**	3	0
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 13. Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja (priznajući da je UNFCCC glavni međunarodni, međuvladin forum za pregovaranje o globalnom odgovoru na klimatske promjene), SDG 14. Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održivi razvoj, SDG 15. Štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i	

	obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti	

PC. 12. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA, OČUVANJA PRIRODNE BAŠTINE I ODRŽIVOG UPRAVLJANJA PROSTORNIM RESURSIMA		
MJERA 12.4.: INTEGRALNO UPRAVLJANJE MOREM I OBALNIM PODRUČJEM		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjera će doprinijeti učinkovitom i održivom upravljanju morskim te obalnim područjem u svrhu zaštite navedenog područja.	
OPIS MJERE	Provedbom ove mjere unaprijedit će se sustav integralnog upravljanja morem i obalnim područjem. Ključne aktivnosti usmjerene su prema kontroli kakvoće mora na plažama, te provedbom programa praćenja stanja okoliša i onečišćenja obalnog i morskog područja Zadarske županije. Navedenim aktivnostima doprinijet će se ciljevima održivog razvoja UN Agende kojima se promiču hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja te očuvanju i održivom korištenju oceana, mora i morskih resursa za održivi razvoj.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Kontrola kakvoće mora na plažama 2. Nabava opreme 3. Intervencije kod iznenadnih onečišćenja mora 4. Provedba programa praćenja stanja okoliša i onečišćenja obalnog i morskog područja Zadarske županije	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost

• **TOČKE NA KOJIMA SE PROVODI PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA I ONEČIŠĆENJA OBALNOG I MORSKOG PODRUČJA ZADARSKE ŽUPANIJE**	90	90
• **BROJ NABAVLJENE OPREME**	1	1
• **BROJ IZRAĐENIH DOKUMENATA I STUDIJA**	1	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 13. Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja, SDG 14. Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održivi razvoj 	

PC. 12. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA, OČUVANJA PRIRODNE BAŠTINE I ODRŽIVOG UPRAVLJANJA PROSTORNIM RESURSIMA	
MJERA 12.5.: POTICANJE KRUŽNOG GOSPODARENJA PROSTOROM I ZGRADAMA (BROWNFIELD INVESTICIJA)	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjera će doprinijeti ulaganju u revitalizaciju napuštenih, zapuštenih te neiskorištenih ili zagađenih zemljišta i infrastrukture kojima se pokreće nova aktivnost i kružno gospodarenje prostorom i zgradama te na taj način direktno utječe na okoliš te usklađivanju državne izmjere i katastra nekretnina odnosno obnove katastra i zemljišnih knjiga koje su u provedbi ili su planirane za provedbu.
OPIS MJERE	Provedbom ove mjere unaprijedit će se kružno gospodarenja prostorom i zgradama. Ulagat će se i u revitalizaciju napuštenih

	i zapuštenih zgrada te neiskorištenog i zagađenog zemljišta i infrastrukture. Osim navedenih, ključna aktivnost unutar ove mjere je sufinanciranje projekata državne izmjere i katastra nekretnina. Pokazatelj rezultata unutar ove mjere bit će broj sufinanciranih projekata državne izmjere i katastra nekretnine.
	1. Sufinanciranje projekata državne izmjere i katastra nekretnina
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost / Ciljana vrijednost
• **BROJ SUFINANCIRANIH PROJEKATA DRŽAVNE IZMJERE I KATASTRA NEKRETNINA**	2 / 3
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima

PC. 12. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA, OČUVANJA PRIRODNE BAŠTINE I ODRŽIVOG UPRAVLJANJA PROSTORNIM RESURSIMA	
MJERA 12.6.: RAZVOJ ZELENE INFRASTRUKTURE NA URBANIM PODRUČJIMA I STVARANJE ZELENIH GRADOVA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Provedbom ove mjere zaustavit će se trend smanjenja zelenih površina na urbanim područjima i nedostatak javnih parkova u novim gradskim četvrtima.
OPIS MJERE	Jedan od ciljeva održivog razvoja UN Agende 2030. je osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje. Aktivnosti koje se provode unutar ove mjere, a doprinose navedenom cilju su dodjeljivanje potpora JLS-ovima za izradu PPUO/G-a, te izrada dokumenata prostornog uređenja.

KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Dodjela potpora JLS-ovima za izradu PPUO/G-a 2. Izrada dokumenata prostornog uređenja 3. Aktivnosti uređenja zelenih površina	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ IZRAĐENIH PPŽ**	0	1
• **BROJ IZRAĐENIH PPUO/G**	2	4
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 12. Osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje	

PC. 13. UNAPRJEĐENJE KVALITETE I ODRŽIVOSTI KOMUNALNIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA I USLUGA

MJERA 13.1.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM I POTICANJE PRIJELAZA NA KRUŽNO GOSPODARSTVO

SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjerom će se doprinijeti unaprjeđenju učinkovitog i održivog gospodarenja otpadom.
OPIS MJERE	Provedbom ove mjere doprinijet će se unaprjeđenju sustava gospodarenja otpadom i poticanje prijelaza na kružno gospodarstvo. Ključne aktivnosti koje se provode unutar ove mjere su dovršetak radova na centru za gospodarenje otpadom što će posljedično imati za rezultat trajno zatvaranje odlagališta Jagodnja Gornja, Kljakovača-Bilišane, Sv. Kuzam i Diklo. Sve aktivnosti unutar ove mjere doprinijet će, osim zelenoj tranziciji, cilju održivog razvoja UN Agende 2030 koji za prioritet ima štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Dovršetak izgradnje centra za gospodarenje otpadom 2. Redovna djelatnost Eko d.o.o., Centra za gospodarenje otpadom

	3. Uspostava cjelovitog sustava za održivo gospodarenje otpadom 4. Identifikacija, sanacija i zatvaranje ilegalnih odlagališta otpada	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ IZGRAĐENIH I AKTIVNIH CGO-A**	0	1
• **BROJ IDENTIFICIRANIH, SANIRANIH I ZATVORENIH NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA OTPADA**	2	2
• **BROJ UVEDENIH NOVIH TEHNOLOŠKIH RJEŠENJA**	n/a	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 15. Štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti	

PC. 13. UNAPRJEĐENJE KVALITETE I ODRŽIVOSTI KOMUNALNIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA I USLUGA **MJERA 13.2.: UNAPRJEĐENJE KVALITETE I ODRŽIVO UPRAVLJANJE SUSTAVA VODOOPSKRBE I ODVODNJE (VODNOG GOSPODARSTVA)**	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Mjera doprinosi smanjenju gubitaka vode u sustavu, smanjenju potrošnje vode u sušnim ljetnim mjesecima te unaprjeđenju vodoopskrbnog sustava, posebno na otocima i ruralnim područjima.
OPIS MJERE	Provedbom ove mjere osigurat će se smanjenje gubitaka vode u sustavu te smanjenje potrošnje vode u sušnim ljetnim mjesecima što će rezultirati unaprjeđenjem kvalitete i održivo upravljanje

	sustava vodoopskrbe i odvodnje te vodnog gospodarstva u cjelini. Sve zajedno doprinosi zelenoj tranziciji.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Izrada elaborata, zona sanitarne zaštite izvorišta 2. Razvoj projekata vodnog gospodarstva 3. Priprema i provedba razvojnih projekata	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **STANOVNIŠTVO PRIKLJUČENO NA UREĐAJE ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA**	90.657	108.699
• **BROJ PROJEKATA U PROVEDBI**	7	8
• **BROJ IZRAĐENIH ELABORATA, ZONA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA**	1	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 6. Osigurati dostupnost i održivo upravljanje vodama te zdravstvene uvjete za sve	

PC.14. UNAPRJEĐENJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I INFRASTRUKTURE UZ TRANZICIJU PREMA ČISTOJ ENERGIJI I OIE **MJERA 14.1.: UNAPREĐENJE, MODERNIZACIJA I RAZVOJ ENERGETSKE INFRASTRUKTURE I SUSTAVA ENERGOOPSKRBE**	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ovom mjerom doprinijet će se procesu daljnje modernizacije i razvoja energetske infrastrukture.
OPIS MJERE	Jedna od aktivnosti koja se posebno ističe unutar ove mjere je provedba nacionalnih energetskih programa koja za cilj ima doprinijeti daljnjem procesu modernizacije i razvoja energetske infrastrukture čime se doprinosi ekološkoj i energetskoj tranziciji za klimatsku neutralnost. Ova mjera će također uključiti provedbu

	aktivnosti analizu stanja i izgradnje potrebne komunalne infrastrukture.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Provedba nacionalnih energetskih programa 2. Obrada i analiza prikupljenih mjernih podataka na MS Bili brig
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost / Ciljana vrijednost
• **OBRADA I ANALIZA PRIKUPLJENIH MJERNIH NA MS BILI BRIG (%)**	0 / 100
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	-
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 7. Osigurati financijski dostupnu, pouzdanu, održivu i modernu energiju za sve, SDG 13. Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja*

PC.14. UNAPRJEĐENJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I INFRASTRUKTURE UZ TRANZICIJU PREMA ČISTOJ ENERGIJI I OIE	
MJERA 14.3.: POTICANJE I POVEĆANJE KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE U JAVNOM I PRIVATNOM SEKTORU	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ovom mjerom Zadarska županija nastavit će aktivnosti poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u svim sektorima te smanjenja emisija stakleničkog plina CO2, a sve u skladu sa Europskim zelenim planom za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine.
OPIS MJERE	Unutar ove mjere provode se aktivnosti usmjerene prema povećanju korištenja obnovljivih izvora energije u javnom i privatnom sektoru. Unutar navedenih aktivnosti posebno se ističu aktivnosti usmjerene prema smanjenju emisije CO^2 u okoliš te aktivnosti usmjerene prema energetskoj obnovi obiteljskih kuća. Ovom mjerom potiče se primjena sustava obnovljivih izvora energije u svim područjima djelatnosti. Provedbom ove mjere

	doprinosi se zelenoj tranziciji te cilju UN Agende 2030. kojim se želi osigurati financijski dostupnu, pouzdanu, održivu i modernu energiju za sve.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Poticanje provedbe mjera ugradnje sustava obnovljivih izvora energije u javnom i privatnom sektoru 2. Razvoj i provedba projekata iz primjene obnovljivih izvora energije 3. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u stanovanju 4. Sufinanciranje ugradnje sustava OIE u obiteljske kuće	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ UVEDENIH SUSTAVA OIE**	0	0
• **BROJ SUFINANCIRANIH SUSTAVA OIE U KUĆANSTVIMA**	0	30
• **BROJ PROJEKATA U PROVEDBI**	0	0
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 7. Osigurati financijski dostupnu, pouzdanu, održivu i modernu energiju za sve, SDG 13. Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja*	

PC.15. RAZVOJ KONKURENTNE, OTPORNE I ODRŽIVE POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENOG SEKTORA	
MJERA 15.1.: RAZVOJ POTPORNE INFRASTRUKTURE ZA POTREBE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Razvoj infrastrukture za potrebe navodnjavanja poljoprivrednih površina te uvođenja novih tehnologija u poljoprivredne procese. S ciljem stvaranja preduvjeta za razvoj i podizanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača na području Zadarske županije.
OPIS MJERE	Svrha provedbe ove mjere je unaprjeđenje infrastrukture za potrebe navodnjavanja poljoprivrednih površina. Unutar ove mjere posebno se ističu aktivnosti izrade projektne dokumentacije za sustave navodnjavanja, izrada plana navodnjavanja za područje Zadarske županije, novelacija Plana navodnjavanja Zadarske županije, hidrogeološka istraživanja te obavljanje stručnog nadzora nad provedbom detaljnih

	vodoistražnih radova. Provođenje ovih aktivnosti za cilj ima povećati broj korisnika sustava javnog navodnjavanja te povećati broj ha površine pod sustavom javnog navodnjavanja. Ključne aktivnosti usmjerene su prema pripremi projekata koji se odnose na poljoprivredu. Osim navedenog, kroz projekte će se poticati uvođenje novih tehnologija kojima će se unaprjeđivati poljoprivredni sektor.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Izrada projektne dokumentacije za sustave navodnjavanja 2. Plan navodnjavanja za područje Zadarske županije 3. Priprema projekata u poljoprivredi 4. Provedba projekata u poljoprivredi 5. Hidrogeološka istraživanja 6. Stručni nadzor nad provedbom detaljnih vodoistražnih radova
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost / Ciljana vrijednost
• **BROJ PROJEKATA**	4 / 2
• **BROJ KORISNIKA SUSTAVA JAVNOG NAVODNJAVANJA**	46 / 84
• **POVRŠINE POD SUSTAVOM JAVNOG NAVODNJAVANJA (HA)**	200 / 858
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 2. Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu

PC.15. RAZVOJ KONKURENTNE, OTPORNE I ODRŽIVE POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENOG SEKTORA	
MJERA 15.3.: POTICANJE ULAGANJA U EKOLOŠKU PROIZVODNJU I ZAŠTITU AUTOHTONIH POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA, SORTI I PASMINA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Poticanje i provedba projekata jačanja lokalnih proizvođača, mikro i malih poduzetnika u području ekološke proizvodnje,

	poticanja plasmana, brendiranja, promocije i popularizacije lokalnih autohtonih proizvoda Zadarske županije.	
OPIS MJERE	Ključne aktivnosti koje će pridonijeti ostvarenju mjere, baziraju se na izgradnji ili rekonstrukciji objekata za proizvodnju, pripremi dokumentacije za EU fondove u području poljoprivrede, ribarstva i marikulture, certificiranju, marketinškoj pripremi i razvoju proizvoda te savjetodavne i konzultantske usluge s ciljem dobivanja standardiziranog proizvoda, stručnom osposobljavanju i informiranju poljoprivrednog proizvođača, monitoringu postavljenog ribljeg grebena te izradi i postavljanju putokaza za ceste vina, ulja i sira. Dodjela financijske potpore mikro i malim poduzetnicima u sektoru poljoprivrede, sektoru ribarstva i marikulture te pomoć udrugama u navedenim sektorima. Ostale aktivnosti (projekt vinske ceste Zadarske županije i monitoring grebena). Organizacija manifestacija i festivala. Agroprognoza, (davanje preporuka za zaštitu bilja poljoprivrednicima kako bi se smanjila upotreba pesticida). Razvoj i unapređenje lovstva na području Zadarske županije.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Izgradnja ili rekonstrukcija objekata za proizvodnju 2. Priprema dokumentacije za EU fondove u sektoru poljoprivrede, ribarstva i marikulture 3. Certificiranje, marketinška priprema i razvoj proizvoda te savjetodavne i konzultantske usluge s ciljem dobivanja standardiziranog proizvoda 4. Stručno osposobljavanje i informiranje poljoprivrednog proizvođača 5. Agroprognoza, (davanje preporuka za zaštitu bilja poljoprivrednicima kako bi se smanjila upotreba pesticida) 6. izrada i postavljanje putokaza za ceste vina, ulja i sira 7. Razvoj i unapređenje lovstva na području Zadarske županije 8. Organizacija manifestacija i festivala	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ LOKALNIH PROIZVOĐAČA / KORISNIKA POTPORE**	105	80
• **BROJ DANIH PREPORUKA ZA ZAŠTITU BILJA**	45	45
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 2. Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu

PC.16. RAZVOJ KONKURENTNOG ODRŽIVOG I OTPORNOG RIBARSTVA I AKVAKULTURE		
MJERA 16.1. RAZVOJ POTPORNE INFRASTRUKTURE I SUPRASTRUKTURE ZA POTREBE SEKTORA RIBARSTVA I AKVAKULTURE		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Razvoj ribarstva i akvakulture te pripadajućih djelatnosti u skladu s potrebama ribolovne flote Zadarske županije te konkuriranju iste na domaćem i europskom tržištu.	
OPIS MJERE	Ključne aktivnosti koje će pridonijeti ostvarenju mjere, baziraju se na izgradnji ili rekonstrukciji objekata za proizvodnju, pripremi dokumentacije za EU fondove u području ribarstva i akvakulture, ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju infrastrukture i suprastrukture, uvođenje novih tehnologija i praksi, održavanje edukacija, povećanje nadzora nad svim sudionicima gospodarskog i drugih oblika ribolova te provođene mjera zaštite nad ugroženim staništima i vrtama..	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Izgradnja ili rekonstrukcija infrastrukture i suprastrukture u lučkim i ribarskim lukama 2.Priprema dokumentacije za EU fondove u sektoru poljoprivrede, ribarstva i marikulture 3. Stručno osposobljavanje i informiranje ribara i ostalih djelatnika 4. Praćenje i održavanje mikrolokacija s autohtonim pasminama i sortama 5. Monitoring postavljenog ribljeg grebena	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ LOKALNIH KORISNIKA POTPORE**	5	5
• **BROJ MIKROLOKACIJA OBUHVAĆENIH AKTIVNOSTIMA PRAĆENJA I ODRŽAVANJA**	1	1
• **BROJ IZGRAĐENE ILI REKONSTRUIRANE I OPREMLJENE**	0	n/p

INFRASTRUKTURE/ SUPRASTRUKTURE	
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 2. Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu

PC.17. UNAPRJEĐENJE PROMETNE POVEZANOSTI I MODERNIZACIJA PROMETNIH SUSTAVA ZA ODRŽIVO I SIGURNO PROMETOVANJE		
MJERA 17.2.: UNAPRJEĐENJE INFRASTRUKTURE I ORGANIZACIJE CESTOVNOG PROMETA I PROMETA U MIROVANJU		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Podizanje razine kvalitete cestovne infrastrukture u svrhu sigurnosti i bolje organizacije cestovnog prometa.	
OPIS MJERE	Mjera je usmjerena prema unaprjeđenju infrastrukture, organizaciji cestovnog prometa te prometa u mirovanju koja će se odvijati prvenstveno kroz sufinanciranje projekata usmjerenih prema održavanju i gradnji prometnica odnosno nerazvrstanih cesta. Sve aktivnosti doprinijet će prema održivoj mobilnosti na području Zadarske županije.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Sufinanciranje projekata održavanja i gradnje prometnica odnosno nerazvrstanih cesta 2. Održavanje javnih asfaltnih površina 3. Razvoj i održavanje prometa u mirovanju	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **IZNOS SUFINANCIRANJA PROJEKATA**	145.995,08	167.329,90
• **BROJ SUFINANCIRANIH PROJEKATA**	9	15
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	-	

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima	

PC.17. UNAPRJEĐENJE PROMETNE POVEZANOSTI I MODERNIZACIJA PROMETNIH SUSTAVA ZA ODRŽIVO I SIGURNO PROMETOVANJE		
MJERA 17.3.. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE MREŽE POMORSKE INFRASTRUKTURE I USLUGA		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ulaganja u lučku infrastrukturu i suprastrukturu u cilju razvoja mreže i usluga.	
OPIS MJERE	Svrha provedbe ove mjere usmjerena je prema poticanju daljnjeg razvoja i unaprjeđenje mreže pomorske infrastrukture i usluga. Ključna aktivnost koja će se provoditi unutar ove mjere usmjerena je prema sufinanciranju gradnje, održavanja i rekonstrukcije lučke infrastrukture. Rezultati uspješnosti ove mjere, između ostalog, pratit će se i kroz porast sredstava uloženih u Županijsku lučku upravu te povećanjem broja luka za koje je izrađena dokumentacija.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Sufinanciranje gradnje lučke infrastrukture 2. Izrada dokumentacije za luke 3. Sufinanciranje održavanja lučke infrastrukture 4. Sufinanciranje rekonstrukcije lučke infrastrukture	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **SREDSTVA ULOŽENA U ŽLU**	496.383,30	464.474,00
• **BROJ LUKA ZA KOJE JE IZRAĐENA DOKUMENTACIJA**	2	6

• **BROJ IZGRAĐENIH/ SANIRANIH LUKA**	12	16
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	-	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima	

PC.17. UNAPRJEĐENJE PROMETNE POVEZANOSTI I MODERNIZACIJA PROMETNIH SUSTAVA ZA ODRŽIVO I SIGURNO PROMETOVANJE	
MJERA 17.7. UNAPREĐENJE MEĐUOTOČNE POVEZANOSTI I POVEZANOSTI OTOKA I KONTINENTSKOG ZALEĐA S FUNKCIJAMA GLAVNIH GRAVITACIJSKIH CENTARA U ŽUPANIJI	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ulaganja u lučku i cestovnu infrastrukturu u cilju omogućavanja bolje povezanosti otoka i kontinentskog zaleđa.
OPIS MJERE	Kako je održiva mobilnost jedan od prioritetnih strateških ciljeva novog financijskog razdoblja, tako su i aktivnosti unutar nje usmjerene prema daljnjim ulaganjima, posebno za unaprjeđenje međuotočne povezanosti i povezanosti otoka i kontinentalnog zaleđa s funkcijama glavnih gravitacijskih centara u županiji. U ovom mandatnom razdoblju, poseban će naglasak biti na daljnjim ulaganjima u lučku i cestovnu infrastrukturu, a sve u cilju osiguravanja i omogućavanja što bolje povezanosti.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Ulaganja u lučku infrastrukturu u cilju omogućavanja bolje povezanosti 2. Ulaganja u cestovnu infrastrukturu u cilju omogućavanja bolje povezanosti 3. Sufinanciranje projekata s područja lučke i cestovne infrastrukture
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost / Ciljana vrijednost

• **BROJ SUFINANCIRANIH PROJEKATA**	6	12
• **BROJ SANIRANIH ILI IZGRAĐENIH LUKA NA OTOCIMA**	3	6
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	-	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima* 	

PC.18. PRAZVOJ I POTICANJE PRIMJENE KVALITETNIH I PROSTORNO RAVNOMJERNO DOSTUPNIH ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJSKIH SUSTAVA	
MJERA 18.2.: PODIZANJE DIGITALNIH KOMPETENCIJA I STVARANJE UVJETA ZA DIGITALNU TRANSFORMACIJU I PRIMJENU NAPREDNIH TEHNOLOGIJA U GOSPODARSTVU I DRUŠTVU	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Svrha ove mjere je omogućavanje adekvatnih digitalnih kompetencija svih društvenih skupina, i to s aspekta sudjelovanja u tržištu rada te gospodarskom djelovanju, ali i s društvenog aspekta korisnika različitih digitalnih usluga javnog i privatnog sektora.
OPIS MJERE	Kroz različite edukativne aktivnosti, provedba ove mjere doprinijeti će digitalnoj zelenoj tranziciji edukacijom i osposobljavanjem i razvijanjem digitalnih vještina svih društvenih skupina.
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Izrada projektno tehničke dokumentacije 2. Priprema i provedba razvojnih projekata 3. Organizacija edukacija i drugih događanja 4. Potpora organizacijama civilnog društva, poduzetnicima i javnopravnim tijelima 5. Umrežavanje dionika za razvoj zajedničkih inicijativa i projekata
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost / Ciljana vrijednost

• **BROJ ORGANIZIRANIH EDUKACIJA**	2	n/p
• **BROJ PROJEKATA I PROGRAMA**	2	n/p
• **BROJ ODRŽANIH DOGAĐANJA**	4	n/p
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 2. Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu, SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima*	

Prioritet 4.: Ravnomjeran razvoj Zadarske županije

PC.19. POVEĆANJE TERITORIJALNE KOHEZIJE ZADARSKE ŽUPANIJE I POTICANJE RAZVNOMJERNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA S NAGLASKOM NA OTOKE, BRDSKO-PLANINSKA I POTPOMOGNUTA PODRUČJA	
MJERA 19.1.: DEMOGRAFSKA I GOSPODARSKA REVITALIZACIJA POTPOMOGNUTIH I BRDSKO-PLANINSKIH PODRUČJA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ulaganja u razvoj potpomognutih i brdsko planinskih područja kroz projekte iz područja gospodarstva, prometne, komunalne, društvene i druge infrastrukture u skladu s ciljevima ravnomjernog i održivog razvoja županije kako bi se unaprijedio životni standard ovih područja te postigao ostanak stanovništva na navedenim područjima i povećanje njihovog ukupnog broja.
OPIS MJERE	Poticanje i razvoj inicijativa i projekata za razvoj gospodarstva, prometne, komunalne, društvene i druge infrastrukture, a posebice ulaganje u razvoj širokopojasne infrastrukture i elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikih kapaciteta radi poticanja razvoja gospodarstva, ali i društvenih djelatnosti. Poticanje snažnijeg umrežavanja dionika s predmetnog područja radi zajedničkog razvoja inicijativa i projekata te komunalnih i drugih djelatnosti. Poticanje organizacije kulturnih, turističkih, sportskih i drugih događanja i sadržaja u svrhu ravnomjernijeg razvoja društvenih djelatnosti i podizanja kvalitete života i životnog standarda ovih područja.

KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Izrada projektno tehničke dokumentacije 2. Priprema i provedba razvojnih projekata 3. Organizacija edukacija i drugih događanja 4. Potpora organizacijama civilnog društva, poduzetnicima i javnopravnim tijelima 5. Umrežavanje dionika za razvoj zajedničkih inicijativa i projekata	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ PROJEKATA U PROVEDBI U PREDMETNOM PODRUČJU**	1	n/p
• **BROJ PRUŽENIH POTPORA SUBJEKTIMA S PREDMETNOG PODRUČJA**	0	n/p
• **BROJ ODRŽANIH DOGAĐANJA**	0	n/p
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 2. Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu, SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima*	

PC.19. POVEĆANJE TERITORIJALNE KOHEZIJE ZADARSKE ŽUPANIJE I POTICANJE RAZVNOMJERNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA S NAGLASKOM NA OTOKE, BRDSKO-PLANINSKA I POTPOMOGNUTA PODRUČJA	
MJERA 19.2.: DEMOGRAFSKA I GOSPODARSKA REVITALIZACIJA RURALNIH PODRUČJA I RAZVOJ PAMETNIH SELA	
SVRHA PROVEDBE MJERE	Ulaganja u razvoj ruralnih područja i pametnih sela kroz projekte iz područja gospodarstva, prometne, komunalne, društvene i druge infrastrukture u skladu s ciljevima ravnomjernog i održivog razvoja županije kako bi se unaprijedio životni standard ovih područja te postigao ostanak stanovništva na navedenim područjima i povećanje njihovog ukupnog broja

OPIS MJERE	Osim otoka, ruralna područja i sela jedan su od glavnih izazova u poticanju ravnomjernog regionalnog razvoja. Upravo zato, izuzetno je važno u navedenim područjima provoditi aktivnosti koje doprinose demografskoj i gospodarskoj revitalizaciji istih. Ključne aktivnosti koje će se provoditi unutar ove mjere, a kojima će se postići zadani cilj, usmjerene su prema jačanju financijskih i ljudskih resursa regionalne i lokalne samouprave te organizaciji ustanova za provedbu politike i programa ruralnog razvoja.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Jačanje financijskih i ljudskih resursa regionalne i lokalne samouprave 2. Organizacija ustanova za provedbu politike i programa ruralnog razvoja 3. Pružanje podrške u pripremi i provedbi projekata 4. Priprema i provedba razvojnih projekata	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ PROJEKATA U PROVEDBI U PREDMETNOM PODRUČJU**	23	22
• **BROJ PRUŽENIH POTPORA SUBJEKTIMA S PREDMETNOG PORDUČJA**	10	12
• **BROJ ODRŽANIH DOGAĐANJA**	15	17
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija i digitalna transformacija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 2. Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu, SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima*	

PC.19. POVEĆANJE TERITORIJALNE KOHEZIJE ZADARSKE ŽUPANIJE I POTICANJE RAZVNOMJERNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA S NAGLASKOM NA OTOKE, BRDSKO-PLANINSKA I POTPOMOGNUTA PODRUČJA

MJERA 19.3.: DEMOGRAFSKA I GOSPODARSKA REVITALIZACIJA OTOČNIH PODRUČJA I RAZVOJ PAMETNIH OTOKA		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Uravnoteženi i održivi razvoj otoka kako bi se postigao ostanak stanovništva na navedenim područjima te podigao materijalni standard stanovništva.	
OPIS MJERE	Otočna područja, kao područja s određenim posebnostima, jedan su od prioriteta nove financijske perspektive. Daljnji razvoj otoka posebno je važno poticati kako vi se na navedenom području osigurao ostanak stanovništva. Jedne od ključnih aktivnosti unutar ove mjere, između ostalog, baziraju se i na davanju potpora za razvoj i promociju HOP-a te izradi programa aktivnosti i mjera za održivi razvoj otoka, a sve u skladu sa Zakonom o otocima i stvarnim potrebama otočnog stanovništva.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Davanje potpora za razvoj i promociju HOP-a (Hrvatskog otočnog proizvoda) 2. Izrada Programa aktivnosti i mjera za održivi razvoj otoka sukladno Zakonu o otocima, odnosno potrebama lokalnog stanovništva 3. Priprema i provedba razvojnih projekata	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• **BROJ PROIZVOĐAČA NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE S CERTIFIKATOM HOP-A**	78	78
• **BROJ PROVEDENIH PROJEKATA**	2	n/p
• **BROJ DODIJELJENIH POTPORA**	0	n/p
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	Zelena tranzicija	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	*SDG 2. Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu, SDG 11. Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima*	

5. Okvir za praćenje i izvještavanje

Praćenje napretka i izvještavanje o provedbi *Provedbenog programa Zadarske županije 2021. – 2025.* odnosi se na proces prikupljanja, analize i usporedbe podataka o provedbi mjera, aktivnosti i projekata te ostvarivanju utvrđenih pokazatelja rezultata kojima se sustavno prati napredak provedbe mjera utvrđenih ovim aktom strateškog planiranja.

Institucionalni okvir za praćenje i izvještavanje te rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi *Provedbenog programa Zadarske županije 2021. – 2025.* propisani su odredbama *Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 123/17)* te *Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, br. 6/19*). Za potrebe praćenja napretka u provedbi mjera i ostvarivanju povezanih pokazatelja rezultata nositelji izrade provedbenog programa izvještavaju izvršno tijelo dva puta godišnje (polugodišnje izvješće i godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa).

Okvir za praćenje provedbe sadržan je u Prilogu 1., koji je sastavni dio ovog Provedbenog programa.

6. Popis slika

Slika 1. Zadarska županija, geografski položaj 5

Slika 2. Ustrojstva upravnih tijela Zadarske županije 7

Slika 3. Struktura ukupnih prihoda gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini 10

Slika 4. Dobna struktura nositelja OPG-a u Zadarskoj županiji i RH (po razredima u %) 13

Slika 5. Prioriteti Provedbenog programa Zadarske županije 26

7. Popis tablica

Tablica 1. Prikaz turističkih prostorno-razvojnih cjelina Zadarske županije prema odabranim pokazateljima 11

Tablica 2. Ulov morske ribe u Zadarskoj županiji u 2019. godine (kg) 14

Tablica 3. Mreža javne zdravstvene službe 15

Tablica 4. Stanovništvo prema starosti i spolu na području Zadarske županije u 2019. godini 17

Tablica 5. Željezničke pruge na području Zadarske županije 19

Tablica 6. Stanje MSP-a na dan 1. siječnja 2021. godine po županijama 20

Tablica 7. Neposredna potrošnja energije na području Zadarske županije prema energentima i sektorima potrošnje (u PJ) 22